

Radu IGNA

Armonia
SNACK BAR

Editura

 JAGERPRESS

Radu Igna

ARMONIA SNACK-BAR

Radu Igna

ARMONIA SNACK-BAR

(Proză scurtă)

edițiua a doua revăzută

Coperta: Ilie Victor

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IGNA, RADU

Armonia snack-bar / Radu Igna, - București :
Agerpress, 2008

ISBN 978-973-88768-1-1

821.135.1-32

EDITURA AGERPRESS, 2008

Tel. 0242.311.0.581 Fax. 0242.312.52.20

Tehnoredactare: Stoianov Mihai (Perfect Media)

Consilier editorial: Arsenie Nicolae

Din partea editurii:

Cartea de față, inspirată de realitățile tranziției, reia și unele texte apărute în volume anterioare, pe care exigența autorului Rasu Igna le-a trecut prin filtrul unor revizurii și al unor cizelări.

De același autor:

Romane

- **Vâltoarea**
- **Nimic deosebit în timpul serviciului meu**
- **Valea proscrișilor**
(distins cu Premiul Uniunii Scriitorilor – Filiala Sibiu)
- **Condamnat**

Eseuri

- **Cărțile Hațegului – Note de călătorie**
- **Cultură și civilizație suedeză**

Apariția acestui volum se datorează
sponsorizării de către
S.C. HEINEKEN ROMÂNIA
punct de lucru **Hațeg**

PAZNIC LA NUNTĂ

Secvențe

Evoluție

Era o mașină capabilă de orice. În mijlocul râului își făcea munca cu inteligență și chiar cu o anume sensibilitate, excavând însemnate cantități de balast pe care îl depunea în groapa colcând de vietăți neprietenoase. Casa părintească așezetă la marginea râului corespundea intențiilor mele. O dirijam din spatele geamurilor care ofereau lumină din belșug precum și un peisaj cu munți înzepeziți în fundal. Începeam odată cu întunericul coborâtor din inima munților și lucram la lumina reflectoarelor până în zori. Vinciurile de oțel ridicau cupele gemând de balast ca pe niște cutii de chibrituri și le depuneau în apa înverzită. Nu aveam vreun plan, o concepție pentru această întreprindere menită să sfideze clișeele cât mai degrabă o foarte curioasă dorință de a sfida obișnuitul.

Calculam în permanență realizările precum și pierderile. Eram entuziasmat. La o simplă aruncătură de ochi puteai să vezi situația reală din grafice viu colorate. În unele nopți graficele indicau o depășire a posibilităților. Au fost și scăderi bruște ca să nu mai spunem de aberații, fiindcă apărea unde nu te așteptai o movilă țuguiață, ori pete de lubrefianți, ceea ce impunea permanente verificări de fond. Controlam cu obstinație fiecare amănunt corijând denivelările ori unele inconsecvențe.

Odată cu venirea verii, balta avea zilele numărate, iar în septembrie ea dispăru complet. Pe locul acela putea fi văzut acum un petec de nisip ca un segment dintr-un râu disecat.

Mașina își continua munca cu nepăsare, împotriva voinței mele, depunând balastul unde nu te așteptai, pe trotuare, pe rondourile de flori târzii și chiar pe treptele casei blocând căile de acces. Groapa din mijlocul râului deveni o adevărată genune din cauză că nu mai exista o ordine în săpături. Pereții se prăbușeau ca niște dealuri dinamitate,

apăreau unde nu te așteptai puțuri adânci, unele sfidătoare prin dimensiunea lor, altele minuscule, dar mai primejdioase prin obscuritatea ce le caracteriza. Momentele de liniște, o liniște obositoare, alternau cu prăbușiri înfricoșătoare, denivelări cu largi suprafețe netede, astfel că am părăsit locul în mare taină, dar el mă urmărea peste tot amenințând cu alte perturbații.

De fapt casa scăldată în lumină se afla acolo. Râul curgea liniștit în albia lui mărginită de sălcii.

Cariera

L-a primit cu un surâs larg, condescendent, ceea ce l-a încurajat și înceapă direct:

Am venit în legătură cu situația mea.

- Intră și închide ușa. Ușa trebuie să fie întotdeauna închisă.

Așadai dumneata ...

- Da. Eu am strigat în Barul Armonia „Jos puterea!” dar numai de două ori. În consecință am fost concediat.

- Și ce pot face eu pentru dumneata?

- Să dispuneți reîncadrarea mea. Am depus în această mapă memoriul justificativ, copii de pe actele de studii, expertize și aprecieri.

Șeful Suprasectorului General îl pofti să aștepte în anticameră, întrucât se impune, în asemenea situații, o analiză temeinică a cazului. Când îl pofti, peste o jumătate de oră, șeful străbătea încăperea cu privirea în vârful pantofilor ce se adânceau în covor.

- Poftește, spuse el cu același surâs larg. Poftește și închide ușa. Ușa trebuie să fie întotdeauna închisă ... Așadar ai venit în legătură cu situația dumată. Ei bine, se poate face ceva, spuse el în timp ce se așeza la masa de lucru.

- Vă mulțumesc. Am auzit eu despre dumneavoastră că rezolvați pe loc ele mai complicate probleme. Îmi și vedeam cariera distrusă.

- Tocmai la carieră mă gândeam și eu.

- Vă mulțumesc.

- Este vorba de cariera de piatră. Exact de ce ai nevoie. Să încarci bolovani. Este reconfortant, nu?

Se spune că de atunci a rămas cu unele ciudățenii ca să nu spunem de metehnehne: mereu se întorce și privește în urmă. Crede că a lăsat o ușa deschisă.

Musafirul

Răsturnă paharul cu rachiu și lichidul fierbinte, preparat cu zahăr și se lăți pe fața de masă imaculată, descriind o hartă cu munți și podișuri, cu golfuri și insulițe. Gazdele zâmbiră forțat. Musafirul citi pe tar ele lor ceva în sensul că nu face nimic și ceru voie să vorbească despre supă. În consecință vorbi mult și împodobi un sfert din fața de masă cu stelute de grăsime, iar la sfârșit răsturnă chiar farfuria argumentând că în felul aceasta va rămâne în mijlocul steluțelor un cerc perfect și unsuros care poate fi privit cu plăcere. Se ridică și, plimbându-se prin fața gazdelor, rosti un scurt discurs despre foc. Ceru voie să arunce în el câteva cărți din raft pentru a servi ca model. Gazdele spuseră un da cu degetele, nu aveau siguranța că-și pot folosi vocea. Musafirul aruncă în foc o duzină de cărți de pe raftul de sus și, fascinat, se așeză în fotoliu de unde începu o elegantă și o convingătoare disertație asupra flăcărilor care dau un complex de senzații copleșitoare, mai ales când distrug lucruri valoroase. Gazdele spuseră sugrumat da, iar Musafirul le atrase atenția că trebuie răbdare fiindcă plăcerea cea mare o ai numai când privești cum ard obiecte de valoare, covorul de pildă. Gazdele se cutremurară. Crezând că de plăcere, Musafirul spuse nu vă grăbiți și aruncă un tăciune în mijlocul unui careu înflorat al persanului. Gazdele intrară în comă. Când își reveniră, Musafirul privea liniștit din fotoliu fumul înecăcios cum se ridică burlane și se descompu la nivelul genunchilor în bogate colecții de puf. Gazdele se înecară cu fum și își copleșiră musafirul cu valuri intermitente de tuse, comportament exclus de regulile buneicuvințe. Contrariat, Musafirul spuse totuși ca om bine crescut, vai de mine, sper că nu am deranjat, la care Gazdele răspuseră printre sughituri și suspine, nu, se poate, mai poftiți... Musafirul pleacă exprimând sincere mulțumiri, a fost foarte frumos, ceea ce-l face acceptate cu plăcere invitația.

Subalternul

Ocupa un post important în Coridor, poziția a doua în statul d funcțiuni.

Mai mare dragul să-i vezi silueta de atlet alunecând pe dalele colorate. La capătul coridorului se oprește cinci secunde ca să tragă lini în registru, ca apoi să-și continue drumul spre celălalt capăt, evident pentru o linie nouă. Ele îi dovedesc competența și determină cuantumul retribuției. Uneori reușește să pună linii în plus printr-un sistem discret, dar periculos întrucât și celălalt trage linii în propriul lui registru. După turul al douăzecilea, șeful îl oprește punându-i o piedică, însoțită de replica prevăzută în regulament: „Te opresc că a venit vremea să te odihnești”. Subalternul, ca un ieșit din minți, răspunde altceva, contrar Regulamentului care prevede expres ce se spune în astfel de situații, adică: „Aceasta este sarcina mea în calitate de angajat, să străbat Coridorul opt ore pe zi, să observ și să fac semne când ajung la capăt”. – Termină, domnule cu tâmpeniile! Vor să ne desființeze și dumneata îmi pui piedică ca în vremurile bune! – Da? spune șeful incredibil de calm. și asta constituie motiv pentru încălcarea Regulamentului de funcționare? Vor să ne desființeze? Foarte bine. Aderăm la un partid, au apărut atâtea, care să ne apere interesele. De ce să intrăm în panică? ... Și când mă gândesc că am stat aici în fiecare vară îndemnându-i pe zugravi să vopsească corect tavanul și binalele, inclusiv ușa pe care intri în fiecare dimineață. Eu personal m-am ocupat de toate, în timp ce dumneata făceai baie în mare, unde te deplasați în fiecare vară cu mașina proprietate personală. Ai trimis de acolo o sută zece reclamații împotriva mea. – Câte? Nu cred. Nu uitați că mă aflam acolo pentru refacerea forțelor fizice și intelectuale, fiind însoțit de fiecare dată de viitoarea mea soție. Și acum scuzați-mă! Noi, cei care muncim, nu ne ocupăm de politică. – Stai, domnule, stai! Să discutăm, să vedem, să purtăm un dialog!

Memoria afectivă a Subalternatului primește aici un impuls și banda derulată de atâtea ori se pune iar în mișcare: – Un dialog cu el, care ori urlă, ori plânge ... Meru a urlat, a demonstrat și a dovedit, l-a scos și l-a repus în funcție pe el, singurul subaltern din instituție. În plus, i-a aruncat cu pietre în spate, tone de cenușă în cap, i-a dat otravă. Inutil. Și el Subalternul, a scris tone de reclamații, câte două pe zi, i-a provocat nopți de insomnie, nevroză, hepatită. Au rezistat! – Cu o condiție: să se

schimbe conducerea Nu mai suport o conducere despotică. Mâine voi declara grevă. Voi striga, voi urla: Jos! Jos! – Urlă cât poțesteți. E la modă acum. Dar am putea introduce în regulament o clauză prin care să stabilim procedura, fiindcă nu putem urla la întâmplare, nu? – Să știți că Eu sunt hotărât. Voi declara grevă! Și acum scuzați-mă. Doresc să închei și această zi cu rezultatele bune în activitatea mea. Și aflați că eu nu sunt aici pentru a vopsi binalele, ci să străbat Coridorul în permanență, numărând pașii, gândind, trăgând linii la capete”.

Porni cu pas apăsător, trecând cu demnitate prin fața șefului său, care îl privește cu bunăvoință: este totuși un om de nădejde. – Ar fi păcat să ne despărțim după ce am muncit împreună atâția ani cu bune rezultate.

O emoționantă poveste cu un borcan de vopsea

Spre surprinderea mea, a apărut tocmai când ne pierdusem bui dispoziție. Purta îmbrăcămintea binecunoscută în meseria sa, scai rabatabilă în spate, găleata cu var într-o mână și sacoșa cu bidineaua îi cealaltă. A ascultat mirat vociferările noastre prin care îl interpelam de ce ne-a lăsat două săptămâni cu cada vraise, încât a trebuit să dormim îi pod.

– Vă rog, până aici, că plec și stați și la iarnă acolo! Pentru început, a schimbat vorba, vă rog să pregătiți o cafea amară. Nu refuz nici un pahai de tărie și o gustare.

În timp ce și-a luat gustarea, am discutat despre privatizare. El] consideră că privatizarea este imposibilă în situația lui pentru simplul motiv că nu ar avea mai mulți clienți decât acum. Și apoi ce te faci iarna? Cum rezolvi cu materialele? Unde mai pui impozitul! în schimb, Firma, așa numește el Șantierul de construcții unde lucrează, te plătește în permanență, iar materialele gem peste tot. Am trecut apoi la fotbal și constatând că nu am habar de ce a făcut Craiova la București, mi-a explicat cum se prepară varul.

Cât timp și-a băut cafeaua, eu am preparat numita substanță, după care ne-am apucat de lucru: eu la pompă, iar el a dat pereții aplicând culorile stabilite de el: lămâi în sufragerie, vernil în bucătărie, alb în cămară. Când a terminat, văruise nu numai pereții, ci și parchetul pe sub foliile ce îl acopereau, soba pe sub îmbrăcămintea protectoare și canapeaua protejată de un sarcofag de carton presat. A golit ce se mai afla în sticla de vodcă explicându-mi avantajele de care se bucură o persoană care contractează o lucrare cu el: lucru de foarte bună calitate, tapet, ce mai, iar casa rămâne curată. Dai de câteva ori cu mătura și gata! Un adevărat noroc a dat peste noi că l-am prins. Alții de doi ani îl solicită să le zugrăvească casa.

– Măine, ne-a asigurat el la plecare, terminăm și veți dormi în paturile dumneavoastră.

Când a apărut peste trei zile însoțit de un tânăr specialist în stropirea pereților cu “sclipici” a fost adevărată sărbătoare. După ce și-au băut votca și cafelele amare, tânărul a preparat “sclipiciul” dizolvând praful de mătase în apă apoi, utilizând măturicea noastră cea nouă adusă de soacră-mea, a stropit pereții, iar meșterul a tras liniile, urmând ca după uscarea pereților să mai tragă niște umbre considerate de el de mare efect. Seara le-am înmânat banii cu mărirea respectivă pentru materialele și „unele cheltuieli neprevăzute”, iar ei și-au luat uneltele și au plecat nemulțumiți că nu mai am nimic de băut.

Privind cu atenție în jur, întreaga familie a fost cuprinsă de o stare ciudată. un fel de amețeală. Ne-am apucat serios de lucru. După trei zile de utilizare înverșunată a periilor, am ajuns la concluzia că putem așeza mobila și covoarele.

Seara a venit meșterul. A constatat cu satisfacție că avem o casă ca un pahar.

Acum voi trage umbrele. Nu e nevoie să adunați covoarele. Un strop nu va cădea din pensula mea, a fredonat el urcând pe scară. Venea dela barul Armonia unde nu a băut decât două beri și o cafea.

Am plecat să caut o sticlă de vodcă. Când am revenit, mai avea un sfert dintr-un perete și totul s-ar fi terminat cu bine dacă nu se răsturna borcanul cu vopsea.

Cei mai harnici ceapiști

... Oricum, trebuie învinsă moleșeala, băieții merg greu, nu sunt capabili să aplice “tehnologia” așa cum reușesc fetele. Ele au ajuns deja la șosea și s-au așezat pe găleți la taclale. Vine baci Todor, brigadierul de câmp, și vede gălețile goale, ceea ce-l nemulțumește profund:

- Sunteți prea mulți pe un rând: trei! D'aia nu merge treaba. Să nu lăsați cartofi în urmă!

În vecini, cei din a VII-a A au aruncat gălețile în favoarea unui joc plin de elan, prinsa. Cum nu se afla prin apropiere nimeni cu muncă dej răspundere, baci Todor se deplasează la fața locului pentru măsur concrete.

– Unde este dirigintele vost? Nu vedeți voi că gem rândurile de cartofi? La treaba! la treaba!

Când ajung la capătul rândului, vine dinspre linia ferată președintele ceapeului însoțit de trei tovarăși de la județ.

– Merge, merge? Nu e bine cum faceți. De ce nu stați mai mulți pe un rând? Nu e voie să lăsați cartofi în urmă! Mă, băiete, apleacă-te! Al cui ești tu? Tocmai al domnului doctor? Știam eu că ești băiat bun. Dacă ai obosit, du-te la umbră, acolo sub remorcă! Bine, nu vrei, nu vrei! Acum, că ați terminat, faceți o pauză de cinci minute”

S-au așezat pe găleți într-un cerc larg. Fiecare poate să întrebe ori să spună ce-i trece prin cap cu o condiție: să fie ceva interesant. Nu știu cum se face că majoritatea întrebărilor sunt adresate lui. De ce a scos cutare găleata din fântână? Pentru că era plină, răspunde el. Nu, de funie, hi, hi, hi” Care sticle sunt bune pentru lapte? Există sticle anume pentru lapte, Acelea suntl bune. Nu, cele care nu sunt sparte.

- Ce faceți dumneavoastră aici?

Tovarășul Colțescu de la Intercooperatistă! A apărut așa, parcă din pământ.

– Adică cum, alții muncesc, transpiră, iar voi stați în capul lotului la Dacă trece tov. prim? Nu vă gândiți? Nu e bine. Voi sunteți a VII-a D Să nu lăsați cartofi în urmă! Ce e cu fetele alea în linia ferată? Sunt colegele voastre? La treabă, la treabă!”

Purtătorii găleților de plastic iau alte rânduri și pornesc bătălia.

– Zăceți repede dom’ profesor: Toni Tontul taie teiul tatei

– Voicile, scutește-mă! Adună repede, iar rămâi în urmă.

– Adun eu, dar nu e corect. Ția din a VIII-a stau de o oră, iar noi tot înainte!

– Unde vezi tu a VIII-a? Ei au plecat de mult peste linie.

– Tocmai. Acolo nu-i vede nimeni.

Când ajung la mijlocul rândului, strigă:

– Pauză! Acum este rândul meu să întreb. Cum stați cu lectura suplimentară. Ia să vedem... Primul volum de versuri al lui Tudor Arghezi?

– E 1907.

– Hă, hă,! Aia e răscoală, nu carte

– E răscoală, dar e și carte. Ce te bagi dacă nu știi?

– „Cuvinte potrivite”

– Bine, Doină. Da. „Cuvinte potrivite.” Cine știe modurile verbului?

– Genitivu

– Hă. hă, hă! Nu, nu e genitivul.

Soarele își face de cap. Aruncă găleți de foc și nici un loc umbros prin apropiere. Pe șosea oprește un Aro. Se pornesc ca furnicile. Vine la ei, A pornit, nu vine! Apare în schimb primarul.

– Voi sunteți a VII-a D? Lipsește careva? Atunci e bine. Așa să veniți în fiecare zi... E bine. Să nu lăsați în urmă! Da, e bine...”

Au adunat alte două rânduri.

– Tovarășe diriginte, cum e corect: Ei vin la practică, ori ei...

– Las-o, bată Gelule.

– Da, o las. Pe aia cu pana de vulpe o știți?

– Care?

– Păi ce, vulpea are pene?

– Ei, a VII-a, grăbiți-vă! Aștept să mă încărcăți. Doar nu vreți să pun eu cartofii în remorcă! Mă încărcăți, apoi ședeți pe gălețile alea cât vă place.

- Dom' profesor, când cade mâța în apă cum iese de acolo?
 - Cum poate, Gelule.
- Nu, udă.

Paznic la nunță

Și uite așa ne spetim din primăvară când au venit la noi ținându-se de mână. „Noi am hotărât să facem nunta la toamnă. Vreți, nu vreți, treaba voastră, sperăm să nu vă supărați.” de supărat nu ne-am supărat, dar nici somn nu am mai avut și nici zile de stat la soare. Cuscii cei bătrâni s-au apucat serios de lucru să îngrășe porcii și vițelul, au făcut țuica pe care au pecetluit-o în butoi de frăgar, cuscrele au întocmit liste gen „cinci saci de zahăr două sute de pachete de unt o mie de ouă”. Și tot așa pe cinci pagini pe care ni le-au înmănat nouă, cuscrilor, adică eu și Vasile, cu recomandarea expres „Poftim, faceți și voi ceva că noi avem prea multe pe capul nostru”, astfel că toată vara am umblat, am căutat, am transportat cu mașinile, am depozitat, am dat ceva atenții până am obținut aprobare să închiriem hanul de la marginea orașului, am cheltuit, ne tot întrebam de ce nu ne ajung banii și tot așa până am terminat prima rundă cu amenajarea sălii în această seară la șapte și douăzeci de minute. Așa că au plecat toți lăsându-mă singur aici lângă plitele electrice să păzesc oalele cu sarmale. Dacă ar fi numai oalele. Intrați numai în magazie, aici alături ca să vedeți dacă mai e loc de pus piciorul printre tăvi cu friptură, ori dacă nu vă pierdeți printre stivele cu lăzi de bere și știu eu ce mai e pe acolo. Ia să mai verific eu ușile și geamurile acum că a ieșit luna, întreagă, strălucitoare ca o mireasă acolo pe cer, așa că trec dincolo în sală. Mă plimb printre mese, solemn, parcă aș fi la Continental sau într-un salon unde s-a organizat un mare dineu.

Sting luminile în bucătărie fiindcă luna e chiar în geam gonind orice dungă de întuneric, semn că mâine va fi vreme bună

ca ei să aibă noroc în viață, că așa se spune, apoi mă așez lângă sobă care degajă o căldură plăcută combinată cu miros de sarmale calde de-ți vine să intri cu lingura în ele, ceea ce cred că voi și face ceva mai târziu, și stau mulțumit că uite, am ajuns să-mi mărit fata care, isteată ca maică-sa, și-a găsit un băiat bun, coleg de facultate, mâine au nunta, au venit de o săptămână, dar stau mai mult în casă văzându-și de fericirea lor, învățând pentru parțiale, convinși, în ciuda celor care au alte păreri că viața în doi este ideală. Treaba lor, noi ne facem datoria, mâine va fi sărbătoare, la două după amiază mergem la primărie, la patru la biserică, să nu uit să plătesc preotul și cantorii, apoi venim aici la han, avem patru sute de invitați, sper că vor veni toți, așa că pot acum să mai gust din sticla asta de rachiu, e din ăla trăznet, bun ca să te facă să cugeți, ori să-ți aduci aminte de câte ai făcut în viață, și câte nu ai făcut, că așa e omul, tot face și desface, nu am învățat eu prea multă carte, dar ceva, cava tot am învățat, altfel nu puteam să fiu șef peste șefi, dar de petrecut știu că am petrecut pe la nunți, pe la cabane și mai știu eu pe unde, dar asta nu înseamnă că am firea ălor care stau toată ziua prin chefuri, din contră, trag cât e ziua de lungă și când hotărăsc să fac ceva, atunci fac să știu că se duce pământul, pot să stau treaz toată noaptea, dar acum uite că mi-e somn, dar asta nu înseamnă că am să și adorm, în nici un caz nu mă las, nu vreau să pățim ca ăia de le-au furat în noaptea premergătoare nunții, parcă așa spunea doamna bucătăreasă, până și oalele cu sarmale, ceea ce nu se poate întâmpla pe la noi, unde se fură numai bani, alcool și mașini aduse de dincolo, dar mai știi la ce să te aștepti cu penuria asta de alimente? Așa că îmi sprijin puțin capul de masă, am și eu atâta drept după o săptămână de trogăreală, pe urmă mă scol ca să fac încă un rond, nu de teamă, ci pentru că e bine să mă mișc că spre ziuă se face rece, oricum e sfârșitul lui octombrie, în curând vine iarna când nu se mai fac prea multe nunți, ca noi atunci în iarna aia în Banat, nași la nepotului nostru, unde suntem, nu știu prin ce schimbare și acum, deși asta a fost pe când Florica, fiica noastră avea cinci ani, dar și acum ne aflăm tot acolo, în plină

nuntă și eu joc cu doamna preoteasă, iar popa cu Ana, nevastă-mea, adică nașa și dom'părinte cam întrece măsura și o sărută pe nașa uite așa acolo față de toți. Ȑia rîd de le plesnesc fîlcile ceea ce mă enervează și-i strîg popii „Părinte, parcă nu așa scrie la carte”, dar ăia ne poftesc la masă, poftiți, pentru nași am pregătit tacâmuri speciale după care ne așează pe masă furculițe și cuțițe de lemn cam de un metru de lungi, aduc apoi o cratiță cît o roată de mașină pe fundul căreia zac două bucățele de carne cît degetul cel mic, poftă bună, iar ăia de pe la mese rîd de se cutremură căminul cultural, încât iarăși mă înfurii: Mă , voi altceva nu aveți pe aici? Bine, atunci noi plecăm, faceți nunta fără naș, data trecută ați avut furculițe adevărate, tot felul de bucate, să înnebunești de atîta mîncare, treaba voastră, eu mă duc acasă, la barul „Armonia” să-mi văd prietenii, sunt sătul de voi, merg să le spun de nunta fiicei mele și chiar stau la masă în bar, alături de bunii mei prieteni, domnu' Nămolatu și Cașoleanu, care zic să fie cu noroc, să-ți trăiască copiii, domnule Vic, să fii fericit cu ei, dar eu chiar sunt fericit, îmi mărit fata, mâine va fi nunta ei, de aceea stau de pază lângă oalele cu sarmale și magazia cu mîncăruri ca să nu pățim ca ăia, dar acum e chiar întuneric, nu știu unde a dispărut luna, iar pe un asemenea întuneric nu mi-ar strica o lanternă fiindcă aud pe afară niște voci. Cineva strigă și bate în ușa. Cineva din afară: Bum, Bum! – Voi cine sunteți și ce vreți? – Știi tu cine suntem și ce vrem. Deschide sau spargem ușa. Spargem tot. Uși, geamuri, pereți, sobe, mesele cu farfurii cu tot. Mă, nu auzi?! Vai de capul meu, se vede că am băut prea mult.

Stau în picioare, extrem de lucid. Așa cred. Loviturile în ușa de fier devin tot mai violente însoțite de voci ca niște horcăituri: Deschide, mă! Mnezăii, că nu mai scapi viu din mâinile noastre. Aici e treabă serioasă, îmi zic, nu e vorba de închipuiri. Deschide să ne înțelegem. Sigur, mă aflu la han, în bucătărie. Se vede că am avut mai multe vise, parcă eram naș la nunta nepotului meu în Banat, pe urmă am băut ceva la barul „Armonia”. Așadar, din moment ce mă aflu aici în bucătărie, am un rost, adică să păzesc

oalele cu sarmale. Și dacă vine cineva, e foarte clar de ce o face. Iar eu singur aici fără telefon. Trebuie să fie unul pe la recepție, dar ar fi o nebunie să deschid acum ușa. Mă întreb totuși cum de nu aude nimeni ce se întâmplă aici. Disting bine vocile, mai ales una alterată de tutun: – Pornește camionul! Mergi încet, încet. Probabil șeful. Domnii asediatori sunt bine organizați, în timp ce eu am drept armă toporul ăsta de tăiat carne. O bubuitură ca de tunet în ușă. Tabla scoate un muget metalic care ar putea să scoale un cartier. Iar mă strigă: -Hai, mă afară! Ne dai și nouă ceva și plecăm. Iar ambalează motorul. Nenorociților, ce vreți să faceți? Apoi liniște. O liniște de care te apucă frica. E o diversiune. Vor să cred că au plecat. Că voi deschide ușa să văd ce a fost. Vă înșelați, domnilor hoți! Nu sunt eu omul pe care să-l duceți voi. Dreptatea e de partea mea. Eu apăr aici onoarea familiei mele. Știu cum se duce lupta de gherilă. Vă dobor când nici nu vă așteptați. Numai să nu adorm. Să rezist. Tocmai asta e. Nu pot să-mi ridic capul de pe masă. Mai e și întunericul. E cumplit întunericul când ești singur.

De data aceasta recunosc vocile. Chiar bătăile în ușă sunt altfel, uniforme, fără răutate. E dimineața și grozav de frig, de parcă nu am fi într-o dimineață însorită de octombrie. Cred că a căzut bruma iar acasă am lăsat roșiile târzii neacoperite. -Aveți răbdare că vin imediat. Cu voi nici aici nu are omul timp să-și revină din buimăceală, după ce am avut o noapte de coșmar, cu niște vise aiurite. Mă îndrept de șale și văd că țin în mână toporul de tăiat carne. Lângă mine, sticla de rachiu. goală. Sar mânat de un gând cumplit. Arunc securea în lada de sub masă și intru alături în magazie. Parcă mă aflu într-un container umplut cu ceață. Un alb netransparent, umed și dezolant. Am sentimentul că nu mai sunt nici rafturile. Acolo ar trebui să aud motorul congelatorului. Nu văd nimic. În timp ce caut comutatorul, mă împiedic de ceva. E butoiul. În sfârșit, aprind lumina și încep să râd când văd stivele și toate cratițele la locul lor. M-am îmbătat probabil din cauza

oboselii. Nici nu e de mirare, îmi spun în timp ce descui ușa. După o săptămână ca asta!

– Bună dimineața, cuscre, se vede că ai dormit bine. Astăzi e o zi mare pentru noi. Uite, a ieșit și soarele. Ca să aibă noroc în viață. Dar ce are ușa asta? A intrat cineva cu mașina în ea. Aseară nu avea îndoitura aia. Încă puțin și trecea prin ea. S-a întâmplat ceva?

– Nu știu, cine că știe. Și mă cuprinde o bănuială care mă chinuie de atunci în fiecare noapte.

Cu voce tare

Eram de trei zile pe drumuri, singur și pedepsit de soartă, dar acum, cu o sută de lei în buzunar, mă simțeam asemeni studentului lui Balzac, gata să mă iau cu viața de piept. Proaspăt bărbierit și cu părul înviorat după o fricție, am mâncat într-un birt de lângă autogară, am cumpărat „Sportul” pe care l-am înghesuit în geanta mea de vinilin unde mai aveam o cămașă, prosopul, peria de dinți, carnetul de însemnări și poeziile lui A. Blok, apoi am cumpărat biletul pentru B. Era în mijlocul zilei, când soarele revărsa o văpaie de raze, încât zăpada, grea, începuse să se topească, iar aerul rece îmi primenea hainele îmbibate de fum și mirosul fetid din sala de așteptare unde îmi petrecusem noaptea împreună cu un mic trib de corturari în chiote și sforăituri. O pirandă smolită a vrut să știe de ce dorm prin gări și când a aflat că nu am bani, nici casă, m-a sărutat pe frunte și mi-a oferit o bucată de pâine.

– Da, așa, dragoste ai făcut dumneata, domnișorule? Că de nu, te-om învăța noi că avem o țară de școală ... Ascultă sfatul lui Matroana: Cată-ți o fată frumoasă că numai așa ai să scapi de necaz. Umblasem prin tot felul de instituții să caut o slujbă dar, cum era început de an, nu se făceau angajări. A urmat apoi audierea aceea nefastă care s-a terminat cu interdicția de a rămâne în oraș și recomandarea să mă angajez la cariera de piatră din satul meu la încărcat de bolovani. Dimineața am plecat din gară direct la liceu să-l caut pe fostul meu profesor de istorie, dar nu mai lucra în învățământ. A fost dat afară. L-am găsit la Centrul de difuzarea a cărții.

– Ce-ai mai făcut, măi băiete! repeta el mereu după ce i-am spus povestea mea. Ai fost imprudent. Ce vremuri mai trăiam, Doamne! Când ai venit din București?

– Ieri dimineață.

– Și ai umblat peste tot să găsești ceva ... Ce vremuri mai trăim, Doamne!

Autobuzul pentru B. aștepta în stație. Singurul scaun neocupat era cel de lângă ușă. Pe locul alăturat stă o fată. Era blondă din cap până în picioare, cu un păr ca flacăra lumânării, pieptănat într-un coc superb, cum nu mai văzusem la nici una din colegile mele, ochii ca și cerul în acel moment al zilei, buzele lungi, pline, chiar și tenul părea când alb, când auriu în soarele ce-și filtra razele prin geamul de lângă ea. Paltonul, poșeta, cizmele, toate aveau nuanța părului ei. M-am așezat, am întors gulerul paltonului, mi-am pus geanta sub scaun privind-o tot timpul ca pe o piesă rasă. Sta nemișcat, cu privirea în gol complet nepăsătoare la ceea ce se întâmpla în jurul ei.

– Mergeți departe?

– La Măgura, răspunse ea și am remarcat timbrul cultivat al vocii.

– Așa de aproape, am continuat cu o nuanță de fals regret de parcă nu aș fi fost într-un autobuz plin de lume, ci pe coridorul facultății, în pauză, ori la reuniune, fiind iar eu, studentul Alexe Stoian, anul III Economie, bursier fără probleme, cu pat la căminul „Matei Voievod”, cartelă de masă și permis de intrare la toate bibliotecile.

– În adevăr, e aproape.

– Am sperat că vom merge mai mult împreună.

– Te rog, lasă-mă în pace. Am eu destul la care să mă gândesc.

– Nu este prea bine să o faceți în autobuz. Este cel mai nepotrivit loc pentru un monolog interior. Oricum, sunteți o persoană foarte profundă.

– Ceea ce nu se prea potrivește în cazul dumitale.

Autobuzul ieșise acum din oraș și străbătea podul peste Mureș pe care pluteau sloiuri mari de gheață, trecu printr-un sat, apucând pe drum sugrumat de dealuri. Am căzut și eu în lumea mea zguduia de spovedanii explicative prin tot felul de birouri pentru obținerea unei slujbe. Asta a fost în prima zi a revenirii în orașul anilor mei de școală după o noapte petrecută într-un compartiment neîncălzit, o noapte în care înghețaseră parcă și stelele în țesătura lor. Mi-am spus peste tot povestea încheșată nici eu nu știam prea bine când. Parcă numai ieri ne plimbam prin Cișmigiu ascultându-l pe Darie recitând „Poezii” amicului nostru A. Blok, ori propriul lui poem „S-au despletit copacii frunza ruginită”, ori disertațiile kantiene ale bătrânului maestru, autor a treizeci de volume, ca să se abată apoi asupra noastră acea cumplită furtună ideologică, cu ședințe nocturne unde ne demascăm unii pe alții încununat prin nemilosul ordine de exmatriculare expuse la fișierul din fața secretarului: Dușman al poporului, ca și în cazul meu, exmatriculat din toate facultățile din țară.

– Sigur, aveți dreptate. Eu pur și simplu nu am la ce să mă gândesc. Trăiesc o stare de veșnică beatitudine.

– Lasă-mă în pace! Cine dracu te crezi dumneata, domnule?

– Eu, domnișoară? Eu sunt un important funcționar cultural. Chiar de astăzi. Am primit însărcinări de foarte importantă.

– Naiba să te ia cu însărcinările tale cu tot.

– Nu cumva redați la vreo școală? Că numai acolo pământeni sunt așa de profunzi.

– Nu. Eu nu am cu ce să mă laud prin autobuze.

– Îmi pare foarte rău. Sunteți, cum să vă spun, foarte modestă. Nu ar fi bine să ne întâlnim mâine, să spunem, la cofetăria din B.? Bănuiesc că trebuie să fie una pe acolo. Am putea depăna amintiri. Știți, mă sprijin pe o ipoteză elaborată de o protectoare de a mea, una Matroana, persoană de bază în șatra ei. Știți ce mi a prezis? Că atunci când voi întâlni o fată frumoasă ...

– Mai bine rămâneai cu Matroana aia să-i toci ei nervii.

Cam aici au început protestele celor din jur:

- Las-o, omule, în pace! Ce ai cu fata?
- Așa-i tineretul de astăzi, fără pic de rușine.
- Și fără credință în bunul Dumnezeu.

Două femei învelite în broboade groase de lână s-au lansat apoi, privindu-mă cu silă, într-o înverșunată disertație despre înrăirea lumii. Ea a intrat imediat în turul blond din lumea ei, iar eu, cel fără lume, m-am trezit iar în biroul Centrului de librării unde mă introduse bunul meu profesor care, în toți anii de liceu, ne învățase că lumea și le poartă pe toate ale ei. Nu raftul plin de cărți, ori biroul elegant m-a impresionat acolo, ci sobă de teracotă. Căldura ei emana adevărată fericire. Pe la sfârșitul biografiei mele, simțeam cum mi se dezgheață picioarele și în timp ce directorul comenta faptele reprobabile, am luat hotărârea să stau mai mult lângă teracota bucuriei, să înmagazinez cât mai multă căldură din proprietatea instituției.

– Noi suntem instituție de cultură, tinere, noi difuzăm cartea, înțelegi?

Înțelegeam, sigur că da. O puneam la dispoziția poporului, lucrătorii noștri trebuie să fie curați, fără probleme, ori dumneata ai probleme destule. De ce te-ai dus, băiete acolo? Tu, un pârlit de fecior de țaran, la manifestație împotriva statului. Și manifestul ăla ce a căutat la tine? Te-au arestat? – Numai două zile. – Poftim, două zile. De aia nu te duci în satul tău. Ai spus acasă? – Am spus. – Și? – Să-mi caut slujbă. – Păi da, slujbă, dar cine îți dă din moment ce te-ai înhăitat și cu scriitorul ăla interzis. – Să plec? – Unde să pleci, nu te vezi cum arăți?

Era ceva părintesc în dojana omului cu bruta revărsată peste biroul acoperit de hârtii.

– Manifestație pentru contrarevoluția din Ungaria, asta v-a trebuit vouă? Treci dincolo și scrie!

Am scris vreo două pagini, și iar am ajuns în biroul directorului unde se afla acum mai mulți, toți cei cu responsabilități în instituție, mi-au dictat cererea de angajare:

Îndrumător cu carte în orașul B. Mi-a împrumutat o sută de lei până la salariu, mi-au spus să mă bărbieresc și Ionescu m-a condus până la poartă.

– Cred că ar fi bine să înveți să taci. Uite că ai fost student. Deocamdată. Doamne, ce vremuri trăim!

Autobuzul opri în dreptul unui drumeag ce se înfunda între dealuri. Pe un indicator cu vârful spre vâgăună scria: Măgura 3 km. A coborât fără să-mi arunce o privire.

Ușa sa închis în urma ei și s-a lăsat o tăcere care mă lovea ritmic în tâmpile. Întotdeauna când am parte de vreo lovitură neașteptată, îmi sare în ajutor câte un subtil nefericit ca acest A. Blok acum în drumul meu spre orașul B. unde nu cunosc pe nimeni și nu știu unde voi dormi la noapte. „Pe ce drum s-o iau acum? / Și el simțind că-l frânge frica / Se oprește surghiunit în drum”. Se așternu apoi o liniște ca într-o peșteră.

Când am ajuns în B., ninge liniștit. Autobuzul a oprit lângă un simulacru de parc. Am plecat să vizitez orașul și într-un sfert de oră văzusem cam tot ceea ce se putea vedea. În jurul unei figuri geometrice incerte, centrul, se înghesuiau principalele instituții. În afară de câțiva copii cu sănii și vreo doi, trei mucaliți din fața restaurantului, rar dacă mai vedeai vreun suflet de om. Era ora patru după-amiază când se deschideau magazinele. M-am prezentat la librărie. Un domn în pragul pensionării, domnul Toth, mi-a urat bun venit. Cunoștea odiseea mea, i se spusese la telefon, nu mai avea nevoie de nici o explicație. Mi-a povestit apoi că el a fost librar din tată în fiu. Librăria în care ne aflam a aparținut familiei Toth. După naționalizare a rămas șef aici, nu a avut probleme fiindcă nu l-a interesat politica.

– Sarcina dumneavoastră, domnul Alexă, este să mergeți prin sate și să vindeți cărți. Planul ce-l aveți este 1500 de lei. Dacă îl depășiți mai primiți ceva la salariu de 485 lei. Nu aveți cunoștințe în oraș, nu? Pentru locuință, am luat legătura cu doamna Rozalia, stă peste linie, aici aproape, e greu să găsim

altceva. Așteaptă-mă să vină Niculina la casă să vă conduc până acolo.

Pe drum mi-a povestit că a făcut câțiva ani de drept dar a renunțat din cauza războiului. Au fost manifestări studentești și în București? În Timișoara represaliile au fost foarte mari. A povestit apoi despre o nepoată, studentă la medicină, anul IV, exmatriculată în decembrie.

– O fată foarte frumoasă și inteligentă, domnu' Alexă, vă dați seama! Patru ani de medicină. Ca la dumneavoastră. E bine că ați găsit ceva. Veronica, așa se chema nepoata noastră, nu locuiește în oraș, are și ea ceva promisiuni la poștă. La poștă cu patru ani de medicină, vă dați seama!

Camera curată, amenajată într-un hol, nu avea sobă și domnul Toth s-a oferit să aducă o sobă. Doamna Rozalia, uscată și zbârcită, a adăugat că trebuie să cumpăr lemne, însă nu se prea găsesc, probabil pe la țară. După ce am discutat despre chirie, 150 lei pe lună, ne-am întors la librărie.

– Domnu Alexă, vă simțiți în putere să mergeți mâine pe teren? Atunci e bine pentru că eu nu pot. Trebuie să vă duceți la Dâlma cu un stand de cărți că se inaugurează o gospodărie de data asta colectivă. Am pregătit pachetul. Uitați, e în valoare de 150,25 lei. E un tren dimineață la opt. Pe la nouă și ceva sunteți acolo. Cereți o masă la intrarea în cămin ca să înșirați cărțile. V-am pus și două rânduri din „Rădăcinile sunt amare”, poate mai scăpăm de ele.

Am luat pachetul și am plecat acasă. M-am dezbrăcat, nu o mai făcusem de trei zile, am intrat repede sub plapumă, bucuros că devenisem cetățean a orașului B., cu locuința și slujbă, e drept fără sobă în casă și fără lemne, dar asta numai până în februarie la primul salariu. Dimineața, înghețat aproape ca apa din lighean, m-am îmbrăcat mai repede decât cel ager soldat, am luat pachetul și am plecat în fugă spre centrul orașului. La cofetărie, m-am așezat tremurând lângă sobă. Am băut un ceai fierbinte și când mi-am revenit, am plecat la gară. Am urcat într-un tren vechi dar bine

încălzit. A pornit peste câteva minute fluierând și pufăind din toate încheieturile. Înaintea mea sta o doamnă cu fața plină de riduri îngălbenite, cu peri rari în bărbie și sub nas. Lângă ea, un bărbat în palton de piele, citea „Scânteia”. Femeia trăgea din țigară concentrată asupra dunelor de zăpadă ce fugeau în spatele trenului. Pe urmă insul cu ziarul a spus că are o durere cumplită de cap, iar doamna i-a oferit un antinevralgic și sticla cu apă precizând că ea nu pleacă niciodată pe tren fără medicamente și sticla cu apă. Eu îmi revenisem din frig și încercam să rememorez nu numai știu ce versuri, evident Alexandru Blok, după care am intrat într-o stare foarte curioasă de melancolie cred. Sunt eu, îmi spuneam, un bărbat zăpăcit de lecturi, dar nici așa, să ajung un tâmpit de negustor de broșuri, să bat satele cu ele ca să mă înjure lumea.

– Unde? Întrebă doamna uimită de parcă auzise că trenul nostru nu merge pe șine, ci o apucase prin văzduh.

– Sub frunte, răspuse bărbatul. Dar și ceafa, uite până aici. Nu, mai jos. Până acolo, da. Înghit câte două hapuri deodată.

– E meningită.

– Crezi?

– Îi posibil. Astăzi foarte multe lume are boli din astea. A fost un caz și la noi la Secția sanitară. Ai stat în pat la căldură?

– Nu! Am fost pe tren. Am avut o acțiune foarte importantă. La aia la care a participat ... știi cine. De la Regiune. Atunci am fost promovat.

– Sfinte, Dumnezeule, am strigat eu sărind ca împins de un resort, privind disperat plasa de bagaje. A dispărut. Cu siguranță l-a luat cineva. Am ieșit pe culoar și am început să întreb prin toate compartimentele dacă nu a văzut cineva un pachet pe care scria 150,25 lei. Are în mai multe locuri ștampila. Dumneavoastră, am început să strig când am revenit în compartiment, trebuie să știți ce s-a întâmplat cu pachetul de cărți!

– Ce pachet, tinere, ce pachet? Te-ai urcat în tren fără nici un pachet. Erai cu mâinile în buzunar și cu capul gol. Cu capul gol

asemenea vreme! Măine, poimăine vii la noi la secție cu cine știe ce pretenție!

– Vă rog să mă iertați, doamnă, dar nu știu ce am făcut cu pachetul și costă o mulțime de bani 150,25 lei.

– Stai puțin. Să luăm metodic. În primul rând, ce aveai în pachet și unde te duci, adică doreai să te duci cu el?

– Cărți. Cărți pentru stand. La Dâlma ...

– Până aici e clar. Ești de la Librărie. Acum să stabilim ce ai făcut, undeai intrat până la gară.

– La cofetărie. Am băut un ceai.

– Altundeva?

– Numai acolo.

– Fii atent! Cobori, iei trenul de nouă, deci peste un sfert de oră, ajungi în B. Te duci direct la cofetărie. Dacă nu-l găsești, anunți organele.

Am intrat la cofetărie mai nenorocit decât David Copperfield când își căuta mătușa prin Dover și mi-am găsit pachetul disperării. Am comandat ceai. Abia aici am observat că la masa lângă mine stă o făptură, acum într-un palton verde cu blană argintie la gât, savurând parcă o victorie.

– Pofțiți, domnule funcționar cultural. Parcă asta vă este funcția?

– Erați mai blondă ieri.

– Ascultă, domnule îndrumător, la voi acolo la Economie, nu v-au învățat și ceva maniere?

– Nu. Numai gânduri nude. Că nu există. Văd că informațiile curg gârlă prin târgușorul nostru drag. Cum ai aflat?

– Mătușa. Doamna Toth. Soția șefului tău! Mai bine bea-ți ceaiul. Ești înghețat. Ți-ar prinde bine niște bocanci și o căciulă de aia mocânească.

– După câte înțeleg eu, avem cam același soartă. Ești domnișoara Veronica?

– Chiar eu. Se vede că unchiul și-a cam dat drumul la gură.

– Domnișoară, uite cum stau lucrurile. Eu, când mă lovește cineva în cap, obișnuiesc să spun versuri. Știi, din mării chinuiți ai poeziei. Dar acum Ți-am spus ieri, nu știu dacă îți mai amintești, ca o prietenă, una Matroana ...

– Aia cu ghicitul? Că ai nevoie de o fată ... Adică să-ți cauți una, sau cam așa ceva, nu?

– Exact. Numai așa ...

– Poți să uiți. Și chiar vei putea să uiți? Tot, tot?!

– Sigur. Dacă și fata poate. Să uite.

– Fata nu poate. E imposibil. Îl voi ruga pe tata să-ți aducă niște lemne. Tata e preot la Măgura. Acolo stăm. Poate vii odată.

– Mulțumesc că ai acceptat invitația.

– Greșeală. Am venit pentru angajare. Voi ștampila scrisori la poștă. Așa că apelează cu încredere când îți mai pierzi coletele ... Uite că ninge! Doamne, ce frumoși mai sunt fulgii de zăpadă!

... Am mai fost cetățean al orașului B., exact trei ore în care am ascultat, cu mici pauze de înfrigurare mută, lamentația domnului Toth:

– Ce situație, ce situație, domnul Alexă! Cum ați putut fi așa de neglijent? Și ați avut și norocul să dați în tren tocmai peste domnul Suru ... Dumnealui a informat imediat la domnul secretar Curatu, un tovarăș care nu trece nimic cu vederea. Trebuie să vă duceți acolo, vă dați seama?

Când am plecat „acolo” nu mi-am dat seama, numai după ce am ieșit de acolo. Am fost introdus într-un birou elegant. Un bărbat distins, în costum de gabardină, cu părul lins, puțin albit, și-a ridicat privirea din hârtii:

– Ascultă, cine te-a adus pe tine în oraș?

– Autobuzul. Ieri la orele trei și ceva. Regret că nu au fost cărți acolo la inaugurare. Vă asigur că nu se va mai întâmpla.

– Destul! Noi nu obișnuim să discutăm cu sabotorii. Ascultă-mă bine! Dacă până la orele patru nu dispari din oraș, deci peste o oră și patruzeci de minute, te dau pe mâna organelor! Știi unde trimitem noi sabotorii?

-
- Cred că da.
 - Bine. Grăbește-te! Ai timp destul să prinzi autobuzul care te-a adus aici.

O pânză zdrențuită de fulgi se rostogolea peste orașul aproape întunecat când ieșit de la librărie cu geanta mea de vinilin în mână. Domnul Toth m-a condus până afară. Spunea că se vor înzăpezi drumurile. Mi-a recomandat să am grijă de mine.

Am intrat în bufetul de lângă autogară să-mi omor foamea care mă chinuia de câteva zile. Am băut un rachiu dintr-o răsuflare. Aveau numai fasole bătută și slănină fiartă. M-am așezat lângă sobă și am înfulecat cu poftă. Trebuie să-i scriu, mi-am spus, nu se face să plec ca din pădure. Ce să-i scriu? Că am ajuns un picaro dezagreabil, gonit ca un răufăcător, murdar și fără bani? Îi voi scrie altădată după ce voi avea și eu un rost în lumea asta nouă, dacă Cel de Sus mă va ajuta să-mi fac unul. De acum toate ale mele le voi purta cu mine. Vorba bătrânului Bias: Omnia mea mecum porto.

Era timpul să plec.

M-am îndreptat liniștit spre autobuz privind fără regrete spre orașul ce mă găzduise o noapte, acum sugrumat de o iarnă cu zăpezi aspre, când l-am văzut la colțul străzii pe omul în palton de piele, cel cu durerea de cap. Cerceta cu interes fulgii de zăpadă ce cădere peste mine. Am urcat grăbit în autobuz.

Era acolo, pe scaunul din spate. Zâmbea:

– Poftește, domnul funcționar cultural! Locul din spate te așteaptă.

Vivat professores!

În lumea asta, scumpa mea doamnă, toate vin și se duc „precum ziua urmează nopții și noaptea zilei”. O spune marele Will. – „În lumea asta, domnule funcționar cultural, fiecare își are toana în care o bucurie în plus găsește”, cugetă tot magistrul tău, marele Will. Iar te-ai sculat cu noaptea în cap. Nu-ți văd dosarul cu planificări calendaristice, teancul de caiete. Învățăceii vor fi nemulțumiți. – Nemulțumiți? Nu-i cunoști. Vor fi încântați. – Li s-a făcut probabil lehamite de pledoariile tale în favoarea utilizării cratimei. – O deprindere absolut obligatorie. Și apoi, începând de astăzi, nu mai am pentru cine corecta caiete. Am ajuns la capătul drumului. Programul din micul nostru univers va suferi schimbări...

E în camera de zi, universul vișiniu al singurătății, mobilată cu o canapea extensibilă, două fotolii, biroul așezat lângă geam, masa de televizor într-un colț, și, pe un perete întreg, rafturi ticsite de cărți, pe ceilalți, fotografiile de familie mărite, lucrate chiar de el în lungul șir de ani. Din cele mai multe privește o doamnă cu păr auriu, pieptănat într-un coc înalt, ochi mari albaștri, buze ușor răsfrânte, dinți albi, egali, peste care flutură un zâmbet reținut. În altele, doamna a încărunțit, zâmbetul s-a estompat, privirea a rămas însă vie, cu o expresie de uimire, mai ales în tabloul de lângă geam, unde ține în brațe un bebeluș ce pare propria ei imagine. Doar în tabloul de nuntă așezat în dormitor deasupra patului apare cuplul: el, mirele, pătruns de solemnitatea momentului, ea, mireasa, zâmbind parcă și cu ochii. E singurul loc unde există o explicație trecută cu un scris îngrijit în partea de jos: Alexe și Veronica Stoian, 20 iulie 1968. Un alt set de fotografii

arată evoluția copilului: în cărucior la 9 luni, șoim al patriei la grădiniță, preadolescent în uniformă de școală generală, în uniformă de licean cu număr matricol pe mânecă, ca student în costum elegant, apoi ca medic în halat și stetoscopul la gât într-un instantaneu la patul unui bolnav, și, în sfârșit, alături de o mignonă brunetă, cu ochelari, ținând fiecare în brațe câte un copil, el o fetiță ce pare copia buniciei, ea un bebeluș cu ochi tăciune și suzetă în gură. În raftul de lângă birou privește din câteva fotografii color un bărbat complet încărunțit, cu pungi mari sub ochi, înconjurat de elevi de liceu.

Începe ziua contemplându-i zâmbetul. Ea îl privește din fotografia de pe birou cu surâsul ei condescendent încurajator: – Vei avea de mâine suficient timp să-l citești pe Shakespeare. – Și el m-a părăsit de când am devenit titular de scaun la barul „Armonia”, locul ideal pentru culpabilizări, habitudine sancționată vehement de onorata noastră conducere într-o ședință fulger, mai combativă decât cele de pe vremuri, încheiată cu recomandarea de a nu mai intra în cârciumă, ci să-mi dedic timpul activităților culturale și bisericești din moment ce sunt nelipsit duminica de la sfântă slujbă.

Se ridică de la birou și intră în bucătărie.

În cenușiul dimineții un vânt anemic mângâie frunzele prăfuite. Pe străzi se revarsă deja suflul strident al automobilelor. Cantitate dublă de cafea și un sandviș cu margarină și parizer. Aici, Veronica – fotografia color deasupra bufetului – pare îngândurată. Este o imagine luată de Alexandru în parcul de lângă catedrală în anul intrării la medicină. – Mâine vin copii și tu nu ai aspirat prin casă. Nici pâine nu mai ai! – Le voi cumpăra pe toate, În rest, nora ta, doamna profesoară Felicia, se va îngriji de toate. Și apoi, să nu ne întristăm. Voi avea timp suficient să umblu cu plasa prin piață. Poate mă voi alătura grupului de bătrâni bășcălioși din parc ca să joc table, ori șah, ori mă apuc să fac ceva afaceri alături de amicii de la „Armonia”, acum că restricția de a intra colo nu mai are putere de incriminare.

La șapte intră iarăși în baie. Barbierit, înviorat după un duș rece, își pune cămașa albă, costumul negru, cel mai bun pe care îl are, cravata, apoi intră în dormitor. Veronica îi zâmbește din tabloul de nuntă: – Ești gata, domnule funcționar cultural? Te așteaptă discipolii.

Glasuri de copii la patru. Apoi vocea răgușită a doamnei Ana:

– Să nu uitați florile, copii!

Între timp și-a luat geanta, a încuiat și a coborât scările.

Dimineața, dominată acum de ciripitul diferitelor păsări, absoarbe fericită revărsarea soarelui fierbinte, anunțând o zi toridă așa cum a fost întreaga săptămână după o lună de ploii devastatoare. O scenă hilară în piața dintre blocuri. Un preadolescent deșirat rânjește viclean arătând spre o bancnotă de cinci mii: – Domnule, v-ați pierdut banii! Domnul, octogenarul învățător Țăranu, se apleacă încrezător, dar hârtia zvâcnește ca o reptilă speriată după un fir de nailon. O adunătură cuprinsă de stupizenie, oameni în toată firea, se dezlănțuie bezmetic în cascade de râs care se întetesc pe măsură ce bătrânul se îndepărtează. – Mă, neisprăviților, tocmai cu dumnealui v-ați găsit?! strigă fostul inspector Petrescu, acum directorul pieței. Îl salută apoi ceremonios compătimindu-l pe „fostul nostru coleg”. Vrea să știe dacă îl primește domnul doctor Alexandru. Are probleme cu inima. Da, sigur, duminică după întoarcerea de la Măgura. Directorul pieței arborează o alură de om îndurerat:

– Mergeți la mormântul doamnei Veronica? Fie-i țărâna ușoară. A fost un funcționar cum nu a avut poșta de aici. A meritat oare să ... să-și dea viața?

Revine la starea sa obișnuită, se scuză mios, el a vrut doar să spună cât de mult a apreciat-o pe doamna.

* * *

Nu vor lecții. E prea cald.

În adevăr, soarele inundă clasa prin geamurile larg deschise. Nu au nici manuale. Au predat manualele. Au adus un singur caiet. Vor să știe dacă mai vine la anul. De ce nu mai veniți la anul? Vârsta reacțiilor imprevizibile, un teren alunecos pe care nu e bine să-ți pierzi echilibrul. Demonstrația la tablă urmată de exerciții individuale ca el să încheie în liniște mediile generale. La urmă corectează exercițiile și trece mediile în carnețe. Recomandări pentru vacanță. Sună. Buchete de flori.

Discuții în cancelarie despre efectele grevei generale. Sunt multe promisiuni, dar nu sunt bani. Nu se mai dau bilete de tratament decât în număr limitat. Parcă te poți duce undeva cu banii primiți!

La douăsprezece consiliu profesoral: încheierea situației școlare. Comentarea rezultatelor. Prea mulți corigenți. Și neșcolarizați. Lista cu premianții. Nu sunt nici bani, nici sponsori. Nu se știe când se plătesc concediile de odihnă. Liceul are datorii.

Alocuțiunea doamnei directoare despre reformă și perspectivele extraordinare ale școlii românești în context european. Vor fi mutații fundamentale în structura și tehnologia didactică, fără a exclude experiențele de învățare pe care școala tradițională le oferă elevilor pentru dezvoltarea abilităților și a gândirii. Ca de obicei răbufnesc nemulțumirile. Deocamdată avem tehnologia tradițională în folosință și la 1900. Pe la noi reforma a adus perfecționarea hârtiilor, cum ar fi cele patrusprezece rubrici în planificarea calendaristică și familia vocabulei „curriculum”. Replica directorului adjunct: De ce trebuie să vociferăm mereu? Intervenția liderului sindical: Pentru că am tăcut mereu, dar nu am uitat toamnele lungi și obositoare la adunat de cartofi până în noiembrie, nici inspecțiile în comandouri de pedeapsă, numite colective de îndrumare și control care constatau întotdeauna că nu-ți faci datoria, nu cunoști documentele de partid, că ai rezultate slabe pentru că nu aplici documentele la clasă, că nu-ți ies

planurile de lecții la numărătoare, ce dacă ai gradul întâi, că nu măтури cum trebuie sala de clasă în fiecare zi, că nu o zugrăvești vara, că nu faci activitățile extrașcolare, mai numeroase decât lecțiile, că nu stai opt ore în școală așa cum stă clasa muncitoare în uzine, că te prezinți iarna în fața copiilor cu paltonul pe tine și căciulă în cap, ce dacă e frig, strămoșii noștri cum au rezistat; am tăcut în fața inspectorului Petrescu care intră în școală cu servieta sa diplomat și se transformă într-o vijelie la consiliile de analiză. De ce ai lăsat corigenți? Înseamnă că nu ești capabil. Lista ar putea continua. Doamna directoare: De ce trebuie să vorbim tocmai astăzi, în ultima zi a anului școlar, de acele vremuri, tocmai astăzi când avem în școală un eveniment deosebit, o sărbătoare, am putea spune. Și doamna manager general îi rostește numele, îi trece în revistă activitatea.

Chiar așa a spus: „Să trecem în revistă activitatea colegului nostru, Alexe Stoian, în cei treizeci și șapte de ani la catedră, patruzeci pe cartea de muncă, adăugând și cei trei ani când a lucrat ca încărcător în cariera de piatră. Profesorul Stoian a fost un slujitor onest al școlii, elevii pregătiți de el s-au remarcat la tot felul de concursuri aducând școlii multe premii, a inițiat sisteme de lecții, a scris chiar articole despre metodele moderne de predare, ca să nu spunem de cabinetul de specialitate apreciat chiar de inspectorul din minister”. Aplauze. „Îl asigurăm că vom fi și de acum alături de ele, așa cum am fost în acele momente dureroase când i-a murit soția în revoluție ca noi, cei de astăzi, să putem construi o societate cu adevărat democratică”.

Aplauze! Intră elevii din a XII-a și cântă Gaudeamus: „Vivat Academia, vivat professores! Veronica: Venit mors velociter / rapis nos atrociter”. Urări. Să fie lungă și bună. Adică pensia. Cupe cu șampanie. Cadouri: veioză, baston, săpun, vază pentru flori. Sărutări.

Doamna directoare: Ne pare foarte rău că nu vă putem oferi la toamnă câteva ore. Se fac restructurări.

Directorul adjunct: Pofțiți la serbare! Nu se admite nici o lipsă!

* * *

– Ați rămas singur, domnule profesor.

– Singur, domnule portar. Am trecut prin sălile de clasă. Pentru ultima dată.

– Au plecat toți. Până la toamnă avem și noi liniște. Copiiiăștia fac numai gălăgie.

– Da, fac multă gălăgie. Îmi va fi nespus de greu fără ei și gălăgia de care spui.

– La început. Pe urmă vă obișnuiți.

– Știu. Toate ale noastre le purtăm cu noi. Omnia mea mecum porto, pe latinește. Asta a spus-o un grec. Cuvintele grecului mi-au fost de mare ajutor, domnule portar, într-o iarnă cumplită, eram foarte tânăr pe atunci și foarte nenorocit. Ei bine, în orașul acela neînsemnat am cunoscut-o pe soția mea. Eram într-un autobuz...

* * *

– Vă rugăm să respectați rândul! Nu vrem să fim nepoliticoși, oricum sunteți un domn cu părul alb, dar noi așteptăm pe coridorul ăsta de câteva zile. Apărem aici îndată ce se deschide. Măine încep școlile.

– Îmi pare rău că lucrurile stau astfel, stimată domnișoară. Eu am cu totul alte treburi.

– Cum, nu sunteți pentru suplinire?

– Vă asigur că nu. Pentru pensionare.

– Vai, domnule, ce fericit sunteți! Chiar nu vă dați seama? Ați scăpat, nu mai aveți motiv să așteptați în fața ușilor. Uitați-vă la asta! La ușă. Nu simțiți că vă apucă neliniștea? Ei?

În acest moment ușa se deschide larg și iese un tânăr cu fața radiind de fericire. Are în mână mult râvnita numire pentru suplinirea unei catedre. Asistența, obosită, tracasată, privește cu

invidie. În tocul ușii stă acum ca într-o ramă un bărbat complet chel, în costum elegant, cămașă albă, cravată sobră, butoni de aur. Clipește mărunț din ochii cenușii și întreabă cam nemulțumit:

– Dumneavoastră, domnule Stoian? Nu avem catedre libere.

– Nu doresc catedră, ci decizia de pensionare. Nu am primit-o.

– Dar nu la noi, domnule Stoian. Mergeți la Pensii.

– Tocmai de la Pensii am fost trimis aici.

– Mergeți din nou.

Ușa se târăște încet, încet, împinsă parcă de intensitatea privirilor, pocnește și rămâne țeapănă radiind neliniște.

– Domnule, nu trebuie să fiți trist. Trebuie să insistați.

– Unde, stimate domnișoară?

– Peste tot.

Supeu pentru refacerea vieții

Cum timpul se apropia, am intrat în baie să mă ocup de propriul meu corp: unghii, dinți, bărbierit, duș. Mi-am călcat apoi costumul cel negru și o cămașă albă. Îmbrăcat, cu batistă în buzunar de sus, mă privesc acum în oglindă din hol, singura pe care o am, să descopăr eventualele nereguli, dar nu observ nimic deosebit, din contră, în oglindă văd un domn elegant, cu fața întinerită, alb pe la tâmple ceea ce conferă distincție unui bărbat ca mine de patruzeci și cinci de ani.

La șapte și jumătate sosește familia Delan în ținută de seară. Doamna Xenia, într-o rochie până în pământ, roz, cu un colier din aur moștenit de la bunica sa, mă cercetează din față și din spate, apoi repetă ca și în seara trecută când mi-au făcut invitația, că de acum s-a terminat cu burlăcia, mă așteptă căsnicia, s-a mântuit și cu pipițele alea ce dau nas în nas la ușa mea.

– Ce ți-e scris în frunte ți-e pus! și subliniază cugetarea ad-hoc cu un hohot de râs. Asta rămâne de văzut, gândesc, mă refer la cugetarea mioritică aplicate la propria-mi existență, nu la doamnele care vizitează sporadic garsoniera mea confort unu sport. Domnul Dela, Delu pentru prieteni, răsfoiește paginile dactilografiate de pe birou.

– Toate astea le-ai scris astăzi?

Repetă sfatul pe care mi-l dă mereu, știind că nu câștig mare lucru din scris:

– Mai bine te-ai duce la pescuit! De ce nu înțelegi, omule, că trăim în plină economie de piață, nu pe vremea muncii voluntare. E momentul să precizez că Delu, șeful meu director și bun prieten de pe vremea când i-am fost eu șef, posedă o cultură, să spunem

practică, formată la școala vieții, o viață cu multe responsabilități, căderi și urcușuri, dovadă e vila sa de lângă râu, cabana de la munte, mașina străină și un suflet nobil ce-l îndeamnă să-mi poate de grijă.

– Gata, zice el, pe cai!

– Da, da, îl susține Xenia, la opt trebuie să fim acolo fiindcă Margo nu agreează întâzierile. E o fire foarte sensibilă.

Micul Dallas e mângâiat de parfumul florilor târzii. Așa numesc invidioșii cartierului nou din spatele parcului, cu blocul de cel mult patru apartamente și vile cochete, proprietate a oamenilor de bine din oraș.

– Aici e, zice Xenia și soțul oprește mașina în fața unei clădiri îmbrăcată în mozaic. Etajul unu, apartamentul doi.

O doamnă distinsă, într-un capot împodobit cu mici segmente dintr-o grădină exotică, se ivește în ușă de stejar:

– Pofțiți, pofțiți! Punctuali ca niște englezi. Voce cultivă, puțin răgușită, probabil din cauza fumului, canini îmbrăcați în aur, unghi lungi, sidefate, păr tuns scurt, vopsit în acaju cu reflexe discrete spre alb și ochi migdalați care mi-au plăcut întotdeauna, șolduri late, potrivite pentru o doamnă trecută de prima tinerețe. Domnul Delean:

– Dragă Margareta, dă-mi voie să-ți prezint pe amicul nostru Prădescu, Nicu pentru prietenei, holtei și autor, are două cărți despre vestigiile romane din jurul orașului, și o droaie de articole prin reviste.

– O, ce onoare! Unde mai pui că e și bărbat bine!

Întind florile și un mic pachet.

– Pentru dumneavoastră. Desface pachetul și exclamă! – Vai, sunt cărțile de care zicea deșiratu' ăsta. Se vede că ați pus suflet în ele.

– Dacă o spuneți dumneavoastră.

– Te rog să-mi spui Margo, cum îmi zici toți prietenii.

Pune cele volume impregnate de substanța sufletului meu pe măsuta din hol și ne invită să vizităm casa.

Bucătăria, în faianță italiană, o mică și sofisticată uzină, e dominată de corpuri suspendate albe cu marginile negre, de tot felul de aparate dintre care remarc hota franțuzească, cuptorul cu microunde și mașina automată de spălat vase. Toate cele patru încăperi sunt mobilate după recomandările revistelor de specialitate cu fotolii în piele, colțare, dulapuri îngropate în perete, vitrine cu piese din porțelan și cristal: apoi dormitorul tip Ludovic al XIV-lea, recondiționat, dar mai scump decât garsoniera mea confort unu sporit; tablouri originale, stampe, vase cu flori proaspete prin toate colțurile, televizoare color în fiecare încăpere, chiar și în bucătărie, telefoane mobile, instalație de aer condiționat. Nu pot să nu admir frumusețea exponatelor ce degajă, trebuie să o recunosc, multă poezie. Lipsește biblioteca. Nici o carte în toată casa, exceptând cele două aduse de mine, observație cam răutăcioasă dacă avem în vedere că e plină lumea se bibliotecă, ori case fără cărți.

Margareta deschide barul, un mic univers al băuturilor selecte, apoi se scuză. Datoria de gazdă. Xenia o urmează. Cu paharele în mână, evident whisky, noi bărbații, urmărim Actualitățile,

– Ei, ce părere ai? întrebă prietenul meu căruia nu i-am spus niciodată pe numele mic, deși el mă tutuiește de mulți ani.

Pe ecran se derulează imagini terifiante din Kosovo. Purtătorul de cuvânt NATO este foarte mulțumit de noile victorii în bombardarea podului de peste Dunăre.

– Păreră despre ce?

– Despre ceea ce vezi aici. – E splendid. Parcă ți-e frică să locuiești în asemenea casă.

– Dar ea, Margo?

– E o doamnă foarte frumoasă.

– Bravo, aruncă-te! Ce citește? Tu ești nebun! Crezi că o femeie cu responsabilitățile ei, director de companie, are timp se--și piardă timpul cu povestioare?

Doamnele au întins masa în sufragerie. Farfuriile de porțelan, tacâmuri de argint, boluri de cristal cu sosuri și salate, icre, platouri cu aperitive, sticle de băuturi pe măsuța de alături. Ospățul continuă după „Chestiunea zilei” pe PRO TV cu virșlii în hrean preparat cu miere de albine. La unsprezece, friptura cu cartofi pai și salată verde. Vorbim mai mult despre industrie și comerț, despre lumea afacerilor. Cum nu sunt interesat de comerț și industrie locală, fiind eu vechi și credincios slujbaș al statului, spun o glumă despre un oltean căzut din pom și, întrebat cum e vremea, a răspuns „Nu știu că acu picat și eu”. Doamnele au zâmbit, evident mai mult din politețe. – Vai de mine, strigă Margo, tortul! Am uitat de tort. Și cafelele. Rămași singuri, prietenii mei vor să știe dacă m-am hotărât. Cu Margo. Unde mai găsești astăzi o ființă ca Margo! Casă, mașină, bani, întreținere, funcție. Tocmai acum Margo revine purtând tortul în mâna dreaptă.

– Spre că nu vă plictisiți. La voi acasă, dragă Xenie, trebuie să vorbiți tot timpul.

– Da, când ne certăm. În rest tăcem. Soțul se disculpă. Are prea multe pe cap.

– Dragă Margareta, e delicios. După ce mai dăm gata o felie, eu și doamna mea ne retragem pe undeva, chiar în dormitor, dacă nu ai ceva împotriva. Poate mai reușim și noi ceva, și râde hohote.

Eu și Margareta, Margo pentru prieteni, cu paharele de coniac în fața televizorului. Ultimele secvențe dintr-un film de groază. După Reclame, pe ecran apare o femeie superbă, evident goală. Se lungește pe un pat acoperit de o cuvertură roz, ridică picioarele, lungi, rotunde, și expulzează o salvă de rachete, apoi alta. Fragmente din clădiri distruse se învolutează în acompaniament muzical în evantaie de culori, predominând roșul aprins, pe un cer întunecat.

Margareta: Mai vrei tort?

– Mai degrabă coniac.

Stăm ca niște adolescenți la cinema. Aș putea să-l mângâiul părul, ori pulpele dezgolite, poate chiar asta așteaptă, îmi lipsește însă curajul. Noroc cu o nouă explozie, de astă dată fără acompaniament muzical. Margareta se înghesuie în mine speriată. Îi mângâie protectorul părul. Ea își plimbă adolescentin degetele prin părul meu. Prind curaj și o ținem tot așa până ce apare domnul Delan numai în chiloți – Vedeti-vă de treabă, copii! Caut afurisita aia de sticlă. Era pe aici undeva. Margo se înfurie: – Mă, despuiatule, ia-ți sticla și dispari la nevasta-ta! Rămânem sprijiniți unul de celălalt. Pe ecran se afișează telefoanele pentru convorbiri erotice. Tinere femei lenevesc, ori se chinuie în cele mai stupide poziții și șoptesc tânguitor „Telefonează, telefonează chiar acum și fă ce vrei cu mine!”. Margareta se ridică, iese în hol, apoi revine cu țigara aprinsă ca să se așeze în fotoliu alături.

– Cât câștigi din scris? Întrebarea mă surprinde și nu prea.

– Nimic, răspund nepăsător.

– Și atunci de ce îți pierzi timpul cu așa ceva? Ai putea intra în afaceri. Avem posturi la firma noastră. De când mi-a murit soțul, îmi vine tot mai greu. Tu?

– Divorțat de cinci ani.

Pe ecran apar acum un cuplu, corpuri atletice, parcă poleite în bronz, își aruncă hainele prin toată colțurile, apoi se lansează într-o împerechere spectacol. Încep să mă gândesc nu știu de ce, la Roxana, fosta mea soție. La anii petrecuți împreună, exact zece, cu multe și de toate, până ce viața și-a pus stavila între noi, trimițându-ne pe fiecare într-o garsonieră confort unu sporit ca să ne facem de cap. O privesc pe femeia de lângă mine, Margo pentru prieteni, dar văd în ea persoana importantă din oraș, doamna cu responsabilități la care probabil se gândește chiar acum.

Domnul Delan, în cămașă și paharul gol în mână, își toarnă vin alb.

– Ce cuminți stați voi, copii! Probabil luați lecții de laăștia din film. Țapănă gagică! O, io, io! Hai că vă las. Numai să caut

țigările. Erau pe aici pe undeva. Eu și doamna mea ne-am descurcat bine, remarcă subliniată cu binecunoscuta cascadă de râs.

Mă ridic și îmi pun haina.

– Domnule Delan, o rog pe amabila noastră gazdă să nu se supere, știți, mâine ... Șeful meu mă privește cu ochii holbați. Margareta nu-și ridică privirea de pe ecranul televizorului :

– Sigur, dacă asta ai hotărât. Sper că nu te-am supărat cu ceva.

– Te asigur că nu. Din contră, a fost foarte frumos.

– Poate mai rămâi totuși. Este imposibil ...

– Vă rog să nu vă deranjați. Aerul din zori îmi face bine.

Mă conduce. Din josul scărilor ridic mâna în semn de noapte bună. Stă în ușa larg deschisă ca într-o ramă. Pare un tablou, un portret în mărime naturală, cenușiu, cu umbre lungi unde nu poți să distingi ceva.

ARMONIA SNACK - BAR

Piramida

O adevărată euforie a declanșat piramida în oraș. Se discuta cu admirație despre această însemnată realizare la frizerie, pe stradă, în baruri, înlocuind înverșunatele dispute, privind viitorul echipei locale de fotbal, mereu cu șanse de calificare. În barul „Armonia” s-au organizat mici dezbateri, încheiate cu propunerea concretă ca opera noastră, adică piramida lui Keops, să fie mutată din vitrina Centralei în parcul orașului sub un șopron ridicat pe primărie.

Construisem din 450 de volume, primul ei volum de versuri, piramida lui Keops în miniatură. În vârful piramidei am instalat portretul autoarei, încadrat cu o ghirlandă de flori artificiale, viu colorate, care ofereau chipului ei tânăr o notă de sobrietate și mister; în locul inscripțiilor egiptene, am pus mai multe citate din volum și chiar păreri personale.

În zilele premergătoare lansării volumului, mulți curioși din oraș și de aiurea s-au oprit în fața vitrinei pentru a admira piramida considerată, repet, drept un eveniment cultural. Am primit de altfel și felicitările unui activist din departamentul de resort. Unii intrau pentru a ne comunica păreri lor, foarte interesante, astfel că am fost obligat să-mi dedic timpul în exclusivitate acestui eveniment. Ni s-au adus și unele critici. De pildă, un specialist care a petrecut mai mulți ani în Egipt, ne-a atras atenția asupra proporțiilor, întrebând la ce scară construisem piramida și aflând că nu aveam habar de asemenea lucruri, ne-a comunicat că trebuia să construim la scara de 1:100.000 sau așa ceva. Un funcționar care ținuse în tinerețe conferințe despre Egiptul antic s-a interesat de interiorul piramidei. Este gol

interiorul sau făcusem imprudența să-l umplem cu amintitele volume? Un client, abonat la colecția „Aventura”, după ce ne-a asigurat că se va plânga primarului că nu i-am oprit romanul „Crima din pădurea înverzită”, ne-a criticat în legătură cu așezarea portretului în vârful piramidei. Unde am văzut noi așa ceva? Portretul trebuie introdus în interior pentru a păstra tradiția, iar autoarea ar putea sta, în orele de vârf, lângă piramidă, pentru a contribui mai direct la viața culturală a orașului. L-am asigurat că propunerea lui va fi transmisă Comisiei de rezolvare a propunerilor în legătura cu piramida.

Un tânăr poet cu fotografia prin revistele literare a provocat apoi înverșunatele dispute, încât s-a ajuns la o fracțiune în rândul admiratorilor noștri care s-au autodenunit, cam vulgar, antipiramidiști și ne-au acuzat de bigotism, atribuindu-ne și epitetul de incuți, că nu ar trebui să ni se pună o carte în mână și multe altele.

Faptele au evoluat într-un mod neașteptat. În dimineața lansării volumului, poeta a părăsit în mod ostentativ orașul cu precizarea că nu mai pune piciorul vreodată în el. Am fost chemat imediat de șeful meu direct care mi-a pus în vedere să-mi văd de treabă, altfel rămânem fără salariu, Am adus câteva argumente în legătură cu arta decorativă. – Lasă prostiile, a oprit șeful monologul meu despre menirea artei, ați rămas în urmă la vânzări și se plâng cumpărătorii. Trebuie să plece prin alte localități, la țară, de pildă, să-și facă rost de cărțile de care au nevoie.

Eram hotărât să nu las lucrurile aici. Am plecat în capitală în căutarea poetei, pe care, evident, nu am găsit-o, iar lansarea a avut loc în lipsa mea. În acest scop a fost invitat un critic literar, un ins reputat cu un superb cap pleșuv. Criticul a vorbit, după câte am citit în ziarul local, agitând volumul în fața celor prezenți, despre acel „ceva” pe care îl tratează volumul, adică materialul uman, esența orașului nostru, modelat de poetă. El citi câteva poeme și dovedi că acele impulsuri poetice au rădăcini adânci în viața și

habitudinile noastre, scoase din paginile cărții culoarea locală, fericirea și râsul femeilor, toate segmente din simțirea marilor subtili moderni. Au urmat replici ca acestea: „Ce chestie! Mai aveți cărți d’astea cu poezii?, astfel că am fost nevoiți să vindem cu părere de rău și volumele din piramida lui Keops.

Câțiva trecători grăbiți au constatat în zilele următoare dispariția piramidei și au anunțat cazul organelor în drept. Au fost alții care m-au întrebat unde am mutat piramida.

Z 428

Călătorii ieșiseră la geam în număr mare, aglomerând culoarele. După ce am străbătut în felul acesta patru vagoane, am ajuns la clasa întâi, unde l-am descoperit scufundat în plușul moale al canapelei, închipuiți-vă, pe șeful meu, tovarășul Nămolatu. Într-un costum elegant, cu chelia strălucitoare, cuprins de un răs euforic lângă o coafură ca floarea soarelui, tovarășa Nuțy, de la Loz în plic, răs pe care l-a înghițit sec când au apărut ochelarii mei în ușa compartimentului. În viața mea nu am văzut un om mai uimit decât el! După ce și-a revenit, a început să emită cu tonul său bine cunoscut în instituție: Ce cauți aici, tovarășe Dragu, și încă cu o sticlă de un litru în mână? Între timp eu ajunsesem, habar n-am cum, pe bancheta din fața lui, alături de un tovarăș, în costum de aviator cu o stea mare pe epolet. – E pentru apă minerală, tovarășe șef, de la restaurant, am lămurit eu lucrurile, învârtind sticla goală, pentru a fi cât mai convingător. e goală – văd eu că e goală. De unde vii, tovarășe? – De la București, așa cum ați dat dispoziții, în problema lui Z428. Totul este în regulă. – Ce București, ce regulă, Dragule? Nu te-am trimis eu după 458B? – Nu, după B-uri s-a dus Ionescu, la Oradea. Eu am primit sarcina să mă ocup de Z-uri. Va trebui să mai trimitem o adresă...

– Nu mai e nevoie. Am rezolvat eu personal problema, pe voi nu se poate baza omul! – Dumneavoastră ați fost tot în problema Z-urilor? Extraordinar!

În acest timp tovarășa blondă a întrerupt contemplarea peisajului și a spus că se face noapte. Vocea ei ca o zi de toamnă târzie a calmat puțin lucrurile iar tovarășul aviator, sau ce o fi fost,

s-a întors spre mine cu un surâs prietenesc: – probleme, probleme? a intrat el în discuție, ceea ce mi-a dat curaj să vin cu explicațiile de rigoare. – știți, este vorba de Z428, foarte important în întreaga activitate. Nu știu dacă mă înțelegeți? – Mă tem că nu, a spus aviatorul, un tip agreabil, de altfel, impunător, expresiv și cu gesturi alese. Ce e cu acest 428?

Trebuie să fie ceva foarte important! – Evident, am răspuns eu cu multă competență. fără el paralizată întreaga activitate. – Serios? Aici, tovarășa blondă a intervenit, spunând că s-a făcut noapte, apoi a întrebat dacă o știm pe aia cu ăla care a cumpărat un cal și l-a instalat în baie. Ea ne-a spus istoria și am râs când invitații ăluia au intrat în baie și au spus. Vasile, știi că ai un cal în baie? și Vasile a răspuns: știu, după această glumă, eu și aviatorul am discutat mult despre Z-uri. vorbeam de la egal la egal, ceea ce a crispat complet expresivitatea șefului meu – Nu se poate face nimic cu aceste 428? – Stimate tovarășe, îl întrerupse șeful meu, problema a fost rezolvată, suntem în posesia întregului material. Ca să vă convingeți, un moment numai, să-mi iau geanta. Era în forma sa ideală, ceea ce m-a făcut să devin mai rezervat: – Tovarășul șef Nămolatu, aici de față, vă poate spune despre ce este vorba, dumnealui are cheia problemei. – Cheia? vrei să spui că dumneata... totuși ce sunt aceste z-uri? – Nu știu, am răspuns cu mult regret. Știți, eu am primit doar sarcina să mă ocup de realizarea lor.

– Mă rog, spuse aviatorul pe când șeful meu scotea un plic mare albastru din geanta sa diplomat, dacă e secret, mă înțelegeți, și prici îngrijorat în jur, nu e nevoie. Acolo se afla planurile, nu? – Nu, e chiar Z428. Având în vedere că dumneavoastră, mă rog, aveți funcție, putem face o excepție... Acest formular, de ce să nu o spun, este creația mea, care mi-a luat ceva timp. – așa se întâmplă cu orice invenție, adaugă aviatorul privind cu interes hârtia cât canapeaua de lungă întinsă peste genunchi. Are cinci chei, patrusprezece rubrici, fiecare cu op trimiteri sau chiar mai multe la unul ori două formulare, plus 456B. Înțelegeți?

În viața mea nu am văzut un om mai uimit decât aviatorul, sau ce o fi fost! A citit titlul și rubricatura de câteva ori și apoi a ieșit pe culoar cu privirea rătăcită, ca după un șoc. Și-a scos pachetul de țigări, a aprins una, a tras geamul și s-a aplecat atât de mult în afară încât am crezut că vrea să plonjeze în noapte. Când și-a readus trupul în vagon râdea în hohote. În viața mea nu am auzit un om râzând cu atâta intensitate. S-a oprit, a privit spre noi, apoi iar râsul homeric, din nou liniște ca în pădure și din nou râs. – Auziți, tuna vocea lui către cei din jur, „Formulare pentru lenjerie de damă”. De damă... Acum râdea întreg culoarul cu aceeași voinicească energie, chiar și tovarășa blondă, spre furia tovarășului Nămolatu care mi-a ordonat să ies afară și trei zile să nu-i mai calc în cale.

Am ieșit cu demnitate și mi-am continuat drumul, trecând cu fruntea sus pe lângă aviator, sau ce o fi fost, în râsul enervant al întregului culoar.

La vagonul restaurant am constatat că îmi uitasem sticla de apă minerală în compartimentul șefului.

Drumul mare

Afișe ingenios concepute atrăgeau atenția la fiecare colț de stradă: Invitatul nostru, joi, orele 16, în „Săptămâna cărții beletristice”.

A venit destulă lume.

– Știți, a început șefa mea, doamna Draga Felina, cine este maestrul C. L. Căruntu. Amănunte despre această importantă personalitate, și arată spre maestru, care, adâncit în scaunul său, își mângâia barba tunsă scurt, găsiți în renumita lucrare în două volume „Portretele prozatorilor productivi”. Cartea pe care o lansăm astăzi în orașul nostru, „Drumul mare...”, și ridică volumul ca pe o placardă pentru a fi cercetat de cei prezenți, este după unanimitate părere a foiletonisticii de specialitate, o certă contribuție la patrimoniul românesc actual, printr-o tentă aș putea spune textualistă cu vizibile interferențe în alte permanențe de factură încifrat - modernistă

Aici începu să răsfoiască volumul, căutând parcă acele permanențe textualiste sau de altă natură și îndreptându-și brusc privirea spre cei din sală, îl închise cu un clămpănit scurt de parcă ar fi spus: „Asta e, ce mai!...” Și acum vă rog, onorați cititori, să puneți întrebări și să participați la discuții, gândind că ați luat cunoștința de conținutul cărții prin lectură.

– Participăm cu plăcere, strigă, din mijlocul sălii, Butuc, un ins delicat, autor a cinci caiete de poezii. Vă rog să mă scuzați, intră el direct în subiect și să nu vă supărați pe mine...

– Fără teamă, îl liniști maestrul, nu sunt eu chiar așa de supărăcios, dați-i înaintea!

– Pe scurt, trebuie să arăt aici că eu nu am auzit de dumneavoastră, dar acum că vă cunosc, am să vă citesc toate cărțile. În încheiere, vă rog să-mi permiteți să citesc una din poeziile mele.

– Foarte bine, spuse maestrul entuziasmat. Dați-i drumul!

Butuc citi un lung poem în versuri albe intitulat: „Lumea văzută din tren”.

– Excelent, strigă subinginerul Șpan, excelent! Nu este prima dată când amicul nostru, Butuc ne încântă cu superbe sale poeme. Tocmai de aceea doresc să-l întreb pe ilustrul nostru oaspete în ce condiții se poate publica în revista ce cu onoare o conduce?

– Da, sigur, încep maestrul ca trezit dintr-un vis. Numai dacă sunteți membri al Uniunii Scriitorilor, altfel nu se poate.

– Ei, dacă ne conducem după asemenea brașoave, dispăre literatură. Spuneți și dumneavoastră, nu merită acest superb poem al lui Butuc să stea pe prima pagină a revistei ăleia din Brașov? Eu aș putea să vă citesc aici, fiindcă îl am la mine, un mic eseu despre poezia lui.

Au izbucnit, ca o avalanșă, mai multe păreri contradictorii. Unii strigau „Să citească, să citească!”, alții, în opoziție, îl apostrofau cu „Stai jos! ne-am săturat de încâlcelile tale!” Controversa ar mai fi continuat încă mult în felul acesta, dacă nu intervenea șefa mea cu binecunoscutul ei tact, spunând că ar fi mai bine să-l ascultăm pe maestru, domnul Căruntu pe care „îl rugăm” să ne citească una din prozele sale, urmând ca tovarășul Șpan să ne prezinte valorosul său eseu cu o altă ocazie.

În timp ce oaspetele a citit o proză despre un intelectual ce suferea cumplit, șefa mi-a prezentat un mic monolog despre incapacitatea mea profesională, urmând ca imediat după întâlnire să mă prezint cu demisia. „Poftim, tovarășe Fănică, ce a ieșit din activitatea asta pe care am raportat-o și la organele superioare. În loc să pregătești oamenii, te-ai apucat să umpli orașul cu afișe! Am mai avut probleme cu dumneata...” Între timp, maestrul

isprăvise lectura, sala aplaudă frenetic, iar șefa mea, cu surâsul ei cald ca o zi de toamnă însorită, începu un scurt comentariu despre acest personaj, un bonom mistuit de focul iubirii, ce străbate cu obstinație acest drum, un drum simbolic, evident, de unde și titlul cărții. În încheiere, ea mulțumi maestrului pentru onoarea ce ne-a făcut-o și-l rugă să mai poftască și cu alte ocazii în orașul nostru.

– Asta neapărat, răspuns maestrul. Dați-mi numai de știre! Și acum rămâneți cu bine. Mi-ați rămas la inimă.

– Și autografele? strigă Butuc din mijlocul sălii.

– Da, autografele, tovarășe Fănică, scrie dumneata câteva rânduri pe cărți, așa ca din partea tovarășului scriitor.

Întotdeauna am admirat la șefa mea acea capacitate extraordinară de a ieși din tot felul de situații neașteptate. Cu toate acestea, în Decembrie a trebuit să părăsească instituția în huiduielile salariaților. Încă nu apucase să-mi semneze demisia. Un timp a dispărut din oraș, dar în primăvară a apărut ca lider sindical în balconul Casei de Cultură unde a vorbit unei mulțimi furioase despre imperativul de „maximă importanța a momentului”: greva generală. Numai așa vom putea impune „noua noastră societate real democratică”. Am întâmpinat-o când a apărut în stradă înconjurată de un adevărat stat major și i-am spus: „Sărut mâinile, doamnă Felina”, dar nu m-a observat, sau poate nu și-a mai amintit de mine. Tocmai îmi spunea unui ins adus de spate:

– Trebuie să ne orientăm mai bine, domnule Bănică. Nu e suficient să punem doar afișe.

Din Statele Unite, unde își are reședința acum, maestrul Căruntu ne-a trimis volumul II al romanului „Drumul mare” ce cuprinde o descriere amănunțită a vizitei sale în orașul nostru.

Sacoșa de vinilin maro

Era un septembrie gemând de soare și lumină trandafirie, când Spumescu, cu ochelari fumurii și pardesiul pe mână, aducând puțin cu renumitul Colombo, identifică între blocuri „maghernița” lui Șurub, care nu era deloc magherniță, ci un garaj modern, imposibil de a fi cercetat în interior, întrucât o ușă ermetic închisă nu lua în considerație nici o solicitare. Pe când cerceta întreaga construcție, apărură din spatele acesteia Șurub cu sacoșa sudată de braț, lucru absurd, însă nu imposibil. Părea preocupat de mersul lui egal, plutitor. – Aș vrea să vă rețin puțin atenția, stimate tovarășe Șurub, încep Spumescu, conciliant, într-o problemă, nu știu dacă înțelegeți, adică să vă rog în legătură cu un brici nou, al meu s-a uzat. Dacă vă face plăcere, poftiți la frizerie pentru un tuns, un bărbierit, vă servesc cu plăcere, cu respect. – Mulțumesc, răspunse Șurub, pornind grăbit după animalul „ăla” de sacoșă, mă servesc singur.

De doi ani de când venise în oraș ca magaziner-ajutor la Depozite, Șurub apărea cu sacoșa legată de brațul drept în fiecare după-amiază, intră în magazine și, când balonul din mâna lui se transforma într-un container, se îndrepta preocupat cercetându-și ținuta în câte o vitrină, spre „Loz în plic”, unde oferea domnișoarei Nuțy un mic cadou, precum și suma necesară pentru cinci lozuri a câte trei lei. Uneori venea în centru din oră în oră, intra în absolut toate magazinele și întotdeauna burduful din mâna lui înghițea totul cu stoicism, degajând o notă de mister și chiar o anume inteligență. Întrucât circulau păreri alarmante în legătură cu acest personaj supranumit „omul-sacoșă”, iar alții îl lua drept etalon pentru excese, subinginerul Șpan, împreună cu prietenii săi,

Spumescu, Cașoleanu și blonda Nuțy de la „Loz în plic” dezbătută acest caz sub toate aspectele la barul „Armonia”, fala orașului nostru, stabilind următoarea problematică cu aprobarea întregii asistențe, variată și numeroasă în acea zi: a.) scopul și utilitatea sacoșei în viața lui Șurub; b.) natura transportului efectuat de acesta în afara programului de cumpărături, având în vedere frecvența sa apariție, uneori chiar noaptea, cu harabaua sudată de mână și din această cauză salutul său se reduce doar la aplecarea politicoasă a capului; c.) cum a ajuns magazionerul un om influent în oraș, în măsură să pună la dispoziție doritorilor materiale lipsă pe piață la un moment dat, inclusiv „Cel mai iubit...” și „Fiul ploii” la prețuri mult sporite... Datele adunate se dovediră, contrar așteptărilor, insuficiente, chiar contradictorii. Cu această ocazie se află totuși că individul posedă între blocuri o magherniță plină cu materiale. – Lăsați pe mine, s-a angajat Spumescu clipind din ochii lui mărunți. În câteva ore elucidăm problema, după care mă prezint la Nuțy cu un buchet de garoafe proaspete, deoarece mi-a spus ieri, pe când extrăgeam dintr-o pungă nouă trei lozuri a zece lei: – Spumy, dragă, când vei face o faptă demnă, admit să mă ceri în căsătorie – Amână! Nu e cavalereste. Să-l demascăm pe mister sacoșă și numai după aceea să începem în mod cavaleresc duelul, deoarece Nuțy nu s-a hotărât încă. Și nouă ne spune la fel.

După ce se asigură chestionând câțiva trecători că, în adevăr, garajul aparține omului sacoșă, Spumescu porni spre barul Armonia, pentru a informa asistența. – Finiș, concluzionă el, în admirația tuturor, îl dăm gata. Ceea ce are el acolo e ceva, cum să vă spun, nemaipomenit, ceva cum nu se mai află. Îl așteptăm, pe stradă, undeva, când merge la Nuțy și-i spunem, adică îl punem la punct. Înțelegeți?

Numai că din ziua aceea Șurub nu mai apăru în oraș. În zadar l-au căutat prin magazine, la depozite, au ținut sub observație bulevardele, omul dispăruse ca un accelerat fără oprire în gară, ceea ce provoacă un val de neliniște. Mulți priveau strada cu melancolie, așteptând să apară, până când se răspândi știrea

incredibilă: Șurub e mort. Se află la morgă ciontolit și cusut la loc. – Probabil că s-a sinucis când te-a auzit vorbind de brici. Fioros cum ești, spuse Cașoleanu. Că bolnav nu era să spui vă a fost lovit de un atac de cord. Te și vedeai în brațele lui Nuțy! – Nu o amesteca pe Nuțy, se înfurie Spumescu, destul suferea din cauza ăluia cu sacoșa. Avea dureri la ficat când îl vedea în prăvălie, iar el, ca un nesimțit: „V-am adus o floare, un parfum!” Că de asemenea fleacuri are ea nevoie! – Vă avertizez, își ieși Cașoleanu din fire, dacă nu apare aici un rând de vodcă, nu mai discut... Tovarășe Lenuța, trei mari, te rugăm! – probabil l-ai amenințat, gelos cum ești din fire... – Te rog! Vezi ce scoți din gură, că te pocnesc! – Pe mine? Tu pe mine, mă?! – Domnilor, interveni Șpan. Nu asta e problema. Tovarășe Lenuța, încă un rând, te rugăm! Problema e ce urme a lăsat... Urme, cum ai auzit. Adică o scrisoare, ceva, prin care să ne compromită, mai știi? – Lucrurile se complică. – Eu mă retrag, nu vreau să am probleme acum când urmează să fiu numit responsabil-principal. – Frumos! Domnu Cașoleanu de la zarzavaturi se retrage, nu vrea probleme. Știi ce ești? Nu mă fă să spun, că nu mă feresc, ți-o zic în față! – Spune! Hai, spune, să vedem până unde te duce mintea!

Erau la al treilea rând de cafele, când aflară – știrea o aduse Butuc – că sacoșa lui Șurub se află abandonată undeva în spatele blocurilor lângă containerele de gunoi. Părăsiră barul, surescitați... Sacoșa se afla în adevăr acolo, pe niște boarfe ca un animal în putrefacție. O cercetară alături de mai mulți curioși până spre amiază, când Salubritatea ridică obiectul odată cu resturile menajere. La întoarcere, comentară acest caz cu totul neobișnuit, încercând să elucideze problema omului-sacoșă, când un automobil Lada, cu număr încă provizoriu, își potrive viteza după pasul lor. – Salut, băieți, sper că sunteți bine cu toții, auziră o binecunoscută voce cristalină. – Pa, Nuțy, strigară ei în cor. Nu ai venit la bar, avem niște... Voiau să spună „niște noutăți extraordinare”, dar își pierdură complet energia când îl văzură la volanul mașinii, în cămașă albă și cravată cu dungi strălucitoare,

pe Șurub, cercetând, cu alura sa de om preocupat, bifurcația din față, gândind probabil pe unde să-o apuce. – Nu am putut, își expuse Nuțy râsul ei sincer și cald prin geamul mașinii. Ne grăbim. Pa!

În acea după-amiază, Spumescu își cumpără și el o sacoșă de vinilin maro.

Acțiunea

– Ce mai faci? m-a întâmpinat fostul meu șef, domnul Nămolatu, ca pe vremuri când duceam în spinare doar noi doi instituțiile prin care am trecut.

Tocmai ieșea din barul „Armonia” însoțit de o doamnă roșcată căreia îi dă niște sfaturi practice: cum să scrie reclamația împotriva șefei ei, o fostă nomenclaturistă incultă, aia de-i zice Felina, înscăunată de noua putere.

– Îți mai aduci aminte de acțiunea aia a noastră despre care s-a scris și în presa centrală? m-a întrebat el după ce ne-a părăsit doamna cea roșcată.

– Sigur că îmi aduc aminte. Cum aș putea să o uit? Lucram pe atunci la Centrul Regional de Estimări și Decizii.

– Ai dreptate. Așa ceva nu se uită. Ce slujbă ai acum? Tot inspector?

– Acum sunt disponibilizat.

– Dă-i înainte!

Mărturisesc că pe loc m-am simțit iar tânăr și plin de elan ca în ziua aceea când mă întorceam de pe teren și doamna Felina, adjuncta, mi-a spus:

– Te așteaptă ca să te dea afară.

Vorbea foarte serios. Eu însă nu-mi făceam nici un fel de probleme fiind mai stăpân pe mine decât un aviator pe manetă.

– Unde umbli? mi-a strigat șeful, adică domnul Nămolatu. Tu nu ai serviciu ca orice creatură cu buletin din țara asta?

– Sigur că am. Țin să vă amintesc că dumneavoastră m-ați trimis să rezolv problemele.

– Și le-ai rezolvat?

– Încă nu. Din cauză că au apărut alte probleme, dar mâine sigur termin.

– Asta e lăudabil. Câte coniac ai băut?

– Două.

– Atunci nu te superi dacă îți tai două ore.

– Sigur mă supăr.

– De ce?

– Pentru că nu-mi place să merg acasă la copil și la nevastă cu retribuția diminuată.

– Tot o diminuezi tu cu ăia al „Armonia”. Uite de ce te-am chemat: Trebuie să facem o acțiune de mare anvergură prin care să îmbunătățim situația în spiritul noilor documente. Ia loc.

Ei, bine, în timp ce el a expus planul acțiunii prin care urma să ne uimim șefii, eu mi-am înfipt bine privirea în peretele vișiniu de deasupra dulapului, metoda mea imbatabilă de relaxare canalizându-mi fluxul mintal asupra propriilor acțiuni cum ar fi repararea mașinii cu cheltuieli minime la un atelier al cărui șef așteaptă să-i rezolv o problemă, adică să obțin afurisita aia de aprobare de undeva foarte de sus; apoi carnea, cu asta mă ajută Cașoleanu, șeful de la aprozar, are el relațiile lui. Cât despre cafea, e mai greu, nu se găsește decât nechezol și ăla prin relații, dar la Maricica nu pot să merg cu așa ceva, e nevoie de un tub de Amigo pentru care am nevoie de aprobare, se dă numai celor cu munci de răspundere. Bine că i-am rezolvat cu locuința, garsonieră confort I, cu baie și gaz la bucătărie. Pe deasupra mai am de plătit chiria, mai aud ăștia și mă pun în discuție, dar am nevoie de bani, sâmbătă plec cu Maricica la mătușa ei la țară ca să petrecem ziua în camera aia cu miros de busuioc, poate mai fac rost de ceva, pe la țară se mai găsește.

– Ce părere ai?

– E o acțiune extraordinară, am strigat eu ca omul pe care îl trezește cineva dintr-un somn chinuit. Acțiune cu efecte benefice...

– Sunt sigur de asta. De astăzi te ocupi numai de ea. Uite aici ai planurile bătute gata la mașină. Convoci pe toți șefii de sectoare și colaboratorii pentru orele 14. Ai ocazia să-ți salvezi cele două ore.

Ei bine, ieșind tocmai în vremea prânzului, când stomacul meu se revoltă, am dat nas în nas cu doamna Felina, adjuncta.

– Ei? Ce a fost?

– Acțiunea.

– Care acțiunea?

– Una de mare anvergură. O lansăm astăzi la orele 14.

– Orele 14? Te rog să poftești la mine în birou.

Mi-a pus o mie de întrebări să se edifice în ce constă acțiunea de anvergură, bănuind că „acolo” iar se pune ceva la cale despre care ea nu a fost nici măcar informată, și în cazul că iese bine, beneficiază doar el. El primește toate osanalele, poate chiar vreo decorație, iar dacă nu are succes, ea va trage toate ponoasele, mai ales că tăcerea mea i se părea mai mult decât suspectă din moment ce nu vream să-i destăinui în ce constă acțiunea. Ei bine, când am văzut-o cum s-a întunecat până în adâncul sufletului de parcă ar fi aflat că urmează să fim cu toții arestați, am înțeles că treaba e foarte serioasă și eu habar nu aveam despre ce era vorba.

– Poți să pleci, tovarășe Dragu.

– Bine. Mă duc.

– Du-te!

Am intrat prin birouri pentru semnarea convocatorului, apoi am plecat în oraș să caut colaboratorii și le-am transmis că „nu se admite nici o lipsă” ceea ce a produs o impresie deosebită mai ales când au înțeles că nu sunt dispus să le ofer vreun amănunt despre ședință. Era clar că va fi o ședință cu probleme. Am terminat în mai puțin de o oră și, cum ceasul arăta doar 12,45, am intrat la „Armonia” unde l-am întâlnit pe amicul Cașoleanu.

– Fă cinste, zic.

– Fac, zice. Da ce dracu ai? Parcă ni ți-s oile acasă.

– Nu sunt.... Ajută-mă să fac rost de carne.

-
- Asta nu e o problemă. Dar să nu se afle.
 - Și cafea.
 - Nici asta nu e o problemă. S-a întors tanti Scumpina din Bulgaria. Cum care Scumpina? Mătușa Nuțy de la Loz în plic, viitoarea mea logodnică. A adus un kil. Două mii.
 - Ești nebun. De unde două mii? Să-mi dea două sute de grame.
 - Nu desface pachetul. E sigilat. Auzi, de ce nu încerci la bufetul ălora? Au ness.
 - Încerc și acolo. Dar am nevoie de două sute acasă.
 - Aa. Să văd. Poate găsim la Nelu. Dar tu ai făcut ceva pentru ăla, adică i-ai rezolvat problema?
 - Sper să se rezolve. Mai dai cincizeci?
 - Dau că am avut vânzare bună.
- Ei bine, după ce am dat și eu cincizeci, am plecat grăbit, era chiar ora două, și când s-a închis ușa aia în urma mea, portarul m-a luat în primire că „mergeți repede că așteaptă după dumneavoastră”. Am intrat cu gravitatea care mă caracterizează, cu agenda în mâna dreaptă, ca omul care are atâtea pe capul lui.
- Poftește aici, în prezidiu, tov. Dragu... Te rugăm să expui problematica și planul acțiunii pe care o lansăm astăzi.
 - Sigur, am bânguit eu ca elevii aia isteți care nu știu lecția, și am răsfoit agenda ca să parez lovitura. Este o acțiune, am continuat sigur pe mine, ei bine, de cea mai mare anvergură, ca să zic așa, care se înscrie plenar ca o modalitate concretă de materializare și rezolvare a sarcinilor din noile documente, care vor potența în mod exclusiv toate problemele dat fiind complexitatea tematicii ceea ce incumbă din partea tuturor factorilor o elaborare concentrată, ba chiar exhaustivă aș putea spune, și de aceea vă invit pe dumneavoastră, tovarășe șef, omul care a conceput această acțiune extraordinară, să expuneți planul și măsurile.
 - O fac cu plăcere fiind perfect convins de oportunitatea ei. Acțiunea pe care o lansăm astăzi poate fi abordată, științific

vorbind, sub trei aspecte: a.) aspectul teoretic grefat pe aspectele specifice instituției noastre; b.) implicațiile filozofice-etico-morale și sociale; c.) aspectele materiale privind finanțarea; d.) pârghiile practice de acțiune, control și evaluare. În altă ordine de idei, vă informez că pentru materializarea acestora în mod armonios și eficient, am stabilit pentru fiecare domeniu o comisie care va detalia sarcinile în planuri de acțiune, de unde fiecare membru își va extrage sarcinile pentru propriul plan de acțiune, după cum urmează: coordonator F. Nămolatu; responsabil cu acțiunea: tov. Dragu V., inspector de specialitate; șed la comisia nr.1 tov. Clopotaru, la Comisia nr. 2, D. Surdu...

Ei bine, în acest timp asistența nota conștiincios în agenda ceea ce am început să fac și eu, fiindcă nu stabilisem încă lista de cumpărături și până duminică seara când sărbătorim nunta de argint a socrilor mei nu mai este așa mult, mai ales că sâmbătă sunt cu Maricica pe teren și ne întoarcem numai duminică la prânz, când mă așteaptă nevasta să mă ocup de friptură și să pregătesc găina. Deci: 2 kg antricot porc (prin Cașoleanu), țuică de prune (de la țară), roșii (Cașoleanu), 2 conserve vită (prin Ghiță de la Alimentara), cadouri: cravată, farduri pentru nevastă și ciorapi nylon pentru soacră. Tai tot: ciorapi, cravate are destule, iar farduri și ciorapi nu se găsesc, și pun în loc: șosete, săpun de toaletă 2 buc. (de la Scumpina). Bicicleta pentru puști. O tai și pun în loc: pânză traforaj ca să taie placaj la școală. După ce am terminat cu lista, am ascultat-o cu plăcere pe șefa adjunctă, tov. Felina.

– Inițiativa pe care am lansat-o astăzi, își încheia ea intervenția, se înscrie în paleta de acțiuni lansate în instituția noastră la inițiativa directorului nostru, tov. Nămolatu, membru al Comitetului județean, în comitetul orășenesc, coordonator a numeroase studii colective de răsunet. Așa după cum au spus și antevorbitorii mei, este o acțiune îndrăzneată și ne angajăm plenar să-l ajutăm pe tov. Dragu în misiunea grea pe care și-a asumat-o.

Ei bine, la sfârșit m-am ridicat cu demnitate și am mulțumit pentru încrederea acordată, asigurând adunarea că sub conducerea competentă a șefului nostru, tov. Nămolatu, membru al Comitetului județean, al Consiliului Județean și Municipal, nu voi precupeți nici un efort pentru rezolvarea problemelor.

Acțiunea a avut un succes extraordinar. Au scris elogios despre ea ziarele locale și centrale, încât a fost însușită și de alte județe. Șeful nostru a fost decorat cu Meritul cl. I. Eu am fost felicitat de organele de resort și promovat în funcția de șef al sectorului Cercetări și Îndrumare unde am fost apreciat chiar și după revoluție când am devenit din nou membru de partid. Este adevărat că nu am aflat nici până astăzi de ce fel de acțiune am răspuns, dar nu din rea voință, fiindcă pe mine nu mă caracterizează așa ceva, ci, ei bine, pentru că aveam prea multe pe cap și am trecut și printr-o perioadă grea după revoluție când Maricica s-a încurcat ca o nerecunoscătoare cu șeful unui partid nou înființat, care, după de a ajuns la putere, m-a scos din slujbă spunând că sunt incompetent. Ei bine, am fost disponibilizat, eu care am muncit o viață cu bune rezultate, fără să primesc nici măcar cele douăsprezece salarii compensatorii ca să pot începe o afacere pe cont propriu fiindcă tocmai am hotărât împreună cu amicul Cașoleanu să începem o acțiune prin care să ne lansăm în comerțul cu haine vechi din import, adică un Second Hand Shop.

Călătoria

- Gata, zic. Și trag fermoarul.
- Babacu din baie unde își rade miriștea:
- Vezi ce faci pe acolo. Să-mi aduci o lansetă.
- M-am dus.
- Du-te.

Arunc sacoșa pe umăr și iată-mă în poziție de așteptare la Autostopistul răbdător, sau Ia-mă nene, cum zic unii. Se vede că tipii nu o prea au cu aerul rece din zori, stau și-și sorb cafeaua, eu însă când plec la drum, o fac de dimineață. Vreau să ajung acolo până nu pleacă soarele la culcare ca s-o găsesc pe Ildiko în blugii ăia trăznet și s-o iau direct în engleza mea șlefuită pentru care m-a lăudat de două ori Enciclopedia Britanică, profa aia nouă de English, când mi-a pus zece cu felicitări : „Hi, darling! M-am transportat personal ca să văd de ce nu mai răspunzi la scrisori.” O Dacie. Nu are rost să-mi obosesc degetul mare. Țștia se învârt numai pe aici... În sfârșit, un Ford. Cam obosită cutia. Fac semnul stopiștilor internaționali, dar ăla de la volan a rămas cu moaca în suflet. Nici nu clinește de bățos ce e. Se duce. Du-te până te apucă foamea!

Ildiko asta e o tipă din alea trăznet că și profu de mate se binocla la ea, dar ea muchie, numai ochi și dinți albi în partidă de doi cu băiatu. Tipa se ginește așadar la mine și eu mă apropii și zic cu pronunția mea de sărbătoare : – Hi! – Hi, îmi trimite ea niște proiectile drept în talamus. Mamă, ce răs caloric! Curent electric, ce mai. – E frumos aici la voi la școală, zice. – E. Dar tu ești superpretty. Ești un boy afurisit. Simt că vom fi în love. – Sigur, răspund. Începem cum se termină afurisita asta de adunare. – O.K.

Când profii lor și ai noștri termină cu discursurile și sunt gata să înceapă killăreala, o apuc pe tipă de braț, o fac o talpă prin my town ca să facă gorobeții febră musculară la gât, apoi o duc la barul „Armonia”, unde dau de babacu. Ne facem că nu ne vedem, dar adaptăm tactica „detectivii la filat”. Dăm gata cafelele și zic : – Let's go la mine! – Let's. O, ho, ce-a urmat!. Foc, furtună, Vezuviu! Asta a fost în primăvară, înainte de bac.

Un Cielo alb, abia scos din cutie, oprește lângă bordură. La volan, o blondă machiată în culorile primăverii : Madam Nuțy Șurub, patroana de la „Armonia”, cuiul înroșit din sufletul lui babacu. Întrebă unde merg. Îi spun. Ce coincidență. Extraordinar!. Ea merge tot acolo. Deschide portiera și zice : – Urcă.

Conduce cu dezinvoltură ca tipii ăia ce se joacă cu volanul. Se vede că are ceva practică. Fusta, roșie, se adunase pachet sub scurta de piele, astfel că expune niște picioare artistic lucrate, o capodoperă, ce mai.

– Ce ai? și privește cu interes spre sacoșa mea. – Coniac. Și niște fleacuri care merg pe acolo.

Dă din cap cu nepăsare ca una care nu călătorește pentru afaceri, ci doar așa pentru îmbunătățirea culturii generale.

– Mă, nu ești tu al lui Fane Nămolatu?

– Sunt.

– Am bănuț eu. Semănați.

Vrea să audă câte ceva despre mine, datele esențiale, și când află că mă numesc Jorj, de la George, că sunt scorpion și că nu intenționez să dau la facultate decât după armată, spune că sunt foarte bine intenționat și îmi propune să intru în afaceri la firma ei. Caută tipi bine care să schimbe valută pe stradă. Se câștigă o multime de bani.

– Da nu te mai holba ca un prost! Ce dracu, nu ai mai văzut picioare?

Zic scuzați, vai de mine, se poate, sigur că am mai văzut, priveam doar așa, fără un scop precis, curată impolitețe, ce mai.

După ce trecem granița în pasul găscanului somnoros, iată-ne în coloana asta care aleargă înnebunită prin inima pustei, cu soarele scăpat din furnalul propriu drept în capetele noastre, parcă nu ar fi septembrie, ca să ne facă baie în transpirație.

– Stai cuminte! Vrei să fac vreun accident?

Trag concluzia că are perfectă dreptate. Nu vreau să mă înfățișez acolo la my darling Ildiko în cârje și cu capul bandajat, așa că îmi scot geaca și-mi întind picioarele hotărât să-mi relaxez privirea în tava fără margini a pustei. Sper ca dupăamiază să se dea drumul la răcoare ca să o fac pe Ildiko o talpă prin her town ca apoi să o invit la restaurant. Îmi pot permite cu cele trei sutare DM pe care le posed în portmoneu.

– Hai, mai spune și tu ceva.

– Cu plăcere. Țștia au căldură solară suficientă pe aici.

– Îă.

– Sper să nu plouă.

– Îhîi.

– Auzi, nu ai vrea să tragem undeva la margine ca să aranjăm fusta?

– Nu fi obraznic.

Ajungem în orașul dorințelor noastre când domnii locuitori tocmai se întorc de la lucru grăbiți să ajungă acasă. Constat că Ildiko asta are talent literar fiindcă orașul este așa cum l-a descris în scrisori. Cielo nostru îmispumat rulează grijuliu pe la periferie și în cele din urmă bagă frână lângă o poartă ca cele de pe la țară. Un îndesat scund numai cap pletos și burtă transpirată o închide în urma noastră.

– Ai întârziat, zice ăla în ardeleneasca lui răgușită.

– Din cauza traficului. Tu nu știi ce a fost astăzi pe autostradă.

Și ce face burtă transpirată-mustață-coadă de veveriță în momentul următor? O cuprinde pe madam Șurub în cleștele lui păros muiat în saramură și țoc, țoc pe gură. O, ho, ce lucrare de artă execută madam Nuțy, purtătoare de fustiță roșie, pe la

urechile îndesatului! Se vede că mișcărilor astea au devenit la ea reflexe conditionate.

– No, gata! zice cap nespălat după ce-și revine din șocul electric. Acum la treabă.

Aduce o șurubelniță și se pune pe deșurubat. Sub bancheta mașinii un adevărat depozit. Apucăm cutule mici, destul de grele, și hopa, hopa, cu ele în magazie unde le așezăm ordonat lângă perete.

– De alea ai adus?

– De alea nu am adus. Nu au venit rușii.

– Ăă! Poate săptămâna viitoare. Alea se caută acum.

– Săptămâna viitoare plec la Viena.

– Ăă.

– Are coniac și niște fleacuri, zice doamna când terminăm...

Dacă vrei acasă, așteaptă-mă mai spre seară în centru la statuie.

– Mulțumesc, zic, stau mai multe zile pe aici.

– No, să vedem. Coniacul ăla...

Întotdeauna când aud ceva care nu-mi sună bine, am niște replici afurisit de deștepte. Hotărâsc că e mai bine să-mi țin dințu în gură, mai ales că mustăciosul se oferă să mă transporte cu mașina în oraș. Pe drum îl întreb :

– De mult pe aici?

– Îââ, face.

– Ascultă, ștū unde vine strada asta? Du-mă acolo.

Constat că e băiat bun, păcat că nu are o bucată de săpun prin depozitul ăla. Il rog să oprească lângă o florărie. Cumpăr un buchet de flori și la drum. Mă lasă în fața unui bloc arhitectură neoclasică început de eră nouă, numai cărămidă aparentă, geamuri înalte în poziția „perfect vă aliniați” și sfinți în sutană pe la colturi.

În mai puțin de cât i-ar trebui lu' babacu să spună bancul ăla cu Bulă pe post de împărat, ajung la etajul trei și pun soneria în funcțiune. Îmi bate inima ca la ăia ce se dau în stambă cu pirostrile pe cap. Nu aștept prea mult. O doamnă în capot japonez

și un kil de fard pe sub ochi, cu un coc de fum gata să se evaporeze : –Ighen?

Intind florile convins că trebuie să apară tipa ca să-și expună merele purpurii prin neglijă.

– Pentru Ildiko.

– Do you speak English?

– Of course, răspund. Sigur.

E bine, gândesc, avem pensionul de bază. Urmează un talk show galopant gen maestrul Tucă. Florile? Pentru Ildiko. Eu sunt ăla. Ăla de acolo? Chiar eu, prietenul ei. A, da, cel cu scrisorile. Școlile înfrățite. Ce frumos. Educativ. Și Ildiko? Nu e acasă, e plecată cu soțul la voi la Marea Neagră.

– Sotul dumneavoastră? Adică taică-său. – Nu, cu Ioska, soțul ei.

– Vreți să spuneți că e măritată? De când?

– De o săptămână. Dar ce ai tinere, you are not well, nu te simți bine?

Superb, ca Mary când se da cu patinele pe sub gheață. M-a apucat numai așa o amețelă. Nu știu de ce se învâрте scara asta.

– Au avut o nuntă grozavă la restaurant.

– Vai ce frumos, ce bucurie pe ei. Să-ți moară capra. Să te umpli de fericire. Mulțumesc, nu beau ceai, am venit numai așa... Cu ce mă ocup? Sunt om de afaceri la firma „Circoteca International”. Om de afaceri, vai ce interesant !

Superb. Sigur, mai poftesc, și o iau pe scări în jos.

E afurisit de cald pe aici. Îmi scot geaca, o bag în sacoșă și pornesc cu a patra prin toate fundăturile. Îmi vine să plâng, dar nu pot. Nu am mai plâns de când a plecat mama. Mai folositor ar fi să mă dau cu capul de perețu ăștia adormiți. De ce îmi vine mie ca o mânășă rolul ăsta de popa-prostu?

Apoi dau la un colț de unul scos de la naftalină cu o floare la butonieră, învârtind o flanșetă pe care stă un papagal specia „pasăre jumulită”, iar lada aia hârâie un vals. Stau și mă zbegui

la ei și floare la butonieră trage papagalul de ceea ce mai posedă din coadă, dar despănatul nu vrea să execute ordinul și când văd scena mă apucă un râs de se sperie pasărea, iar haine negre râde și el apoi mă îndeamnă să trag un bilet. Ca sămi aflu norocul. Îl știu. Plec și intru într-un local unde dau gata o pizza. E clar, cuget eu la cafea, tipa a jucat tare. Merit ordinul „Fazanul emerit clasa I cu flori uscate” pentru realizări excepționale în domeniul macrofraierologiei și opera de jale „O zi din viața lui Jorj Prostilovici”. Gata. Să nu mă lamentez ca Bill-pistol rapid când și-a pierdut calul. Închei afacerea. Așa că plătesc și plec pe la magazine. Cumpăr lanseta cea mai scumpă ca să aibă ăl bătrân de ce trage pe marginea lacului, apoi niște fleacuri, pentru Mary, ochelarista din a XI-a, am eu o șustă cu ea, și pornesc spre centru ca să mă învârt pe acolo, dar simt că mi-au plecat bine cați-putere de acasă, așa că trebuie să o șterg de pe aici, mai bine merg la gară să prind un tren, dar mai întâi să cercetez ce e cu acest domn urcat pe soclu ca să împungă cerul cu sabia. După cum își ține gura, e clar că strigă „Victorie”! „Mă uit la el ca Bill la ăla de nu-l lăsa în pace : Mă, big boy, de ce te bagi? Dar mai bine să fiu politicos. – Domnule, lăsați spada. Acum sunt la modă rachetele. Mai bine coborâți să mergem la o cafea. Plătesc eu. Vă înțeleg. Aveți treabă pe aici. Faceți ordine.

Un Cielo alb oprește lângă mine. O doamnă blondă machiată în culorile primăverii deschide portiera:

– Hai, urcă. Și nu te mai holba ca un prost.

Așteptare în hol

El privește prin geamul cât peretele șoseaua umbrită de ramurile pădurii. La celălalt capăt al holului, recepționera vorbește la telefon: Da, sunt camere libere. Câte doriți? Și la „Oltul”. În genunchi pe covor, Femeia cu Nepoțelul își caută ustensilele de croșetat lamentându-se că ea „nici aici nu are liniște”.

– Domnu Nămolatu, poftiți la telefon!

Sare din fotoliu și aleargă la celălalt capăt al holului. În sfârșit, sosesc. Era și cazul după trei zile de așteptări. Cel puțin dacă ar fi o afacere rentabilă!

– Da, eu. Nu au venit. Nu-i cunosc, dar am stabilit în holul acestui hotel, unde îmi permit câteva zile de odihnă. Sigur, voi negocia, fii fără teamă. Sărutări de mâini doamnei Nuțy.

– Ei, ce fac, vin?

– Nu știu, stimată doamnă. Era asociatul meu, domnul Șurub, un vestit om de afaceri

– Slavă domnului! M-am speriat că nu mai rămâneți în hol. Cel puțin aici avem liniște, suntem în siguranță, la etajele de jos e groaznic, umblă peste tot, nici nu știi de unde apar. Și nu mi-e atât de mine, domnule dragă, cât de nepoțelul ăsta al meu. Petruț, mamă, ți-am spus să nu te joci cu „Mersul trenurilor”, îl rupi și se supără domnu' Nămolatu, dumnealui așteaptă pe cineva, nu e frumos! Mă mir că la VIII nu au apărut! La IV și la V e groaznic. Petruț, mamă!

Fata de la Bar, într-un halat transparent, aduce cafelele pe care le oferă întinzând amical tava. Disertația ei, dezvoltată în timp ce spală ceștile de cafea, se referă la „acea capacitate umană extraordinară” de a rămâne în expectativă până la survenirea unui

deznodământ, adică ceea ce numim cu un singur cuvânt „așteptare”, fiindcă așteptările îți dau, așa, niște trăiri, o gradare extraordinară a neliniștii, că nu se poate aștepta fără neliniște, nu?

Apoi reinstalată în micul ei paradis printre cești și sticle cu etichete strălucitoare, spune ceva despre o piesă de teatru, „una dată naibii”, în care doi inși, niște prăpădiți, îl așteaptă pe unul Godot. A văzut-o la mare, jucată de „niște tipi” din București. Totuși, una este să aștepți ca ăia în acel câmp arid și cu totul altceva holul acestui hotel cu fotoliu adânci și superbe persane pe jos, nu? El protestează. Așteptările ar trebui interzise prin lege. Pot să declanșeze adevărate convulsii sociale, ca să nu mai spunem de accidente vasculare și toate celelalte. El de pildă, a așteptat ATUNCI douăzeci și cinci de minute, dar nici cel cu ștreangul de gât nu a trecut prin ce a trecut el.

– Au vrut să vă spânzure?

– Ei, cum vă puteți închipui așa ceva, stimată doamnă? Când m-au dat afară din slujbă.

– Parcă spuneți că v-au pus primar?

– Asta a fost DUPĂ... În ianuarie. Două săptămâni. M-au defăimat prin gazete așa că mi-am depus demisia și am început afacerea de care mă ocup acum.

Pe șosea, o Dacie roșie încetinește în fața hotelului și el are impresia că cineva de pe banchetă din spate face insistent semne. Sare din fotoliu, dar ajunge la geam când mașina dispăre la colțul dealului. Figura lui în unghiuri proeminente se lipește de sticla fierbinte și rămâne așa contemplând șoseaua pustie. Revine dezamăgit. Fata de la Bar spală iarăși ceștile de cafea cu gândul la ștrand unde trebuie să fie grozav pe o asemenea căldură, recepționera explică prin telefon că are destule camere libere, Femeia cu Nepoțelul scoate din sacoșă un ghem și îi spune lui Petruț să nu se mai joace cu „Mersul trenurilor”. El și-a luat ziarul pentru a continua lectura articolului început în ziua trecută: „Producția fabricii așteaptă să fie trimisă la export...” „Țăranii

așteaptă...” „Intelectualii așteaptă.” Da, se vede că lumea întreagă așteaptă, ce mai! Adoarme.

Când se trezește umbrele pădurii se apropiaseră simțitor de hotel. Își vede ziarul bucățele pe covor și ochiul său drept începe o zbatere nebună, este gata să urle, dar, tocmai în acel moment, Femeia cu Nepoțelul scoate un strigăt cumplit și, ca mânată de un resort, își ridică rochia deasupra genunchilor, apoi își derulează tremurând ciorapii.

– Dumnezeule, sfinte Doamne! Am crezut că umblă pe mine. Aici muream. Domnișoară, adă repede un pahar cu ce ai pe acolo! Vă rog, domnule Nămolatu, nu vă uitați.

Poftim. Să ne acoperim acum ochii după ce ne-a terorizat două zile cu neroziile ei, „doamna coafură tip plasă de sârmă”! Se ridică și începe în zbaterea aceea nefirească a ochiului drept:

– Ce v-au făcut, doamnă, ființele acelea nevinovate de vă lamentați în asemenea hal? Parcă ar fi năvălit dinozaurii! Ce, n-ați mai văzut gândaci? Astăzi există peste tot, chiar și în hotelurile de lux, și nimeni nu tremură de frica lor, din contră, au devenit chiar agreabili. Ne stricați ziua, pe cuvânt!

Femeia cu Nepoțelul bolborosește printre scâncete „de ce oare nu am eu liniște nici aici?” Fata de la bar aduce paharul cu apă, femeia refuză, copilul aleargă prin hol fluturând copertele de pe „Mersul trenurilor” ca pe un steag, recepționera răspunde la telefon, el spune că îi pare rău, a exprimat doar așa, în mod sincer, o părere, de ce atâta violență, doar nu suntem în piață. Femeia începe să urle:

– E monstruos să-ți bați joc de o văduvă sărmană. Nu e de mirare că te-a lăsat nevasta, iar ăia te-au scos de prin slujbe. Știi ce ești? Un gândac, asta ești! Și eu care credeam... Or să vină ăia când ți-o crește păr pe capul ăla pleșuv!

– Doamnă, până aici! Te conjur să-ți ții gura, că altfel nu mai răspund de faptele mele!

În acest moment intrară doi inși, figuri incerte, în haine de seară, cravate, serviete diplomat. Se opresc în ușa larg deschisă,

de unde cercetează holul. Fata de la Bar exclamă: „Vai ce tipi!”, Femeia cu Nepoțelul își adună repede ustensilele de croșetat șoptind fetei să pună de cafea. El își îndreaptă cravata, apoi le iese în întâmpinare cu un surâs de bun venit, dar cei doi trec pe lângă el fără să-i arunce măcar o privire. Femeia cu Nepoțelul face semne disperate „Du-te după ei, ce mai stai!” Fata de la Bar întreabă cât zahăr să pună, nepoțelul sare din fotoliu în fotoliu, recepționera răspunde la întrebările celor doi, arătând spre pădure, ei se îndreaptă spre geam, unde cercetează nu prea e în clar ce, șoseaua sau mașinile parcate în fața hotelului. Se întorc și pleacă spre ieșire cu același pas sigur, apăsător.

– Nu vă supărați, îi oprește el descumpănit, dumneavoastră căutați pe cineva?

– Nu.

Mama și fiul

– De azi dimineața ai scos de o sută de ori vorbele astea din gură. Să fi rămas, ca să aud neroziile lui Hurbeanu? Că de era om cu cap, își punea lăcat la gură și nu zbiera că-s muierea proastă, bună să cat de vaci pentru zece lei pe noapte. Să nu-i dau lui învățătură, auzi, că el știe mai bine, a fost douăzeci de ani șef de depozit, o lucrat cu acte și cu oameni învățați. „Feciorul dumitale, dragă cuscră, zicea, nu are maniere, adică nu se știe purta, că stă toată ziua pe șantier în loc să-și vadă de nevastă. Ce dacă s-o dus și ea la bar cu un fost coleg? E tânără ce să facă?” „Numai că o nevastă nu umblă prin birturi cu alții.” El, că fata lui a avut partide bune, adică pețitori, doctori, profesori, un popă... „Apoi, zic, feciorul meu a fost cel mai prost dintre toți, alt fel cum?” Se vede treaba că nu le-o căzut bine. Nora-mea taman adusă cafeluța și se slobozi mai ceva ca a lu’ Suduitu; „Tăticule, uite cum ne insultă!” iar Hurbeanu, socru-tu, sare la mine: „Uite ce e! E adevărat că le-ai dat bani, adică le-ai trimis prin neamul ăla al vostru, pentru mobilă, mă rog, era de datoria dumitale, dar apartamentul ăsta e luat și pe banii mei, trei camere și dependințe, nu se compară, așa că nu ai ce să mai cauți în casa asta!” „No, spune, ce ai fi făcut tu în locul meu?”

Deși ninge încă de dimineață ca în ținuturile cu zăpezi veșnice, bătrâna și-a pus hainele ei cele bune, sumna neagră, lungă până în vârful bocancilor, cămașa albă, cu vârste negre pe la mâneci, cârpa neagră de lână cu ciucuri. Acum tocmai îmbracă cojocul de piele, pe care niciodată nu l-a purtat pe o vreme ca asta. „Le poți duce afară... Dacă nu au venit și tu cu o mașină, ca tăt

omu'. Ne-om duce prin țarnă, că pe uliță o dat apa. Dar grăbește-te! Nu mai avem prea mult timp...

Cel două sacoșe au înghițit aproape un porc. Mai mult le târăște până afară. Scoate săniuța din șură și o aduce în fața treptelor, apoi așează sacoșele în lung. Privite astfel, par două animale adormite. Trece funia peste ele legându-le strâns.

... Nu era ceva nou pentru el, deși luase cunoștință de vizita bătrânei în altă variantă, evident, în defavoarea ei. Nici nu se putea altfel, din moment ce el nu se afla acasă. Din numărul zilelor petrecute împreună în cei zece ani de căsnicie, puține au fost fără reproșuri, sau cel puțin liniștite. Dacă aduce ceva din oraș când vine acasă, de ce aduce, cine l-a rugat? Dacă nu aduce, de ce vine cu mâna goală, ce, el nu are casă, numai noroiul dintre blocuri pe cizmele alea bătărane de cauciuc? De mașină nu are voie să se apropie, ce, te-ai însurat pentru mașină? Dacă o întreabă unde a fost, ea are răspunsul ei: ce te privește pe tine, te întreb eu unde umbli? Și totuși, vizita bătrânei ca să-și vadă nora, în loc să precipite lucrurile, a adus un fel de liniște suspectă, dar și niște replici noi pe care Jana le utilizează cu cele mai neașteptate nuanțe: „Vorbești ca maică-ta. Te-ai așezat pe canapea ca bătrâna; ei, poftim, se crede spiritual ca maică-sa!”

Ea încuie ușa și pune cheile în cuiul bătut anume. „Tot acolo o pui?”, întreba el în timp ce încearcă sania. „Tot. Ai uitat vorba de pe la noi, că încuietorile îs pentru oameni cinstiți?”

Străbat țarina spre gară. În spatele săniuței, bătrâna pășește adusă de spate, așa cum umblă de mulți ani, și povestește, de fapt repetă cine știe a câta oară de azi dimineața, cum a plecat atunci în toiul nopții la gară și cum s-a jurat că nu va mai pune vreodată piciorul acolo. „Când ai luat-o, nu ne-ai spus nimic, ai făcut după capul tău, iar bietul taică-tău, fie iertat, tare s-o necăjit din asta. Să nu vină ea în atâția ani, dacă n-o putut la îngropăciunea lu' socru-su, barem altădată, să vadă cel puțin unde i s-o născut bărbatu'.

Acum ce să mai vorbim! Te-or prins sloiurile pe la tâmpile, de tot prunc ai rămas. Ce era să fac, să fi rămas la ușa voastră?”

„Eram pe șantier, mamă, am probleme, nu pot să plec când vreau... Nu te necăji. Cât de curând voi veni acasă. Aici ne e locul... Ce rost mai are..”.

Zăpada, moale, apoasă, trece peste picior, iar țesătura deasă de fulgi se adună neconținut îngroșând stratul pufos, ce pare mai mult maroniu decât alb. la gară, toți îl salută cu respect. Pe unii dintre ei nici nu-i cunoaște. Sunt tineri, în paltoane elegante, au în sânge orașul prin felul lor de a fi, par niște vizitatori la sat, nu odraslele celor de pe aici și se comportă de parcă nu sunt legați de satul acesta, de gară, de zăpada ce cade în jurul lor. „A, domnu’ inginer Vasile Hunea! îl întâmpină impieगतul de mișcare. Pofțiți la bilete. Imediat intră. Ce mai e nou pe la oraș? Mai construiți, construiți? Pofțiți, v-am dat antâia. Nu veni răți cu doamna? O fi având treabă, acu’ de sărbători... Mai feciori, ajutați-l pe domnul inginer la bagaje!”

Un timp tăcură, atenți la glumele celor din jur, privind plasa deasă de fulgi întinsă prin întunericul ce se înfiripa. „Cât am stat atunci, la voi, în ceasul acela, am înțeles multe, spuse bătrâna pe când trenul intra în gară. De azi dimineață am vrut să-ți spun... ” „Să vă ajutăm, domnu’ inginer, se vede că îs grele. Veni răți și dumneavoastră la tăiatul porcilor? E un obicei frumos și numai pe la noi se mai păstrează... Uite-l că vine. Abia se târăște prin neauă. Nu veni răți cu doamna?”

„Nicule, mergeți voi înainte, că mai am de vorbit cu Vasile... Am priceput atunci că nu-i fată rea, da nu o crescut printre oameni ca lumea. Dacă ați avea și voi un prunc... Să nu o lași, mamă! Auzi? Să nu o lași!”

„Asta, domnu’ inginer, pică tăă noaptea, da nu-i bai. Îi faină neaua!”

Ori mori, ori rămâi tâmpit

La chioșcul de ziare din centru este închis de două săptămâni. În geam, un cartonaș scris cu negru: căutăm vânzător. Ce ar fi să încerc? Și iată-mă zăvorât pe dinăuntru în cutia albastră jumătate numai sticlă, stând în spatele geamului glisant ca salariat al Societăților de difuzare a Presei Scrise. Mai rotunjesc pensia. În plus, am la dispoziție principalele ziare și reviste încât nu mai cheltuiesc banii pentru așa ceva. Le răsfoiesc când nu am clienți. Apoi orașul. Sunt în contact permanent cu ceea ce aş putea denumi cu o sintagmă mai puțin relevantă, suflul cotidian, ori existența diurnă. Cel mai mult mă atrage spectacolul de alternanțe luminoase oferite de noile firme printre care și vechile relicve cojite de vreme, Alimentara și Confecția cu tradiționalele vitrine sărăcicioase: Corina and Son, Cristian SRL, John's Shop, Anda, dar mai ales cea de pe colț „Armonia Snack-Bar” care închide și deschide toată noaptea un ochi luminos spre sufletul orașului. Blocul de pe colț, la parterul căruia se află barul, la întretărirea Bulevardului Brătianu (fost Karl Marx), cu strada Lungă, l-am terminat prin 1985. Denumirea de „Armonia” se datorește primarului de atunci, tov. Stanu, cel care a sfârșit într-un tragic accident de tren. Era un om imprevizibil, mereu nemulțumit, de la care eu, ca și constructor, știam întotdeauna la ce să mă aștept prin ședințele lui de analiză. Mă ridică cel puțin de două ori pe lună în picioare: Te dau afară după ce te dau pe mâna organelor! El a devenit clientul permanent al noului local, cel mai select din oraș, unde nu plătea niciodată și mai făcea și un fel de ședințe de înjurături cu cei de pe la mese până când l-au atenționat șefii săi ceea ce a determinat o schimbare de comportament: Nu mai bea în

local, ci în biroul șefului de unitate. – Mă dumnezeii voștri, vă dau afară, strigă acolo. Eu v-am făcut oameni.

Prezența mea aici în chioșc a șocat. Hunea Vasile vinde ziare în centru. Dar minunea s-a dizolvat în cotidian ca orice fapt ieșit din comun astfel că mi am recâștigat notorietatea de pe vremea când construiam blocuri.

– O, ce onoare! Pofțiți, stimată domnule Pielaru. Da. „Adevărul” și „România mare”... Vă rog să nu-mi mai spuneți inginer. După cum știți, numele meu este Vasile.

Nu a luat restul: o sută de lei.

După trei luni în spatele geamului glisant, m-am obișnuit și cu asta, în ciuda faptului că treizeci și opt de ani am fost cel mai înverșunat dușman împotriva bacșișurilor de unde scandalurile cu soția și socrul meu, fost șef de depozit, care avea principiul: „Trebuie să pice ceva”. Cred că avea dreptate. Era dominantă subtilă a vremii mascată de sloganurile onorabile despre cinste și demnitate, trăsături definitorii ale omului de tip nou. Țăsta, care mi-a lăsat o sută de lei, cred că în bătaie de joc, Pielaru, a fost magazioner-șef la noi. Când l-am angajat, avea doar un geamantan vechi de nuiete, dar peste doi ani poseda apartament cu trei camere și mașină, iar mai nou cea mai modernă vilă pe Bulevardul Revoluției...

– Sărut mâinile, stimată doamnă Nuțy. Pofțiți zierele dumneavoastră... „Iubirea” nu a venit. Numai „Sexy Party”. Douăzeci și cinci de mii. Mulțumesc, păstrez restul. Salutări domnului Șurub. Regret că nu mai pot frecventa barul. Medicii...

Doamna! Asta vindea lozuri în plic și trecea drept regina amorului în această parte de țară, până ce s-a căsătorit cu Șurub și el magazioner la noi, omul care și-a făcut averea cărând cu sacoșa. Astăzi este patronul barului „Armonia” căruia i-a agățat de coadă un adaos cam fără acoperire: Snack-Bar. Mai are apoi două magazine și tot felul de SRL-uri.

– Să trăiți, domnule director!

– Bună dimineața, domnule subinginer Șpan. Vă rog să nu mi mai spuneți director. Știți cât de lamentabil am sfârșit atunci.

– Pentru mine ați rămas același om deosebit. Regret profund ceea ce s-a întâmplat dar acelea au fost vremurile. Acum sunt altele. Două mii de oameni fără slujbă, disponibilizați cum se zice.

– Parcă ați făcut grevă.

– Am făcut, dar nu ne-a luat nimeni în seamă, iar când am blocat șoseaua au pus scutierii pe noi.

– Îmi pare foarte rău.

– Pentru că, vedeți dumneavoastră, în democrația noastră ai voie să strigi tot ce dorești, chiar să-ți dai foc ca aia, dar numai la tine acasă.

– A, bună dimineața, domnule profesor. Pofțiți. Regret, dar nu ne vin ziare literare. Nu se caută. Acum se citește numai politică și reviste de astea cu femei goale, sau „Dracula”, „Atac la persoana”, „Fenomene paranormale”.

– Pe asta ar trebui să o citești, domnule profesor, să vedeți cam ce ne așteaptă.

– Domnule subinginer glumește. Mai pofțiți! Aud că și dumneavoastră, școlile, intrați în grevă. Ați avut? Sper să fie cu noroc. La revedere, domnule profesor.

– Asta e cu adevărat un om fericit fiindcă nu-l interesează lumea reală. Dă-i reviste literare, pe care le citește de o viață, școală, copii care să sară peste bănci, cafeaua la „Armonia” și e în lumea lui...

– Este și el în pragul pensionării. Cu ce să vă servesc, domnule subinginer?

– Domnule director, mă scuzați știți obișnuința, au un post la primărie, nu ați putea vorbi cu primarul, că sunteți prieteni buni.

– Am fost. Aș face-o cu dragă inimă, domnule Șpan, dar nu cred că am acces în biroul primarului... Pofțiți, mai am un exemplar din „Avântul”.

Ceea ce nu-și mai amintește acest domn sunt acele chefuri nocturne pe care le făcea în compania actualei doamne Șurub și a soției mele în vila unui influent demnitar local de unde soția mea se întorcea dimineața turmentată de alcool, cu o predilecție, care te îngrozea, pentru scandal. Tema: banii pe care „un neisprăvit ca mine” nu-i putea avea deși eu eram printre oamenii cei mai bine retribuiți din întreprindere.

După revoluție, m-au pus director la „Prefabricate”. Un an de zile lucrurile au mers bine până când au început revendicările sub auspiciile sindicatului condus de domnul subinginer Șpan: dublarea salariilor, al treisprezecelea salariu, tot felul de facilități, dar nu se întrebau de unde bani. Au luat refuzul meu, categoric, dar corect argumentat, drept o sfidare, și au ajuns la concluzia că am mentalități învechite de nomenclaturist, deci incapabil de a se adapta vremurilor noi, așa că m-au scos în huiduieli pe poarta fabricii. Noul director a dublat salariile, a acordat toate facilitățile, și-a triplat propriul salariu văzându-și liniștit de afacerile personale. În doi ani datoriile fabricii au atins cifre astronomice. Acum mi se plâng tot mie că sunt disponibilizați cum se numesc cu eleganță cei care rămân fără slujbă, dar nu pot să înțeleagă realitatea că o fabrică nu poate exista doar pentru a oferi locuri de muncă.

– Nene, a zis tata dacă este „Râsul lumii”?

– Este.

– Și, „Domnu’ Goe”?

– Și... Poftim. Dar nu ai bani destui. Încă o mie... Îi aduci mâine.

– Bine, nene..

Dacă până în 1989 am păstrat aparențele ca să nu intrăm în vizorul autorităților ca un cuplu cu abateri de la morală, despărțirea a devenit inevitabilă imediat ce s-au oferit pașapoarte. Divorțul s-a terminat într-un timp record (nepotrivirea de caracter și diferență de vârstă) și soția mea a plecat îndată ce s-a văzut în posesia numelui părintesc, fiindcă liberă și independentă a fost întotdeauna, cu un austriac venit la noi cu ajutoare umanitare. Eu

am rămas în apartament și cu o datorie imensă către fostul meu socru pe care le-am plătit din banii obținuți pe casa părintească de la țară, rămasă pustie după ce a murit mama.

– Salut, constructorule! La vremuri noi meserii noi... Stai în geam și cugeți.

– Să trăiești, domnule colonel. Nu, numai stau. Pofțiți „Infractorul”.

– Ce mai ai?

– De toate. Parlament, moțiunea de cenzură e în toate ziarele, război în Golf, femei goale.

– Să fie atunci cu femei goale. În Golf e groasă rău. Material pentru ăștia care scriu gazetele. Ce s-ar face ei fără evenimente? Parcă sunt planificate.

– Cu greva? Chiar ați intervenit?

– Am rezolvat-o prin mijloacele noastre. Trec eu într-o zi pe la tine să mai discutăm.

Altădată trimitea subalternul să te aducă la el pentru „discuții”, cum mi s-a întâmplat și mie când am fost cercetat la insistențele ăluia de la CC pentru consum de materiale peste normativ.

– Pofțiți, doamnă directoare. Da „Bursa” și „Jurnalul oamenilor de afaceri”. Vă rog să nu-mi mai spuneți inginer. Eu sunt Vasile, pensionar. De trei ani primesc pensie. De ce să-mi fie greu? Fac munca asta cu plăcere, așa cum construiam altădată blocuri... E adevărat, am avut ceva oferte. În special politice. Vă mulțumesc, dar trebuie să vă refuz. Firma pe care o conduceți are nevoie de oameni tineri... Mai pofțiți.

Nenorocirea este că acum nu am voie să mă mișc. Stau întins pe patul de la Reanimare de o săptămână. Infarct... Și tocmai acum când a intrat spitalul în grevă. Astăzi au venit după chei. Nouă vânzătoare este o doamnă disponibilizată, inginer ca mine. Îmi va fi foarte greu fără chioșcul de ziare. Dacă voi mai fi

în situația de a dori ceva. La ce bun? Nu am rude, nu am prieteni. Tocmai asta e, mi-e teamă să nu ajung ca atâția alții în vreun azil sordid, ori neputincios ca nenorocita de alături, 80 de ani, adusă azi noapte cu temperatură și accese violente de tuse. Aici nu ne sfiim unii de alții. Aici suntem egali. Muribunzi ținuți în viață de oamenii în halate albe care au ieșit azi cu placarde în stradă. E subalimentată, slabă ca o scândură, cu fața ca o coajă de pâine uscată. Dar uite că are chef de vorbă. Îi răspund că acum mă doare capul. Horcăie. Până la urmă înțeleg.

– E meningită și scleroză.

– De unde știți?

– Cunosc foarte bine asemenea cazuri de pe când lucram la Secția sanitară... Astăzi foarte multă lume suferă de asemenea boli ca și atunci. Odată, în tren, hi, hi, hi, hi, hi, era iarnă, un tovarăș, îl durea capul... Era și un tânăr cu capul gol... Astăzi foarte multă lume are capul gol... Își pierduse pachetul... Eu întotdeauna aveam la mine medicamente...

Respiră așa de greu că se îneacă după fiecare enunț iar pieptul i se ridică și se contrage ca un burduf de acordeon, hi, hi, hi, hi. Dacă moare?

– Soră! Soră! Repede!

I se injectează un calmant. Adoarme. Când își revine aproape de prânz. pare reconfortată ca după o noapte de odihnă.

– De meningită hori mori, dohomnule gragă, hori rămâi tâmpit. Eu știu că am avut. Și se tratează foarte greu... Pensia e mică, nu ajunge nici pentru întreținere și pâine... Odată, într-o iarnă, eram în tren... eu întotdeauna aveam la mine medicamente...

Adoarme. Se așterne pentru puțin timp o liniște de parcă îmi aud și durerea din cap. Medicul, fiul unui coleg de pe șantier, spune că mă ține aici încă două săptămâni până mă pune pe picioare. Acum e și el în stradă. Străbate până aici vuietul: Mincinoșii! Mincinoșii! Vrem salarii decente nu pomană! Ho!

Suntem un popor receptiv. Învățăm repede. Dacă mă gândesc bine, aş putea să-mi cumpăr un chioşc cu ceea ce mi-a mai rămas din banii obţinuţi pe casa părintească. Poate chiar pe acesta. Sper să fie de vânzare...

Sărmanul Al

Directorul: Vor veni chiar astăzi. Grecul posedă toate documentele.

Actorul-în-prag-de pensionare: Nu le-ați spus că avem un mort aici?

Directorul: Sigur că le-am spus. Îl cheamă Vanghelis. Pe ăla, nu de mort zic. De aici pleacă în Venezuela pentru afaceri.

Actrița: Să plece sănătos!

Directorul: Nu renunț. Tribunalul a hotărât în favoarea lui.

Actrița: Ieșim în stradă. Chemăm copiii, orașul.

Actorul: În privința orașului sunt sceptic. Frumoasa noastră urbe nu are timp pentru teatru. Le are pe ale sale. Cine este doamna de acolo?

Actorul-în-prag-de-pensionare: Fiica defunctului, iar ceilalți, membrii familiei. Nu l-au vizitat niciodată. Au găsit, în sfârșit, momentul ... Aici nu aduce nimeni ceva de băut și niște sandvișuri? Am stat toată noaptea lângă blestematul ăsta de Al. A apărut ceva în ziar?

Actorul: Anunțul. „Teatrul de estradă din localitate anunță cu durere încetarea din viață a marelui actor Al Victor-Amaru, fost director ...” .

Actorul-în-prag-de-pensionare îl întrerupe nemulțumit. Un text incorect. Și încă în pagina a treia la Diverse. Actrița, trup de viespe, brunetă autentică, ochi meniți să uimească lumea, spune că trebuie expus mai în față, referindu-se evident la sicriu. Actorul o contrazice. Acolo e prea multe lumină. Morții nu se expun în lumină.

În holul teatrului stau în fotolii, pe scaune sau în picioare, mai multe persoane în costume negre predominând negrul. Membrii familiei, sosiți chiar în acea dimineată, veghează lângă sicriu. Fiica, o blondă înaltă cu trăsături fine, puse în evidență de pălăria neagră, cu boruri întoarse, de sub care se revarsă părul în valuri, își șterge mereu ochii. În dreapta stă soțul, pe nume Șurub, un domn complet chel, dar radiind de sănătate, în costum din stofă englezească, în stânga fiul, un preadolescent cu ochelari, obosit. În fața lor suspină sora defunctului, Scumpina, o doamnă aspru cărei timpul a lăsat ceva urme estompate totuși cu ajutorul serviciilor de înfrumusețare.

– Uitați-vă, dragă Nuțy, în ce hal l-a depus aici! El, care toată viața a fost un pedant. Nu a găsit altceva decât balnonzaidărul ăsta jerpelit? Și dacă nu le-aș fi trimis. Trei sute de dolari numai luna trecută.

– Dragă tanti Scumpina, femeia asta a fost numai o pacoste pentru el. Nici nu ne-a anunțat. Noroc că ai trimis dumneata telegrama.

– Bine că ați venit. Ce mă făceam singură printre ăștia? Uitați-vă și voi, parcă se ceartă.

– Ajungeam mai repede, dragă tanti, dar nu am reușit să trecem din cauza greviștilor. Au ocupat șoseaua. Au venit scutierii de i-au gonit.

– Chestii de astea se întâmplă și la noi în America.

Directorul: Stimată domnișoară Silvia, sunteți un star al teatrului nostru, o știe lumea, la politică însă nu vă pricepeți. Sau poate nu o înțelegeți. Ne opunem, evident, dar care va fi rezultatul? Același. Nu sunt vremurile sub om, ci bietul om sub vremuri, cum spune cronicarul.

Actorul-în-prag-de-pensionare: Fals. Complet fals. Actorul, domnilor, este un om al timpului. Nu există demnitate în stat pe care el să nu o poată onora. Suntem, sau ar trebui să fim, mințile

cele mai luminate. Exemplele sunt numeroase. Mi-e lehamite! Aici nu aduce nimeni nimic? O cfăfea, fursecuri...

Regizorul: Jocul hazardului și atât tot. Am spus-o de atâtea ori la repetiție. Chiar acum suntem în plin spectacol.

Actorul-în-prag-de-pensionare: Domnilor, eu am crescut la școala marelui Stanislavsky, ca voi toți de altfel. Am creat cel mai bun Gulliver, încât am fost solicitat chiar de București. Mi-a fost sortit însă acest loc pentru a fi la toate măgăriile voastre. La mârșăviile voastre.

Actorul: Vă referiți și la mine, scumpe maestre?

Actorul-în-rag-de-pensionare: Dumneata ești prea tânăr, nu ai avut nenorocul ... Ce să mai spun.

Directorul: Maestre, dacă nu încetați, eu mă ridic și plec.

Actorul-în-prag-de-pensionare: Nu pleci. Nu te lasă conștiința. Aia pătată... E prea încărcată. Știi câte roluri a creat? Vă spun eu. Peste două sute. De câte ori nu a salvat el teatrul ăsta!

Regizorul: Teatrul, dragă maestre, s-a salvat întotdeauna singur și o va face și acum. Teatrul există și atât.

Actrița: Vorbe, vorbe, bunule prinț.

Regizorul: Aș spune ceva mai mult: Spectacol. Ne aflăm într-un spectacol fluviu. Peste tot actori și păpuși. Actorii devin la rândul lor păpuși. Păpușile devin actori. Suntem în plin spectacol cu Al Victor-Amaru în rolul principal. Recuzita: Sicriu de la cooperativa invalizilor, costumația, derizorie, figuranții, patru provinciali cu pretenții. Marele Regizor le pune în scenă pe toate.

Directorul: Vorbim în mod exagerat de mult. Și în mod inutil.

Șurub, care s-a apropiat timid de grupul actorilor: - Domnilor, dacă sunt probleme, putem contribui și noi cu suma necesară. Răposatul mi-a fost socru, deși nu am avut onoarea să-l cunosc. După câte înțeleg, a fost un păpușar vestit pe aici.

Actorul-în-pag-de-pensionare: Actor, domnule! Dumneata cunoști cuvântul genial? Mă bucur. Asta a fost cel pe care l-ai

numi socru și păpușar. Un geniu. Asta o spun eu care l-am agreat. Ne-am detestat reciproc. Cu ce vă ocupați, domnule?

Șurub: Cu afacerile. Sunt om de afaceri.

Directorul: Respectele noastre. Șurub, parcă ați spus, nu? Contribuția dumneavoastră va fi binevenită în circumstanțele actuale, fiindcă teatrul suportă cheltuielile de înmormântare.

Familia s-a retras pe canapeaua de lângă geam. Nuțy întreabă ce e cu „ăștia”, parcă se ceartă. Doamne, ce privire are tânărul cu păr ondulat! Te pătrunde până în suflet

– Nu fi supărată pe ei, dragă nepoată, că ți-a fost tată, și chiar dacă s-a comportat cum s-a comportat, să știi că numai ea e de vină, i-a luat mințile să plece cu ea din orașelul nostru drag și să vină aici la marginea țării, el care avea acolo funcție de răspundere, da a venit Venturia asta cu teatrul de lăăituri de-i zice estradă, iar el s-a încurcat în seara aia cu ea, că era bărbat din ăia, moartea femeilor, brunet cu ochi albaștri, uită-te numai la el, că de la el ai moștenit părul, dantura, toate, numai că tu ai ieșit blondă ca maică-ta, care a aflat și de supărare a plecat cu unul, că nici ea nu era de biserică, așa că pe tine, dragă Nuțy, te-a lăsat în seama lui, iar el te-a lăsat în seama mea și a plecat cu asta, scorpia, și din leafa aia mizerabilă de la IGO am trăit amândouă și ca pe copilul meu te-am crescut, din leafa aia amărâtă de portăreasă, că de la șaptesprezece ani de când m-a părăsit bețivul ăla mi-am purtat singur de grijă, că am fost copii orfani fără părinți.

Scumpina iese să-și dezmoștească picioarele. Revine în hol în urma unei femei, tânără, elegantă, care se apropie de sicriu, depune un buchet de flori la picioarele mortului, îl privește câteva momente, apoi pleacă. Probabil una din alea! șoptește Scumpina, continuând amănuntele despre „nefericitul ăsta de Al”, care a plecat cu Scorpia și a lăsat-o pe Nuțy în seama ei să o crească din salariul ăla mizerabil, el care a avut post de răspundere acolo în orașul lor, nu a trimis nici măcar o scrisoare, câteva rânduri acolo ca să știe de el, până ce a aflat din ziar că s-a făcut comediant, că

tot știa el o mulțime de glume, și-a luat marele premiu, el care avea școala de marină terminată și urma institutul la fără frecvență.

– Spune mai bine cum o duci tu acolo în America, întreabă Șurub.

– Cum s-o duc. Muncesc. Că numai de muncă am avut parte toată viața. Și de necazuri. Din cauza lor am plecat din țară, de ele am parte când mă întorc. Vă fac chemare la vară să vedeți și voi ...

– Vai, dragă tanti, ce bună ești! Nick, mamă, vină să o săruți pe mătușa ta, tanti Scumpina! Ne cheamă la vară în America!

Administratorul: Un bețiv și un curvar, asta a fost.

Actrița: Nu pentru asta îl turnai acolo la ăia, ci pentru glumele alea nevinovate.

Actorul-în-prag-de-pensionare: Corect. Ei l-au băgat acolo. Ca să nu mai pomenim de ce s-a întâmplat după ce a ieșit de acolo. A trăit din mila prietenilor până ce a primit pensia.

Directorul: Vorbești de parcă nu ai avea habar de ce vremuri am trăit. Ce puteam să fac? Să mă lupt cu ei?

Actorul-în-prag-de-pensionare: Asta nu puteai, în adevăr, dar un cuvânt aveai totuși de spus. Te aflai prin toate comitetele, la festivități cu pieptul plin de decorații. Dar să zicem că nu puteai. Atunci articolul acela defăimător în ziarul local de ce l-ai publicat? O mârșăvire. Și totuși nenorocitul Al te-a iertat. În loc să te pocnească peste fălci când a ieșit de acolo, te-a sărutat pe amândoi obrazii.

Directorul: E adevărat. Pentru că s-a convins că nu eu am scris acel articol.

Șurub: Domnule director, poftiți, am semnat un CEC cu o modestă contribuție din partea firmei noastre. Cu siguranță veți acoperi toate cheltuielile.

Directorul: Sunteți prea generos, domnule. Șurub parcă ați spus. Nu cumva aveți relații la forurile cele mai întâlnite ale țării? Vor să ne ia teatrul pentru a fi transformat în depozit. A apărut un

individ de aiurea. Pretinde că străbunicul său a ridicat clădirea în secolul trecut.

Șurub: Nu, dar putem încerca.

Actrița, lângă catafalc: Iartă-i Al pentru tot ce ți-au făcut. Ai fost un bărbat adevărat. Nu voi uita nopțile noastre.

Nuțy, în partea opusă: Dumnezeu să te ierte, dragă tată. Te-ai dus așa cum ai trăit. Nu ai venit măcar la nunta mea. Eu te iert.

Intră Veturia cu câte un coș greu în fiecare mână. Bustul, lumânare, pare al altcuiva, luat de la o adolescentă și pus la un cap cu o față ridată, pământie, machiată strident. Înșiră pe măsuțe farfurii de carton cu sandvișuri și prăjituri, apoi toarnă vodcă în paharele de plastic.

– Luați ca să-l primească bunul Dumnezeu în împărăția Sa, că multe a pățimit. Cum te duseși tu, dragul meu, și mă lăsați singură ca să-mi duc zilele din amărâta asta de pensie. Ce mă fac eu acum fără tineee!

– Cumnată dragă, se înduioșează Scumpina, te rog liniștește-te! Te mai ajutăm și noi, că oameni suntem.

– Sigur, tanti Venturia, te ajutăm și noi. Nicky, mamă, vină să o săruți pe tanti Venturia, soția bunicului tău!

– Să trăiești puile. Ce bine semeni cu el! Uitați-vă! Nsul, ochii, profilul. Toate sunt ale lui Al. Ce să facem dacă viața ne-a prins în chingile ei. Nu prea am loc acasă, dragii mei, dar ne vom înghesui, ce să facem.

– Mulțumim, tanti Venturia, sunteți foarte bună, dar noi trebuie să plecăm imediat după ceremonie. La cât vine preotul?

– Numai la două. Mai are două cununii și o înmormântare.

Este greu de precizat momentul în care tânărul actor a ajuns lângă încântătoarea fiică a defunctului ca să-i transmită condoleanțe și să-i spună că e foarte palidă. O mică plimbare i-ar face foarte bine. E o toamnă blândă, însorită, ce îmbie la scurte plimbări recreatoare. Nuțy îl privește uimită cu ochii ei mari în care se poate citi ceva de genul „Vai, ce frumos știi să o spui”. Ies

așadar în stradă ca să revină peste o oră cu fețele îmbujorate, Nuțy spășită, cu privirea în pământ, actorul cu pieptul împins în afară. Spune cu o voce precipitată că au venit „ăia”, tocmai au coborât din mașină.

Iată-i în adevăr. Cel din față poartă un costum gri-piper, cu batistă albă în buzunarul de sus, cel din spatele lui, în costum negru, ars de soarele și obosit, duce o coroană de flori naturale. Directorul se ridică și rămâne nemișcat în fața fotoliului:

– Ați venit, domnilor? Nu s-ar putea în altă zi? Veniți din partea aceluia domn, Vanghelis, nu?

– Nu. Colegi. Știți, de acolo ...

Armonia Snack-Bar

Subinginerul Șpan stă cu ochii pierduți în scrumieră de parcă în cristalul ei se zbate criza leului hărțuit de incisivitatea dolarului ce amenință să ducă pe apa sâmbetei cele douăzeci de milioane primite ca disponibilizat. În fața lui, frizerul Spumescu își privește ceasul, unul de aur, primit la concursul de tuns și bărbierit rapid, să vadă cât a trecut din pauza pe care și-o îngăduie în fiecare dimineață pentru o cafea și o votcă la barul „Armonia”, localul oamenilor cu „cele mai intelectuale preocupări din oraș”. Subinginerul se îndreaptă de șale și spune hotărât:

– Direct la bancă mă opresc. Îi scot și-i transform în mărci. Nuțy dragă, dă ordin să treacă și pe la noi. E târziu. Aproape unsprezece.

Nuțy, în pantaloni albi și jachetă neagră, cu o colecție de bijuterii din aur masiv expusă pe degete, la încheietura mâinilor, la gât și la urechi, are o privire prevestitoare de furtuni pentru cele două angajate, domnișoarele Mary și Nely.

– De ce nu vedeți de clienți?

– Imediat, doamnă, că nu prididim cu toate.

– Să prididiți că de asta vă plătesc.

Patroana părăsește barul cu pas apăsător, militărește, și urcă într-un Cielo alb, parcat chiar la intrare. Ochiul de neon de deasupra ușii clipește insistent spre ea: Tu ești stăpâna aici. Armonia Snack-Bar, proprietate a doamnei Nuțy, locul unde vă puteți găsi buna dispoziție.

Spumescu începe visător:

– E grozavă! Îți mai aduci aminte cum îmi spunea: Spumy dragă, când faci o faptă bună, accept să mă ceri de nevastă. Până la urmă s-a măritat cu urâtul de Șurub.

– Uiți că eu am fost primul ei logodnic și, dacă nu o întâlneam pe Mariana, probabil că am fi și acum împreună. Domnișoară Mary, te rugăm vină și la noi.

Mary, sub douăzeci de ani, trup de miss-provincia, se apleacă pentru a depune în fața celor doi paharele cu votcă și cafelele expunând picioarele rotunde ce se continuă într-un bazin acoperit de fusta de două palme.

– Ce coafură splendidă ai, domnișoară! Ai trecut cumva pe la „Ladies”, salonul doamnelor elegante?

– Acolo să ducе numai boita. Eu mă fac singură. Prostiile le vede, da că tragem ca proastele pentru patru sute de mii, asta nu vede!

– Nu fi obraznică! Patru sute, dar ce mai pică nu pui la socoteală.

– Am să vă spun la domnu’ Să nu mă faceți pe mine hoață!

În acest moment intră domnul Coșoleanu, patronul magazinului „Green House” SRL, din centru, fostul Aprozar pe care l-a gestionat vreo douăzeci de ani „în timpurile alea grele”, acum un ins încărunțit, în sacoul lui cadrilat adus special de la Viena, orașul eleganței. Se așează la masa celor doi precizând că e stăpânit de o stare de neliniște probabil din cauza timpului mohorât de afară. Frizerul întreabă cum merg afacerile.

– Prost. Dacă am vândut un sac de cartofi și o ladă de ceapă. Tu?

– Doi clienți. Tuns și bărbierit. Să văd când mă întorc câți a făcut băiatul... Dumnealui vrea să-i transforme în mărci.

– De ce nu intri în afaceri? Vorbește cu Șurub. Cumpără Fabrica de Prefabricate. E în combinație cu Agronomul.

– Cu escrocul ăla? Pentru nimic în lume! Mai bine cu Nămolatu și Dragu. Vor să deschidă un second hand.

– Încă unul? E plin orașul de secon' handuri. A, vă salut, domnule profesor și pe dumneavoastră, domnule scriitor. Să știți că am primit ceapă roșie din import. Pofțiți până nu se termină.

Profesorul stă la masa lui din colț cu spatele lipit de spătar și citește „Lettre Internationale”. La celălalt capăt, tot în colț, scriitorul, masiv, cu plete bogate, albe pe la tâmple, scrie de zor. Obișnuții barului sporovăiesc acum despre prețuri și șomaj, despre conversiunea forței de muncă, cum ar putea deveni și ei oameni de afaceri. Scriitorul, mare consumator de bere și cafea, închide carnetul de însemnări ca să-și îndrepte camera de luat vederi ascunsă în priviri spre sală. Adevărul este că trăiește o adevărată dramă. Toată noaptea a încercat o descriere a localului „Armonia”, mult mai elegant decât altele, cum sunt prin romane devenite celebre, „Herbert”, de pildă, cartea pe care tocmai o citește. Ar vrea să renunțe, să încerce altceva, o carte despre arta de a reuși în afaceri studiind experiența familiei Șurub, ceea ce i-ar aduce ceva bani în punga goală de disponibilizat, dar el se încăpățânează să consemneze tot ce se întâmplă aici, numai că nu îl ajută cuvintele, mereu răzvrătite, creându-i, în loc de bucurii, stări permanente de neliniște, deși are o bogată experiență de viață, cunoaște perfect arta compoziției predată de domnul profesor de acolo din colț. Și astăzi mai ține minte stiloul acela cu cerneală roșie, nemilos, chiar cu paginile trudite. Alea au fost vremuri cu multe bucurii și supărări.

– Bună ziua la toată lumea. Domnule profesor, mă temeam că ai plecat acasă. Am o rugămintă.

Domnul inginer agronom Prindescu Marin, manager general la Societatea Agricolă „Lumea Nouă” din comuna Strâmba, consilier județean din partea partidului de guvernământ. Își trânteste geanta diplomat pe scaunul de alături, desface haina de piele, scoate celularul și pachetul de țigări Rothman. Domnișoara Mery se și înfățișează cu tava. Depune în fața noului venit paharul

cu Johnnie Walker old schoch whisky și ceașca de cafea precizând că este Jacobs.

– Domnu' inginer, am și eu o rugămintă. Să spuneiți lu' mama că nu vin sâmbătă acasă la cules de cucuruz că îs de tură.

– Marie, Marie, nu e bine să te rupi de satul tău.

– Că mai bine rămâneam la sapă.

– Bine, îi spun. Anunță-mă când vine amicul Șurub. Uite de ce te caut, domnule profesor. E în legătură cu fiu-meu, fie-ar mama lui al dracului! E corigent la matematică. Vorbește cu Georgescu, știu că sunteți prieteni, să-l treacă. Spune-i că nu degeaba. Îl dau la pregătire de la anul.

– De ce nu vă ocupați de el? Nu obișnuiesc să intervin în asemenea situații. Îi voi spune totuși.

– Să mă ocup de el! Când, stimate domn? Eu toată ziua la muncă, iar zăpăcita aia de maică-sa umblă creanga. Asta e situația. Domnule scriitor, așa avea de scris un drept la replică, la articolul acela defăimător. Ai putea? Îți pun la dispoziție toate datele. Ne înțelegem la preț. Da? Bine, îți mulțumesc.

Între timp a sosit și soarele, timid, indecis, cu fiori de început de toamnă cutremurată de secetă. Un cântec devenit șlagăr local se revarsă din pereți: „O, iubita mea, cum te-ai dat tu altcuiva”. Mesele sunt ocupate, unde și unde câte un loc liber, clienții intră și ies, fetele aleargă de la o masă la alta, iar glasurile se rostogolesc în ceața de fum. Spumescu se hotărăște să ofere câte o pizza, că tot s-au obișnuit dumnealor să trăiască din truda mașinilor sale de tuns. Șpan mai cere un rând. Mary ia comanda. Coșoleanu o mângâie pe șolduri. Mary îi zâmbește.

– Oameni buni, ce aveți cu fata?

– A, vă salut, domnule agronom! Te pomenești că și dumneata...

– Amice, nu ți se pare că ești cam obraznic?

– Eu? întrebă Șpan cam mirat. De ce? Pentru că nu mi-am desăvârșit educația la ... Știi matale unde. La Gheorghe Ștefănuț?

– Iar începi? Să nu mă mai faci și astăzi nomenclaturist, pe mine care am fost un simplu membru de partid ca toți de aici, că drept la tribunal mă opresc.

– Du-te sănătos! Nu uita să spui acolo cum ai dat-o afară pe fata aia pentru că s-a pocăit, ori cum ai cumpărat complexul pe un dolar!

– Domnule profesor, îl auzi ce spune? Te rog să reții tot. Te pun martor. Dacă nu cumva îl și pocnesc de uită cum îl cheamă.

– Pe mine? Pe mine care am luptat în Revoluție? Și dumnealui ce făcea pe atunci? Dumnealui umbla în mare ținută de gărzi patriotice cu pistol la șold. Și acum ce face? Acum e în fruntea bucatelor. Ne explică superioritatea sistemului capitalist. Parcă pe vremuri spuneai altfel.

– Domnule profesor, îl dau în judecată. Cer daune morale douăzeci de milioane că tot nu știe ce să facă cu ele.

Mery aduce pizza și întreabă dacă vor și suc.

– Adă suc, adă o găleată de apă să mi-o torn în cap, adă tot ce vrei, iar cu nota de plată te prezinți la dumnealui, consăteanul tău, marele agronom. Dumnealui plătește consumația.

– Bine, plătesc, nu este pentru prima dată, dar să nu mă faci pe mine nomenclaturist acuzându-mă de lucruri pe care nu le-am comis.

Cam aici se înfățișează Butuc și strigă în gura mare că s-a întâmplat o nenorocire. Asistența îl poștește afară. Iar vrea să la strice ziua. Butuc insistă aruncând un fluviu de enunțuri greu de decodat. Pe cuvântul lui de onoare că e așa cum spune. Iar individul cu basculanta cere despăgubiri. Nu-l iau în seamă. Știindu-l colportor de zvonuri alarmante. Butuc trage un scaun, ia paharul lui Șpan și-i soarbe tot conținutul, apoi repetă toată odiseea. Tocmai acum celularul emite semnale insistente. „A, vă salut, strigă agronomul. Sunt chiar aici în bar. Sigur, mergem pe cincizeci la sută. Comision zece... Vor accepta până la urmă. Tocmai îl aștept, dar se pare că s-a întâmplat ceva...” Asistența îl somează să închidă

drăcia aia vorbitoare. Încetează, domnule! Într-o situație atât de gravă! Agronomul se scuză, le împărtășește durerea.. Cum adică moartă? Nu a trecut un ceas de când... În spatele barului, fetele șușotesc. Pe fețele lor se întipărise o lumină strălucitoare ca pe chipul învingătorilor pe la olimpiade, ca să izbucnească, așa, din senin, într-un plâns cu sughituri. Ce ne facem noi acumaaa! Șpan trânteste furculița și strigă fetelor să adune farfuriile. Cui îi mai arde acum de mâncare! Profesorul, cu sufletul împietrit, îngână că suntem ca niște frunze, viermi în fața Celui Atotputernic. „O mare putere căreia nu ne putem opune, zdruncină intenția noastră”, precizând că l-a citat pe Shakespeare.

– Așa este, domnule profesor, spune Șpan. Încetează, fată, cu răcnetele alea! Începem noi ziua într-o stare de bună dispoziție, apare și soarele, uitați-vă ce vreme frumoasă e afară, apoi vine amicul Butuc și aduce cea mai cumplită știre. O mare nenorocire pentru tot orașul. Ar trebui să se decreteze zi de doliu. Domnule agronom, te rog să mă ierți.

– Și eu te rog să mă ierți, domnule subinginer. Mă frate Butuc, nu cumva glumești?

– Se poate, domnu' inginer. M-ar bate Ăl de Sus! E, cum vă spun, bucățele.

Stabilesc ad-hoc responsabilități concrete. Frizerul, la sectorul coroane și lumânări, de preoți se va ocupa chiar Butuc, tot e el cântăreț pe la cununii și decesuri, agronomul, va răspunde de colaci și colivă, Coșoleanu de ce mai trebuie, profesorul va rosti cuvântul de adio, scriitorul va compune o odă și o va citi la postul de radio local. Butuc va scrie un poem. Mă, felcere! Tu nu auzi? Îl văd însă pe Butuc cu ochii holbați încercând să spună ceva. Nu mai are cuvinte. A rămas fără grai. Abia când privesc și ei spre ușă înțeleg că s-a produs una din acele răsturnări de situație care aduce întotdeauna un deznodământ confuz. În ușa larg deschisă sta o arătare bandajată până la ochi, cu brațul drept pus în ghips, legat cu o eșarfă albă

de după gât, aducând perfect cu viteazul din filmele americane care, oblojit ca vai de el, e încă în formă, gata de o nouă luptă.

– Nuțy, dragă, tu ești?! Mă, Butucule, îți spargem moaca aia!

– Dar cine ai vrea să fie, nevastă-ta? Și nu vă mai holbați ca niște proști! Fi-ar mama lui a dracului! În temniță îl bag. Nu mai pupă el carnet de conducere! Și tocmai acum când trebuie să plec la Viena. Și voi? Nu v-am spus să vedeți de clienți?!

– Da, de clienți. Imediat, doamnă.

– Stimată doamnă Șurub, vă rog să primiți toată compasiunea și admirația noastră, a celor de aici. Ați avut mare noroc. Eu, când am intrat atunci cu Mercedesul în pom, am stat o lună în spital.

– Mulțumesc, domnule agronom, sunteți foarte drăguț, dar spuneți și dumneavoastră, cum să plec la Viena în halul acesta? Mi-a distrus și mașina.

În bar intră chiar patronul, marele Șurub în persoană, în sacou roșu, pantaloni cafenii, cămașă neagră, cravată de mătase strălucitoare, cu pălăria dată pe ceafă. Își cercetează nevasta din toate unghiurile, apoi o sărută pe buze rămase ca un mugur într-un cilindru din bandaje. E bine că mădularele sunt întregi. Restul se repară.

– Eu ți-am spus, scumpa mea, să nu mai gonești ca în „Salarul groazei”. Te-ai băgat în el, ce să ne mai ascundem după degete.

– Te rog să nu mă insulti! Am umblat toată Europa cu mașina asta. Ce, eu ți-am reproșat ceva când ai făcut Lada armonică?

– Eu zic că nu are rost să ne certăm în fața clienților.

– Eu mă cert? Tu începi să urlî din fiece.

– În privința mașinii să nu-ți faci griji. Măine dimineată e ca nouă. Te salut, domnule agronom. Ce facem, mergem pe cincizeci și cinci la sută?

Dau mâna apoi vorbesc mai mult în surdină despre ce a rezolvat „ăla” cu afacerea. Cu un comision substanțial obțin pachetul majoritar. Frizerul se pregătește de plecare și îl invită politicoș pe Șurub la frizerie pentru un tuns, un bărbierit, va fi servit cu plăcere. Șurub îi aruncă enervat un „mulțumesc, mă servesc singur”, apoi cercetează hârtiile aduse de agronom. Coșoleanu invită și el pe toată lumea la prăvălie, are cartofi și ceapă roșie din import. Mary își aranjează fustița și întreabă: Ce dorește domnul? Șurub ridică privirea din hârtii și cei patru ochi se ciocnesc, se scurtcircuiteză, pomeții se roșesc. Da, desigur, răspunde patronul. Adă un capucino din acela cum știi tu să faci. Șpan și-a încheiat haina la toți nasturii, își trece degetele prin păr;

– Patroane, începe el cam încurcat, dispun de un capital de douăzeci de milioane pe care am vrut să le transform în mărci. Sunt dispus, dacă te interesează, să intru cu toată suma în afaceri.

Șurub îl privește mirat. Agronomul zâmbește clătinând din cap: Douăzeci de milioane! O nimic toată.

Scriitorul stă cu bărbia sprijinită în pumni ca și gânditorul din preistorie, încercând să conceapă scena finală, una neașteptată, șocantă, dar conchide în sinea lui că nu merită să-și bată capul cu asemenea lucruri din moment ce viața le potrivește pe toate cum știe ea mai bine.

Vă trecem pe listă

– Partidul Real-Independent, continuă inginerul Felician Rivescu, director al unei instituții bugetare, condamnă scandalurile de orice fel, dar aprobă doctrinele, fie ele de stânga, de dreapta sau de centru, acceptă împlinirile și neîmplinirile, cultivă gândirea creatoare, după cum veți vedea din Programul elaborat la Congresul de constituire unde am avut onoarea să particip ca membru fondator. Deci, mai facem înscrieri de membrii.

M-am înscris imediat. Eram omul de care orașul avea nevoie. Ca să nu o lungesc prea mult, voi spune că tocmai veneam de la tribunal cu hotărârea de divorț în buzunar. Bănuți probabil că soția mea m-a părăsit după douăzeci și cinci de ani de căsnicie din pricina iubitei mele Maricica, ființa care m-a iubit și după ce s-a încurcat cu acel șef de partid nou înființat, partid care m-a scos din funcția de răspundere spunând că sunt necorespunzător. Pe mine care am lucrat cu bune rezultate toată viața! Locuiesc așadar în garsoniera ei primită pe vremuri datorită intervențiilor mele la forurile de resort competente. Urmează să ne lămurim situația îndată ce ne vom face un rost în lumea asta nouă. Vom deschide un magazin second hand, shop de haine vechi din import în colaborare cu fostul meu șef, domnul Nămolatu, director la o mare firmă particulară.

– Stimată doamnă Șurub, strigă inginerul, ce facem, vă trecem pe listă?

– Domnule director, nu știu ce să spun, și îl fulgeră pe domnul director și președinte de partid cu privirea ei plină de

sensuri concrete și figurate, mă gândeam să merg ca independentă. Să văd ce spune bărbatul meu...

– Mai independentă decât noi, stimată doamnă? Este imposibil. Vă trec pe listă. Dacă vă face plăcere, ne-am putea întâlni mâine pentru completarea carnetului.

– Îmi face mare plăcere. Numai să spuneți ora și locul.

Între timp intrau în barul „Armonia” mici grupuri, membri ai diferitelor partide, discutând zgomotos despre extraordinarele lor intenții de a scoate orașul la liman. Tocmai veneau de la un talk-show ținut la postul local de radio și tv. Ceea ce mi s-a părut de-a dreptul curios a fost totala lor indiferență față de noi, partidul cu mari perspective pe arena politică locală. După o oră de așteptări, am considerat că e cazul să începem din moment ce eram trei membri prezenți. Președintele a scos programul, trei pagini xeroxate, și a început să citească. Am comentat unele paragrafe. Vorbeam tare cu scopul evident de-a atrage atenția celor din jur. Discuții aprinse aveau loc și la alte mese, tot în tonalitate ridicată, încât ideile săreau de la o grupare la alta. Fetele alegeau cu tăvile, zâmbeau mulțumite, talibanii au cerut câte o pizza, moderniștii au cerut și ei câte una, progresiștii de dreapta au oferit simpatizanților câte o bere, doamna Nuțy, membră în noul partid, a refuzat să ofere cafea pe gratis, progresiștii de stânga au apreciat gestul, ei nu vor pomană, toată viața au luptat pentru dreptate, moderniștii s-au înfuriat poftindu-i afară. Asta vă e democrația de tip nou?! au protestat dezavuații. Ne rugați voi să vă ajutăm la guvernare când va ajunge cu cuțitul la os! Noi?! au strigat talibanii. Voi să ne ajutați pe noi?! Viitorul va fi al nostru. Și încă pe plan mondial.

Președintele Rivescu a ținut din nou un mic discurs îndemnând să ne iubim ca frații ca să nu... alții, întrerupt de fluierături acompaniate de observații cum ar fi:

– Nu aveți nimic original. Ați furat ideile de la noi.

– Noi nu avem nimic original?! s-a înfuriat subinginerul Șpan. Ascultați aici! și începu să citească de la cap la coadă

programul comentat de asistență pe tot parcursul lecturii într-un mod dezagreabil.

A intrat în bar tocmai în timpul amintitelor comentarii domnul Șurub, patronul, în sacoul lui cel roșu, cămașă albă, cravată de mătase strălucitoare și pălăria trasă pe ochi, întocmai cum o poartă directorul Nămolatu când este furios. Întreaga suflare l-a salutat cu entuziasm, frizerul Spumescu, membru al Partidului Privaiților, l-a invitat la frizerie pentru un tuns, un bărbierit modern, va fi servit cu plăcere, cu respect, la care patronul a replicat cu un „Mulțumesc, mă servesc singur”. A venit direct la masa noastră spre încântarea inginerului.

– Domnule, vreau să vorbesc cu dumneata.

– Pofțiți, stimate domnule Șurub, e o mare cinste să vă avem printre noi. Vă putem trece imediat pe lista de candidați.

– Îți spun eu ce fac pe lista aia a dumatiale. Să o lași în pace pe soția mea.

– Domnule Șurub, doamna Nuțy a fost trecută deja pe lista partidului nostru pentru consilieri locali.

– Îți spun eu ce fac pe lista aia a dumatiale. Soția mea va merge ca independentă și va ieși cu siguranță.

– Bravo patroane. Ai fost la înălțime. Ca întotdeauna. Și talibanii l-au invitat la masa lor.

– Mulțumesc, a îngânat patronul. Eu am mesele mele.

Am știut întotdeauna că drumul politicii e plin de hârtoape, de adâncituri și ocolișuri, dar nu îmi puteam închipui că albul poate deveni negru în mai puțin de douăzeci și patru de ore. În dimineața următoare, inginerul Rivescu intră în bar cu cea mai întunecată figură, se așază la masa noastră, scoase din geantă un dosar subțire, un plic burdușit și le puse în fața lui Șpan.

– Luați-le, spuse el indiferent. Din rațiuni de stat am trecut la alt partid.

Se ridică și fără să spună la revedere părăsi barul.

– Domnule Dragu, începui Șpan imediat. Sper că ești de acord cu numirea mea în funcția de președinte?

Modestia a fost gonită de pe aici. Ce tupeu! Nu are decât, mi-am spus. Treaba lui. Eu îmi beau cafeaua în liniște și plec acasă. Mă așteaptă Maricica să-i spun dacă sunt al doilea pe listă.

– Ai lista? îl întreb.

– Ia să văd. E aici. Eu sunt acum pe primul loc, tu i al doilea. Mai avem trei locuri libere.

– Treci-o pe locul al treilea pe Maricica.

– Oare e bine după scandalul ăla cu luarea de mită? Dăunează partidului.

– Știi doar că a fost achitată. Are multă experiență.

– O trec, zice. Și cu restul ce facem?

Iată-i venind la datorie, ce-i drept cu oarecare întârziere, pe bunii noștri prieteni, frizerul Spumescu și comerciantul Cașoleanu, logodit de o săptămână cu doamna Margareta, proprietara companiei „Electronics”. S-au așezat la masa noastră continuând discuția începută probabil de dimineață în legătură cu privatizarea complexului comercial, neștiind ce acțiuni să cumpere.

– Uite ce e, începui subinginerul. Eu sunt acum președintele Partidului Real-Independent. Mai am nevoie de două nume ca să completez lista. Pentru consilieri. Așa că vă trec.

– Foarte bine. Demisionăm de la Partidul Privatizațiilor și venim la voi. După alegeri ne întoarcem la ei. Nici o problemă. Dar trebuie să plătiți consumația.

– Noi?! Noi să plătim, noi care trăim din ajutorul de șomaj?!

* * *

Afișe ingenios concepute atrăgeau atenția la fiecare colț de stradă. Din vitrine priveau insistent în ochii trecătorilor candidații la fotoliul de primar. Votați un om adevărat. Un om pentru fericirea orașului. Au urmat tot feluri de întâlniri, dezbateri, adevărate turniruri retorice. Toți doreau binele orașului. Scoaterea orașului din marasmul în care s-a scufundat. Presa locală publica

portretele candidaților. Cei care au colaborat cu organele erau imediat dați în vileag. Apăreau la fel de repede răspunsurile bine argumentate ce dovedeau că cei incriminați au fost, din contră, dizidenți. Șpan s-a apărat cel mai bine. El nu a colaborat decât întâmplător. De câte ori nu a avut de suferit din cauza șefilor. Îl acuzau că uneltea să le ia locul.

Cele mai interesante au fost talk-show-urile transmise la radio și tv. Toți dovedeau cu fapte convingătoare că puterea nu a făcut nimic pentru binele orașului. Veneau fluviu replicile care dovedeau cât de mult s-a făcut pentru binele orașului. Toți aveau planuri pentru viitor. Cea mai convingătoare a fost doamna Nuțy Șurub. Ea va dezvolta afacerile. Toată lumea va avea loc de muncă și salar mare.

În acea zi de sărbătoare, adică ziua alegerilor locale, am petrecut seara pe balcon. Maricica privea cerul și întreba stelele „Oare vom câștiga? Dă Doamne să ieșim consilieri”. Stam întinși pe patul pliant, cu pernele sub cap contemplând puzderia de stele care, în înțelepciunea lor, schimbau păreri privitoare la zbaterea pământenilor având cu siguranță în vedere orașul nostru, numit Subdolmă, așezat în aceste minunate locuri descrise cu atâta artă de maestru C. L.Căruntu, stabilit în orașul Up Down Hill, SUA, în romanul său „Drumul mare”, volumul II. De fapt disecam firul în patru, pe ce drum să apucăm cu banii primiți de Maricica drept plată pentru slujba onorată douăzeci de ani. Vom deschide magazinul, ne vom afirma, vom primi responsabilități în noua noastră calitate de consilieri, nu vom mai bate pe la toate ușile pentru aprobări.

– Cred că s-au numărat deja. Sună-l pe Șpan. El are cu siguranță informații.

L-am sunat imediat și am ascultat vreo jumătate de oră explicațiile lui convingătoare. Zicea că sondajele sunt toate în favoare a noastră. Tot orașul ne-a votat.

– Vai ce fericită sunt! a strigat Maricica sărindu-mi de gât. De-ai ști cât te iubesc!

Cele ce au urmat m-au convins că adevărul există și nu prea există, are, în orice caz, câte o față acoperită. Am emis această cugetare spontană peste două zile când s-au afișat rezultatele. Au ieșit progresiștii de stânga și progresiștii de dreapta. Și doamna Nuțy Șurub. Am intrat în bar cu alura mea de om indiferent. Parcă era prima dată în viață când pierdeam?

– Să trăiești, domnule Dragu, au strigat oamenii de bine profund implicați în discutarea rezultatelor. Ce ați făcut, domnilor? Voi, cu partidul vostru de mare viitor...

– Sigur că suntem de viitor. Nu a fost în intenția noastră să ... Am vrut să sondăm electoratul. E clar că vom avea mari șanse la alte alegeri.

Am plecat imediat acasă să o liniștesc pe Maricica. Am găsit-o plângând în hohote. În viața mea nu am văzut pe cineva plângând cum plângea Maricica când am intrat.

– De ce este lumea asta atât de rea și atât de mincinoasă? Cel puțin de ieșea Nămolatu primar, mai aveam o speranță. Apoi s-a dezlănțuit gata să-mi scoată ochii. De nimic nu ești în stare! Nici tu, nici zăpăciții ăia. Să pleci din casa mea! Să nu te mai văd în ochii mei! Ce era să fac! Am plecat la țară în casa aia veche rămasă de la bunici. Voi candida de primar la următoarele alegeri.

Întrucât subinginerul Șpan a rămas singurul membru cotizant, Partidul Real-Independent și-a încetat activitatea. Până la viitoarele alegeri.

Și acum țineți-vă bine!

L-am întâlnit în această dimineață aici în stațiune unde am venit cu al doilea bilet de pensionar obținut pe numele unui vecin, închipuiți-vă, tocmai pe inginerul Rivescu. Mă pregăteam să plec la masă, când intră unul cât ușa de umflat cu o sacășă în spate fără să bată măcar la intrare, Rivescu în persoană, și zice că el e cazat

la etajul doisprezece, ceea ce e prea sus pentru el, și că se mută aici la mezanin cu mine din moment ce există un pat liber, după cum l-au inforemat la recepție. „Treaba dumitale, i-am spus, fă cum vrei, nu e camera mea, nu am nici un drept să te refuz, dar te avertizez că vei pleca de aici mai obosit de cum ai venit. Fumez două pachete pe zi, noaptea sforăi cumplit indiferent pe ce parte dorm, beau mai multe sute de grame de votcă și, ca să știi ce te așteaptă, sunt foarte agresiv. Mai adaug la cele spuse și certificatul medical elabierat de clinica de boli nervoase ca urmare a multor necazuri ce s-au abătut asupra mea în ultimii ani. Mă refeream la Maricica, iubita mea, despre care ați scris și dumneavoastră, domnule Radu, dar nu știți că ea s-a încurcat, imediat după eșecul de atunci în alegeri, tocmai cu acest Rivescu. De asta îmi petrec zilele prin stațiuni făcând baie în bazinul cu apă rece și citind cărțile despre ororile comunismului. „Ascultă, domnulel Dragu Drăgostin, zice, nu ai impresia că exagerezi?”. „Asta e treaba mea, problema mea, i-am spus cu o tonalitate categorică, nu sunt dispus să-ți dau dumitale socoteală”. A plecat spre lift înjurând. Sper să nu-mi mai iese în cale.

Bună dimineța, doamnă consilier!

Părul, fuior auriu, îi încadrează fața iar din pardesiul roșu, descheiat, se ivesc și se ascund picioarele rotunde, ispititoare. Bună-dimineța „Armonia Snack-Bar”!, îngână cu mâna pe clanța ușii, eu sunt stăpâna! Clipește, din ochii tăi de neon, cheamă la o nouă zi!

La primul contact cu sala constată mulțumită că ochiul de neon își făcuse și astăzi datoria, onorații clienți se aflau în cea mai bună dispoziție, profund angajați în discuții contradictorii.

– Bună-dimineța, doamnă consilier! strigă Butuc. Ați vorbit foarte frumos la radio. Tot orașul v-a ascultat cu plăcere.

– Unde umblă fata asta,?! De Mary zic?! Nu am spus de atâtea ori să vedeți de clienți? Te întreb unde umblă?!

– E... bâigui Nely, în ... Nu știu doamnă Nuțy, adăugă nervoasă și dispăru cu tava pe care abureau cafelele.

Patroana intră în birou să-și atârne pardesiul în cuier și o găsi pe dispărută jos pe mochetă. Făcea ceva foarte obișnuit de-a lungul și de-a latul planetei, cu siguranță chiar în acel moment: gema cu picioarele ridicate lumânare sub voluminosul trup al domnului Șurub care, la rândul lui gâfâia asemeni alergătorului ajuns aproape la capătul cursei. Mary scoase un țipăt și țâșni, după câteva opinteli, ca o muscă speriată.

– Ce sprintenă ești, domnișoară! Gata?

– Tu aici, draga mea? întrebă domnul Șurub cu cea mai nevinovată voce. Te credeam la ședințele alea ale voastre de consiliere, sau cum le ziceți.

– Nu, vin de la radio.

Alta în locul ei ar fi aruncat imediat în capetele împiricinaților computerul de pe birou, ar fi urlat explodând de mânie, ori ar fi avut un șoc și s-ar fi prăbușit ca o scândură peste nerușinați. Nimic din cele de mai sus. Își atârnă pardesiul în cuier, se așează la birou și aprinse o țigară.

Domnul Șurub se ridică sprintenel și începu să-și tragă cu grijă pantalonii, își puse cravata, pălăria și își turnă un deget de whisky. Între timp Mary era cu fustița în ordine. Se îndreptă spre ușă, ce-i drept, cu părul cam în dezordine, dar cu sfidarea în priviri: Asta meriți! spuneau ochii ei scânteietori.

Nu s-a aflat până în prezent și nici nu cred că se va afla vreodată ce a urmat după ieșirea domnișoarei Mary. Persoane din cele mai autorizate pretind că a fost o discuție pașnică, fără violență. Chiar în acea după-amiază soții Șurub oferiră orașului destule momente de invidie. Cuplul ieși la plimbare braț la braț prin centru, ceea ce nu făcuseră nici în luna de miere, intrară prin magazine, comandară savarine la cofetărie, la florărie soțul cumpără un buchet de garoafe pentru iubita lui consoartă. Nuțy îl sărută pe obraz, îi zâmbi tandru, de fapt zâmbea tot timpul, îl mângâia cu ochii ei mai albaștri ca de obicei. Ce fericiți! șopteau invidioșii. Niște îmbuibați! şușoteau răuvoitorii. Sâmbătă au participat la nunta lui Cașoleanu cu doamna Margareta, patroana companiei „Electronics” unde au dansat înlănțuiți până dimineața.

Toate acestea, dar mai ales scena din birou, au fost analizate secvență cu secvență la „Ladies”, salon de înfrumusețare „only for ladies”, proprietatea doamnei Hermina care a dat toate asigurările privind păstrarea secretului. „O vorbuliță nu va răzbate prin perețiiăștia căptușiți cu oglinzi, de asta să fii sigură, dragă Nuțy.”

Urmă o transformare ce stârni destule controverse. Doamnele o considerau nelalocul ei, un dezmaț, rod al îmbuibării. Bărbații o apreciau. Mereu e nevoie de o schimbare. Nuțy intră la „Ladies” blondă naturală și ieși, contrar obiceiului, brunetă. Era acum o doamnă cu păr negru, strălucitor, ce contrasta frumos cu ochii de culoarea cerului în zilele senine, parcă umeziți, plini de melancolie,

înalță, suplă, elegantă, în rochie neagră până la glezne, pardesiu și cizme de aceeași culoare, interesantă, ispititoare ca o turistă în trecere prin frumosul nostru oraș numit Subdolmă.

– Nuțy, dragă, tu ești? au strigat cafegii.

– Eu, răspunse bruneta trecând printre mese cu mersul și alura marilor actrițe în momentele lor de căutări pentru a intra într-un rol nou. Se așeză la masa prietenilor de altădată.

Sărmana Mary nu era deloc sărmană. Era fericită. Nebuna a luat-o razna de tot. Mai are puțin și o duc la balamuc. Să le comanda ălora „Vedeți de clienți! De asta vă plătesc!” Se aștepta totuși ca „boita dracului” să erupă ca un vulcan, prea mocnește în ea. Își stabilise o strategie de apărare, una foarte simplă: dacă se dezlănțuie de față cu toată lumea, îi dă cu tava în cap! Să se aleagă praful de toate planurile! Era totuși puțin descumpănită. În loc să urle, patroana îi zâmbea tot timpul. Zâmbetul șarpelui! Își spunea chelnărița.

– Doamna dorește să servească ceva?

– O cafea și o țigară, dragă domnișoară. Plătește domnul subinginer Șpan, acum că e din nou în slujbă.

– Imediat, doamnă.

Prietenii de altădată făceau politică. Vorbeau despre omul simplu. E plină lumea de oameni simplii. De singuratici și de înfometați. De cerșetori. Șpan spune că el va face ordine. În calitatea lui de șef al Serviciului de Curățenie a Orașului nu va mai permite cerșetori.

– Voi nu vedeți realitatea, spuse frizerul Spumescu. Sunt alte vremuri, alt oraș, alți oameni. Mulți săraci, dar și destui bogați. Suntem tot noi, dar altfel. Alții. Tu ce părere ai, dragă Nuțy?

Nuțy sta însă cu privirea în gol, cu gândurile plecate de acasă.

– De acord cu tine, numai că lucrurile sunt mult mai complicate. Ce se întâmplă cu profesorul? Nu a mai dat cam de mult pe aici.

– Nu știți? se miră Butuc. A vândut apartamentul și a plecat la fiul său în orașul florilor. Umblă cu nepoții prin parcul de lângă catedrală și vorbește singur.

– Acolo i-a murit soția. Vorbește cu ea. Știți că și aici.

– Dragii mei, spuse Nuțy ca trezită din vis. Voi mai știți cântecul ăla al nostru de pe vremuri?

– Ăla cu lalelele? întrebă frizerul. Nu, nu cred.

– Vezi tu, Spumy dragă, cum le uităm pe toate. Până și cântecul nostru l-am uitat.

– Asta e viața. Toate trec. Au apărut alte cântece.

– Ai dreptate. Acum au apărut alte cântece.

Februarie își topi astfel numărul de zile capricioase, cu valuri de ninsori involburate și momente de acalmie însorite. Până la urmă soarele puse stăpânire peste tot ținutul. În dimineața de 8 Martie se revărsa o lumină trandafirie ca un răs despletit. Doamnele îmbrăcară cele mai bune veșminte. Mai multe domnișoare apărură blonde. Noul primar, consilierii și polițiștii ieșiră pe străzi oferind sărbătoritelor flori.

– Nu cumva aceea e mașina doamnei consilier Nuțy Șurub? întrebă primarul.

– Ea e, răspunse Șpan și făcu semn spre Cielo.

Fură uimiți de mulțimea geamantanelor legate pe portbagajul de sus. La volan, Nuțy în costum negru și ochelari de soare. Alături, fiul Nicky, în costum tot negru, stingher și abătut.

– Vă duceți după marfă, doamnă consilier? Probabil la Viena?

– La Viena, domnule primar.

– Vă ofer această floare ...

– Vă mulțumesc, sunteți foarte drăguț.

– Când vă întoarceți, punem în discuție proiectul privind sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii conform Ordonanței de urgență ...

– Nu mă mai întorc, domnule primar. V-am trimis demisia. Am primit viza pentru SUA. Rămâneți cu bine!

Și demară. „Ce a mai fost și asta?” întrebă alesul. Șpan clătină din cap. Cine să știe. Nuțy a fost toată viața imprevizibilă.

– Oare a fost chiar ea? Părea o altă persoană.

A doua zi Mary se mută în vila lui Șurub și veni la bar cu Mercedesul.

A treia zi orașul află că Șurub nu mai are bani în bancă. Doamna a scos toți banii, iar de acasă a luat dolarii și bijuteriile.

În a patra zi, domnișoara Mary îl părăsi pe Șurub și plecă cu tânărul Nămolatu într-o direcție necunoscută.

Numai patronul, domnul Șurub, rămase nepăsător. A făcut multe prostii în viața lui, nu însă pe cea mai mare: Să pună toți banii la o singură bancă.

LAZĂR NU MAI VINE

Persuasiune

Înaltul demnitar mi-a acordat o șansă. Șansa vieții mele de a ieși din Văgăuna de la marginea sistemului. Asta nu înseamnă că aș avea vreo aversiune pentru locurile izolate, să spunem provinciale, rustice, dar în ultima vreme s-au înmulțit luptele intestinale pentru locurile din scara demnităților ceea ce pune în pericol chiar existența mea în acele locuri imperfecte. Bărbatul anodin zâmbește. El are îndoieli în privința Centrului Perfect. Îl crede imperfect. Pleacă spunând prin gesturi: Te privește, fă ce vrei, eu mă spăl pe mâini. Du-te, îi zic, stai cât mai departe, sunt sătul de îndoielile tale! Mă chinuie cu prezența lui, îmi apare în față, așa cum o face ori de câte ori încep ziua cu o incertitudine. E nemulțumit, zice că sunt incoerent, îmi lipsește arta demonstrației și puterea de convingere. Se referă la noile mele demersuri din această dimineață pentru promovarea în Centrul Perfect. Crede că am fost incoerent, încât Înaltul demnitar, cel care aprobă promovările, a conchis, profund nemulțumit, că aș fi purtător de energii negative ceea ce ar avea un impact nefavorabil asupra sistemului. L-am contrazis. Sunt un ins cu o gândire pozitivă, mă gândesc numai la lucruri bune, nu ca acei indeciși, ori fricoși ce trăiesc veșnic cu frica în oase. Consider că mi-am făcut stagiul în Văgăună, loc măcinat de incertitudini și am dreptul la o promovare.

Mă tot gândesc în timp ce străbat drumul spre Centrul Perfect: dacă individul are dreptate? Ori cum ar fi, eu sunt foarte hotărât să ajung în Centrul Perfect. Îl caut de foarte mulți ani.

La intersecție – în ultima vreme au apărut foarte multe intersecții – așteaptă Marlina. Spune că sunt un ins cu largi posibilități. Ea s-a zbatut foarte mult pentru posibilitățile mele. Marlina este înalt funcționar la Centrul Perfect. Acum conduce o furgonetă în care transportă Instrucțiuni. Pachete întregi de Instrucțiuni. O face cu precauție. Ar fi o adevărată catastrofă ca Instrucțiunile să cadă în mâinile opozanților de la Centrul Imperfect ce se consideră Centrul cel mai Perfect.

Oprește în fața Centrului arătând spre vârful imobilului din sticlă, oțel și beton. Acolo trebuie să ajungi! Du-te !

Până la treptele de marmură strălucitoare dospește o baltă cu noroi în fierbere. Zice că nu au competența să astupe balta. Du-te! strigă Marlina, treci prin el, treci prin orice! deși știe că am oroare de orice fel de noroi, de bălți colcăind de vietăți minuscule, ori de acele depozite de murdării atât de vizibile în multe locuri. Încerc în partea dreaptă unde a fost pusă o scândură drept punte. O străbat cu ușurință, dar puntea se termină la mai puțin de un metru de scara monumentală acoperită cu un covor roșu. Încerc o săritură, dar, cum îmi lipsește îndemânarea, nimeresc în noroi până la glezne. Simt cum pasta infectată îmi intră prin toți porii.

Rămân pe loc, nu știu de ce, simt chiar un fel de plăcere, mă bălăcesc, până ce insul imprevizibil, bărbatul anodin, îmi întinde mâna. Hai, ieși! Uite în ce hal ai ajuns! Adugă foarte multe altele, un val de observații așa cum o face mereu. Zice că am ales drumul nepotrivit spre Centrul Perfect. Nu doar înfățișarea lui mi-e cunoscută, ci și vocea, ochii, mimica, buzele, tot inventarul. Poartă chiar hainele mele, dar curate, cu dunga perfectă a pantalonilor, fără pic de praf. Îi spun că discuția mi se pare fără obiect din moment ce am ajuns pe prima treaptă a scării de marmură lucitoare. Trebuie să-mi curăț doar noroiul de pe haine. Tocmai asta e, noroiul! Cine a intrat o dată în acea groapă... Nu-l lua în seamă! strigă Marlina. Mereu te face să fii indecis. Treci peste el! Calcă-l în picioare! Distruge-l !

Urc scările și intru în individul din fața mea până când ne contopim.

Drumul spre subterane

După ani de claustrare în sertarele editurii de stat, iat-o gata de drum dintr-o editură particulară, pe spezele autorului, două sute de pagini într-o copertă cu un desen suprarealist din care țâșnește titlul „Drumul spre subterane”, proză scurtă, vegheat de numele autorului, Sebastian Dogaru, scris cu litere mult îngroșate, și în partea de jos o făclie cu numele editurii: *Viziunea*.

Scriitor! Judecând după ceea ce a publicat în atâția amar de ani, versuri, proză, fel și fel de articole, ar putea fi considerat astfel, și nu doar un anonim expert contabil trăitor singuratic într-un apartament confort doi, divorțat de mulți ani. Are și mulți prieteni printre scriitorii din județ care îi trimit cărțile cu autograf. Unul i-a scris pe o carte de eseuri: „Colegului Sebastian Dogaru în a cărui stea de scriitor eu cred cu obstinație”. O săptămână întreagă a repetat în gând cuvintele maestrului hotărât ca din acea zi să urmeze cu obstinație drumul spre acea stea. Și uite că a reușit! Un tiraj modest, trei sute de exemplare, o sută revenind, conform contractului, editurii, două autorului.

Acasă, le-a depozitat la marginea biroului în lada de carton oferită de editură. Prima citire a curs ca un râu într-o zi ploioasă. La a doua, rece, cerebrală, i-a apărut dezastrul. Greșeli peste greșeli. Să nu disperăm, și-a spus. Totul pe lumea asta se poate îndrepta. Alcătui o erată, pe care o scrise la serviciu pe calculator, o trase la imprimantă în două sute de exemplare, seara lipi câte una la sfârșitul fiecărui volum. Acum „Drumul spre subterane” putea pleca spre piața largă. Scrise mai multe autografe, pentru maeștri, pentru foști colegi de cenaclu, revistelor literare, rudelor, colegilor, vecinilor. Doamna Simina, vecina de apartament,

văduvă și ea cam de pe vremea când avea vreo treizeci de ani de serviciu la bancă, a exclamat ca eroina din serialul tocmai terminat: „Vai, dragă vecine, ce om mare ești! Singurul scriitor de cărți de pe scara noastră. Păcat că nu mai am timp de citit cu atâtea telenovele. Am patru seriale, dragă vecine. Abia mai prididesc cu mâncarea. Acu' mă iartă, plec că trebuie să înceapă.” Colegii de birou au fost oarecum mirați. „Uite ce înseamnă să încerci, a conchis șeful de compartiment. Aș avea și eu atâtea de spus, romane întregi, ce mai, s-ar vinde ca pâinea caldă, dar la ce bun. Sunt destui povestași chiar și în județul nostru.” Avea dreptate, doar suntem un județ supraculturalizat. Cenaclurile literare, existente până mai ieri prin diverse instituții ale statului, au lansat câteva contingente de scriitori. Pe primul loc se situează maeștri, nici nu-și știu numărul volumelor publicate. Sunt urmași în ierarhia onorurilor de cenacliști de prima mână, viitori maeștri, la urmă se înghesuie „ciumeții”, ori mai nou „grafomanii”, al căror număr nu se cunoaște exact, oameni cu o voință neobișnuită, capabili să scrie într-o noapte un caiet întreg de poezii, ba chiar să participe la diferite turniruri poetice. Mulți se consideră neîndreptățiți convinși fiind că posteritatea le va face dreptate. Se cunosc destule cazuri! În ce-l privește, Sebastian Dogaru a stat cam pe margine așteptând răbdător ca apa să scoată la suprafață și pietrele lui. Și uite că a făcut-o! Ziarele locale au publicat articole elogioase, demonstrau că „Drumul spre subterane” se înscrie în „paleta scrierilor absolut moderne”. Biblioteca locală, beneficiară a patru exemplare în mod gratuit, a organizat o întâlnire cu cititorii. Din cele opt persoane prezente patru au cumpărat câte un volum. A vorbit maestrul amintind și de această dată că el crede cu obstinație în steaua acestui scriitor, Sebastian Dogaru, care, iată, nu se dezmente, dăruiește literaturii o carte pe care o putem numi valoroasă. „Sperăm, a conchis maestrul, că onorații cititori să o poată privi măcar în rafturile librăriilor.”

S-a prezentat la Centrul de Difuzare a Cărții. „Factură aveți?” l-a întrebat directorul instituției. „Factură?” „Da, factură,

adică act de producător, cum se spune”. „Nu, nu am”. „În cazul ăsta, ne pare rău. Încercați la particulari”. Particularii i-au luat o sută de exemplare. Nici nu mai avea mai multe. Nouăzeci le-a dat cu autografe, patru le-a vândut, șase le ține pentru el. Nici că se putea ceva mai bine!

Odată locul de la capătul biroului eliberat, s-a apucat serios de lucru. Avea multe proiecte. Nu a rămas gen literar neexplorat. Revistele literare din provincie îi acordau mici spații. Au fost și reacții neașteptate, adică critici deloc binevoitoare. Una, Corentinuța, l-a cam luat în vârful pixului cum că acțiunea cărții lasă de dorit. Trebuia mai multă acțiune. „Ce te poți aștepta de la un grafoman!” și-a încheiat ea cimilitura. I-a sărit Corentinuței în ajutor un alt condotier, împătimit luptător împotriva grafomaniei, un flagel mai periculos decât binecunoscutul fenomen contemporan numit corupție. Grafomanii, acești vorace consumatori de hârtie, pixuri și cerneală tipografică, au devenit o primejdie, un flagel internațional ce amenință valorile reale ale literaturii. Pline rafturile librăriilor de ineptiile lor, ba le trimit adevăraților scriitori cu autografe lingușitoare și, ajunși apoi membrii în Uniunea Scriitorilor, acest templu al artei literare, devin obraznici. Veritabilul luptător se întreba în articolul publicat într-un ziar de scandal de ce parlamentul și chiar Uniunea Europeană „se complac în asemenea situație în loc să dea o lege drastică, prin care să interzică grafomania.”

Toate acestea îl lăsau rece pe Sebastian Dogaru. Își vedea de scris, mai ales că lucra în fiecare noapte la romanul vieții sale, pe care spera să-l predea editurii în primăvară.

Anul se scurse astfel ca un drum de țară drept și liniștit deși avea la serviciu niște mici încurcături ce-i amenințau slujba. În seara de Revelion, petrecută într-o atmosferă sărbătorească, singur în fața televizorului, dar și la masa de scris, încercă un mic bilanț. La capitolul realizări avea cele mai multe puncte: o carte publicată, douăzeci de materiale, proză, poezie, critică literară, filozofie, prin diverse reviste și ziare locale. La capitolul lipsuri

trecu: bani în cont: zero; slujba: posibil șomer. Încheie cu un gând optimist: să nu disperăm! Viața este frumoasă! Totul i se părea frumos, frumos, frumos!

Viața este, în adevăr frumoasă, dar uneori cam încurcă lucrurile. Venind de la serviciu, scriitorul Dogaru găsi în fața ușii două pachete corect ambalate pe care zăcea o adresă ce preciza conținutul coletelor: „Drumul spre subterane”, proză scurtă. Nr. exemplare vândute: 6 (șase), Nr. exemplare restituite: 94 (nouăzeci și patru). Cauza returnării: marfă nevandabilă.

În dimineața următoare Sebastian Dogaru se sculă din pat odată cu zorile. Bău o cafea amară, își confecționează două sandvișuri cu margarină și le introduce în geanta sa de voiaj, după care înghesui într-o sacoșă „una sută exemplare” cu titlul „Drumul spre subterane”, scoase bicicleta din boxa de la subsol și porni spre marginea orașului. Era o zi plăcută, cu ceva soare și puțin vânt, tocmai potrivită pentru planurile sale. Ajuns în plin câmp, pustiu la acea oră, aprinse un foc din bătrâne vreascuri uscate și abandonate, resturi de tulei și ce se mai găsea la îndemână. Tocmai se pregătea să arunce în ghearele flăcărilor rodul spiritului său, adică una sută exemplare proză scurtă, când auzi o voce deloc binevoitoare: Stai și nu mișca! Aprinderea focului pe câmp este strict interzisă! Două milioane amendă! Nu ai bani, se confiscă sacoșa și bicicleta! Până la achitarea sumei.

Plecă acasă fericit. A scăpat de cele „una sută volume”, proză scurtă, a scăpat de bicicletă. Tot se întreba el de ce hoții fură numai bicicletele altora. Petrecu seara cu doamna Simina privind ultimul episod din serialul numărul doi. Târziu, întors în apartamentul proprietate personală, scrise zece pagini la noul roman, apoi le rupse bucăți, bucăți și le aruncă pe fereastră în plină noapte.

Dimineața, deschizând ușa pentru a pleca la serviciu, găsi în pragul acesteia sacoșa cu cele una sută volume proză scurtă.

Simbioză

Trecu de-a lungul copacului, făcu semne cu toporul în coaja înnegrită marcând locul tăieturilor, apoi începu la capătul subțire, dar mai gros decât un om binefăcut. Joagărul, unealtă pentru două persoane, se îndoia neascultător, sărind din rana abia deschisă, şuierând melodios. Stă cu picioarele înfipite în pământ, trage și împinge de mâner, înainte, înapoi, înainte, înapoi, așa de multe ori, cu nerv să deschidă făgaș în substanța îndărătnică și afurisitul de șoarece să muște cu gânduri mai bune. Încet, băiete, încet! Rupe după puterea ta, după logica ta, cooperant și respectuos ca să ne putem bucura și de cântecul păsărilor și de frumusețea grădinii.

În adevăr, grădina era apăsată de puterile primăverii. Ținutul apucase către lumina solară și muntele își dezvelise vârful teșit, acoperit încă de zăpadă. Jos, departe de munții strălucitori, pământul se zbircise și pomii în floare zâmbeau cu inflorescența lor culmilor din zare. În spatele grădinii, nucul bătrân, cu scoarța înnegrită, despuiat de pădurea de ramuri, zace solitar. L-au doborât cu topoarele legat în funii cinci inși unul și unul, l-au despuiat de pădurea de ramuri, nu au reușit să-l dărăburească, așa că au băut jelindu-l și au plecat spunând că vor veni în altă zi cu altă drujbă, dar nu au mai venit.

Tăietura se adâncise, ferăstrăul hârâia acum ascultător împins cu nerv înainte, înapoi scuișând de o parte și de cealaltă firul de rumeguș. Tăie astfel până ce soarele ajunse deasupra Muntelui, fără să se oprească, stăpânit de valuri de gânduri. Se văzu pe el copil, alergând prin grădină neascultător, apoi ajutându-și bunicul, și el tot funcționar la banca orașului, să planteze alt nuc în locul celui doborât, cum l-a îngrijit punându-i apă stătută la

rădăcină, apoi, peste ani, cum l-a văruit în fiecare primăvară, cum l-a priment de ramurile uscate, ori inutile. Sub ramurile lui au petrecut oamenii la nunți, a lui cu Ana, și a feciorului, apoi a Mariei, fiica cea mai mică. Au fost și vremuri câinoase, când au venit cu ordin să-l taie, avea nevoie fabrica de mobilă de trunchiul lui drept. S-a opus, i-a amenințat cu judecata și l-a salvat! Și el a rodit cu spor în fiecare an, a răcorit locul și masa de lemn înconjurată de un garduț, masă la care au odihnit, au învățat copiii, a stat el lungit chinuit de boală.

S-a trezit nepotul. Îl cheamă Ion, ca pe bunicul lui. Așa au vrut cei tineri. Aleargă după un fluture.

– Bunule, de ce ai tăiat nucul?

– Ca să punem altul în loc.

– Lasă-mă și pe mine să tai.

– Ești prea mic. Tai când va îmbătrâni al tău. Fugi că ți-au venit prietenii!... Spune buncii să-mi aducă o cană cu apă rece.

– Îi spun, dar buna iar zice că nu ai minte... De ce nu ai minte, bunule?

– Nu știu, probabil pentru că sunt bătrân.

– Dar eu când voi fi bătrân o să am minte? Eu vreau să am minte.

– Buna ta glumește. Toți avem minte.

– Da de ce zice că ești om bătrân și fără minte?

– Așa spune ea. Fugi.

„Hai, încet, încet, bătrâne, cu metodă și răbdare, atributele lumii dintotdeauna, altfel lucrurile ne-ar birui, cum ar vrea oțelul ăsta lung și mânios că nu trag de el doi oameni după cum îi este rostul, dar uite că, de voie de nevoie, se supune, scuipe indiferent firul de rumeguș. Om bătrân și fără minte!” Adevărul este că toată viața a fost considerat un om cu prea multă minte. A scris tone de hârtii, a numărat teancuri de bani, s-a opus celor mari, s-a împotrivit hotărârilor nesăbuite, l-au ridicat pentru asta noaptea de acasă, în plânsetele nevastei și ale copiilor, i-au dat drumul, bolnav, numai piele și os, apoi l-au săltat în ierarhia valorilor considerând că e un

ins cu multă minte. A strigat la revoluție Jos dictatura!, l-au ales în FSN, președinte al partidului liberal, membru în tinerețe, acum doar onorific, pentru că adevărata conducere o exercită tinerimea, cea purtătoare până mai ieri de carnet roșu, până când le-a spus, destul! Faceți voi, conduceți voi! Cât despre Ana, ea le știe mai bine.

Transpirase. Își scoase cămașa udă, se șterse cu prosopul anume adus, îmbrăcă cămașa uscată, o întinse pe gard pe cea udă. Se învârti în jurul copacului de mai multe ori, oprindu-se la câte un nod, încercă să miște capătul tăiat și zâmbi constatând că se ține încă zdravăn. „Inutil, prietene. Până aici ți-a fost. Adică ne-a fost. Trebuie să lăsăm locul tineretului. Fii mulțumit că nu te las de izbeliște să putrezești bătut de ploi și vânturi. Te pregătesc pentru o nouă existență. Te vor transforma în mobilă de lux și vei sta la loc de cinste în vreo casă de oameni avuți, pe când stăpânul tău, odată plecat, va fi bun plecat. Hai, cu putere, încă puțin!”

Când ferăstrăul se încăpățână, bătu iar pana de fier, mai tăie câțiva centimetri și capătul retezat trosni scurt, o trosnătură înăbușită strânse joagărul ca într-o menghină. Mai bătu pana de fier, dar lemnul nu se clinti. Cel mai potrivit ar fi să sape sub el și să-l ridice cu ranga. Pământul se dovedi binevoitor, era după ploaie, ridică cu putere de rangă și joagărul căzu cu dinții în țărână.

Reușise! Își schimbă din nou cămașa. Privi spinarea copacului, lungă, noduroasă și înțelese că următoarele tăieturi vor fi mult mai îndărătnice, îi vor devora puterile pentru a-l înfrânge. Apăru iar înțepătura în piept urmată de o gheară ascuțită în dreptul inimii. Se așeză pe pământul moale cu spatele sprijinit de ciotul desprins de trunchi. Rămase așa înmuiat în transpirație până când auzi glasul Anei:

– Ai înnebunit, Ioane?! Ai uitat că ai optzeci și cinci de ani. Vrei neapărat să pleci pe urmele lui? Hai, bea, că te-ai înnegrit la față ca și coaja lui. Om bătrân și fără minte!

– Tu, Ană, întotdeauna ai venit la vreme. E rece... Să ști că nu am de gând să plec pe urmele lui. Mai am niște treburi.

– Minte de om bătrân! Puteai să plătești pe careva.

– Puteam, dar nu am vrut. Știi doar că și bunicul... Trebuie să-mi schimb cămașa.

Câte zile trecuseră? Cinci? Șase? Vremea evoluase după capriciile ei, cu ploi abundente și vânturi, ca și când ar fi jelit nucul secționat acum în trei părți, ce a făcut în lunga lui existență nuci multe, a umbrit conștiincios capătul grădinii și a ascultat vorbele oamenilor. Bătrânul se lupta în felul lui cerebral cu ultima tăietură care opunea o rezistență înverșunată. Împingea și trăgea de ferăstrău, el singur cu șuvoiul gândurilor sale și, cum se opintea așa, concentrat, economisindu-și energia, nu mai încăpea vreo îndoială că omul era sigur de sunbe.

Mergeți cu bine!

Din casa veche apar bătrânii, Sandu și Floarea, părinții lui Doru și Ștefan, numit de toți Ștef. În urma lor, Victoraș, copilul lui Doru din prima căsătorie eșuată lamentabil ca urmare a infidelității nevestei. A venit în vacanță la bunici. E un copil de opt ani, blond, cu ochi două lacrimi de cer limpede. Pare rupt din trupul lui Doru de la care a moștenit nu doar configurația feței, ci și gesturile și zâmbetul flegmatic. *Oaspeții* îl admiră: ce băiețel frumos! Îi cer să spună poezia, ori să socotească cât fac doi cu opt. El tace, se gudură pe lângă bunicul Sandu. Dora îl mângâie pe creștet, dar simte reacția de respingere a copilului.

Terasa, înșesată de scaune, ocupate până la unul de trupuri abia trezite din somn, e inundată de soarele insistent al dimineții ce țese jocuri de lumină pe fețele lor. Ștefan toarnă în p: în sănătatea noastră a tuturor! Când ne-o fi mai rău, îl secondează Doru, așa se ne fie. Ciocnesc paharele, bătrânii sorb precauți, tinerii dau conținutul pe gât dintr-o suflare. Dora nu bea, ea conduce astăzi.

– Bea tu, iubitele, și penru mine.

Îl sărută cu vârful buzelor, o face ostentativ, mai ales când sunt toți de față, pentru a arăta cât de puternică este iubirea lor. Cine a spus că iubirea slăbește după patruzeci de ani a fost un prost secătuit de sentimente nobile. Iubirea lor e ca o flacără veșnic aprinsă. Ștefan întrebă cu un aer naiv dacă există flacără stinsă. Nu, nu există, exclamă Dora, sigur că nu există. Dacă e flacără, arde. Uite așa! De data aceasta e un sărut lung, apăsător, o altă dovadă a iubirii lor ca flacăra ce veșnic arde.

– Toamnă, frate Ștef, în pahare să ne muier sufletele în licoarea asta de șaptezeci de grade. Sigur, iubirea asta nouă nu e ca celelalte, fi-ar mama lor a dracului să fie, că multe am mai pățimit din cauza pâlării lor false. Toate au fost niște falsuri. Hai noroc și la mai mare! Să-ți trăiască nevasta, că-i o doamnă..

Doru își amintește acum de copilărie, cum obișnuia el să se joace singur singurel în curte, ori prin grădină, fiindcă nu avea prieteni pe strada lor, era un singuratic incurabil, degeaba ziceau du-te și tu copile pe stradă cu frate-tu la ceilalți copii, el nu, se juca de-a învățătorii, făcea lecții cu găinile, avea chiar catalog în care le pune note, note mari primeau doar cocoșul și pisica, găinile numai doi și trei, păcat că el nu s-a făcut dascăl, fiindcă a avut vocație, s-a dus la liceul sanitar, apoi la politehnică de a ieși subinginer. Ce jocuri! Ștefan îl bate pe umăr.

– Așa ai fost tu jucăuș toată viața.

– Iar dai în mine! râde fratele și povestește cum el, Ștefan, îl șficia cu nuiaua.

– Vai, iubitele, zice Dora, câte ai mai pățimit. De aia ești așa sensibil. Dar mai binbe să ne bucurăm de vremea asta frumoasă în ceasurile care ne-au mai rămas de stat pe aici. Păcat că trebuie să plecăm astăzi. Am petrecut șase zile încântătoare. Noptile la discotecă. Au o discotecă trăsnet pe aici. Nici nu ne-am dat seama cum a trecut noaptea. Plin de tipi extra pe acolo. Mai bine să admirăm peisajul. Uite ce frumos strălucesc munții în depărtare! Și grădina asta, pomii, soarele și cerul ăsta care te binedispune.

– Munți, cer, iarbă și copaci!, face Doru privind trist în fundul paharului. Și eu mă dam în vânt după toate astea. Abia mai târziu am priceput că adevărata frumusețe ți-o dă orașul cu străzile lui, cu vitrinele alea nemaipomenite, nu locurile rămase de pe vremea străbunilor.

Nina, cumnata, aduce platoul cu friptura de pasăre, farfuriile cu omleta. Un timp tac, fiecare fiind preocupat de propria farfurie până ce Nina întreabă de ce trebuie să plece. A trecut doar o săptămână de când au venit. Ar putea să mai rămână câteva zile

acasă. Dora se adresează cu dragă cumnată, repetând argumentele din seara trecută: încep slujbele. E adevărat, mai sunt încă ai statului că nu se prea înghesuie investitorii străini la poarta fabricuței lor, dar slujba e slujbă, mai ales dacă ai și responsabilități ca Doru, care răspunde singur, sărăcuțul, de magazie unde zac cu nemiluita produsele, trebuie să fie acolo, altfel neisprăviții ăia sunt capabili să fure tot. Au noroc cu această zi splendidă, uite cum strălucește soarele! Au cam abuzat de soare în în zilele astea, nici în stațiune nu ar fi fost mai grozav. Un concediu pe cinste. E adevărat, a costat ceva bani, benzina, cadourile, dar a meritat. Odată pe an are omul concediu.

– Victoraș, de ce nu pui muzica aia cu Jan de la Craiova?

– Nu auzi, mă?, strigă tatăl, pune caseta aia!

– Vorbește frumos cu băiatul, zice Sandu, tatăl lui Doru.

Dora întreabă dacă nu vine cu ei, de ce să-și ducă zilele în satul ăla prăpădit unde l-a lăsat maica-sa. Ce fel de mamă e aia care își abandonează copilul într-un sat, chiar dacă nu e departe, optzeci de kilometri acolo, în grija unor inculți, fiindcă asta sunt părinții ei, în loc să-l ducă cu ea pentru a urma și el o școală ca lumea. Pe umflata de fiică-sa, deși nu o prea duce mintea, o toantă și o destrăbălată, nu a lăsat-o, a luat-o cu ea îndată ce a primit apartament și încă într-un cartier central, se știe bine cum l-a primit! Bătrânul ripostează:

– Îi vine greu cu doi copii, singură, părăsită de bărbat!

Tot Dora:

– Credeți că nouă ne este ușor? Dar aia se gândește numai la ea și la mucea aia de fată, care-i din flori, cine să știe dacă nu cumva și ăsta... O să ajungă o vagaboandă, una din alea... Bine că-i plătește Doru și ei pensie alimentară. Dacă a fost prost și a trecut-o pe numele lui.. Doru se lamentează: ce era să facă. S-au năpustit toți cu gura pe el. Nevastă, soacră, socru, neamuri: pune-o pe numele tău să aibă și ea un tată, că ăla de a zămislit-o a plecat de i s-a pierdut urma.

– Nu puteam să-mi închipui, atunci la tribunal că voi ajunge la divorț. Hai, frățioare, toarnă ce mai zace pe fundul sticlei să ne înmuiem amarul.

– Iubitul meu! exclamă noua consoartă, și amândoi se apleacă pentru a repeta ceremonialul sărutului de circumstanță.

E rândul Dorei să explice prin ce chinuri ale vieții a trecut cu *ăla*, insensibilul, bețiv ordinar, al doile, că de primul nu a avut parte, a murit săracul de cancer la ficat. Nu i-a fost ușor să renunțe la agoniseala de o viață: apartament central, mobilat după ultimul răcnet, mașină, nume., fiindcă *ăla* deținea funcție importantă în nomenclatură, de aia era tot timpul încruntat, când da pe acasă, duhnea a băătură, iar ea cu singurătatea în suflet, noroc cu acest bărbat, dragul ei de Doruț, care i-a alinat suferința. L-a lăsat pe insensibil pentru iubirea asta care a venit așa cum vine o furtună. Poți să o refuzi, să spui că nu trebuie să fie, dar nu o poți opri. Asta a fost. Pentru asta a sacrificat nume, avere, tot, doar mașina a luat-o, *ăla* tot nu are carnert, a stat numai pe scaunul din dreapta, alții au condus pentru el. Aici se repetă automatismul sărutului pentru a oferi încă o dovadă a răscolitoarei lor iubiri. Au luptat, zice, și iată, sunt împreună.

– Schimbă, Victoraș, caseta aia, pune Copilu' Minune.

– Mă, nu auzi, schimbă caseta!

Soarele e deja sus anunțând o zi toridă. E vremea. Până în orașul lor drag e un drum de opt ore. Automobilistului îi stă bine cu drumul de dimineață până nu dau căldurile.

– Ce-i Victoraș, ești trist? întreabă Dora. Îi pare rău că plecăm. Lasă, frumosule, că te luăm la noi, să mergi și tu la o școală ca lumea. Vedeți cât e de tăcut? Nici nu e de mirare. Ce să învețe de la bătrânii *ăia* incuți. În satul *ăla* prăpădit. E un copil ciudat, cine știe ce-i tece prin minte!

Mama soacră le spune cum să așeze borcanele cu dulceață și murături în portbagaj. Să nu se spargă.

– Hai mă, vii cu noi?

Victoarș o zbuchește pe scări și nu se oprește decât în grădină la pomul lui unde-l găsește pe Miky, pisiul. Stă în genunchi cu pisiul în brațe. Dora clatină din cap: parcă nu a crescut între oameni. Iar aia face pe doamna. Bătrânul se încruntă: „Pe doamna faci tu, destrăbălat-o. Victorița a fost o femeie la locul ei chiar dacă a mai greșit și ea. Dacă în adevăr a greșit, ori greșelile alea sunt doar minciunile tale. Tembelul de fiul meu a lăsat-o cu doi copii”. Toate acestea doar în gând și repetate cu voce tare în zilele ce au urmat.

Părăsesc terasa. Dora scoate mașina în stradă. Ștefan aduce sacoșele. Atenție la borcane! Sărutări pe obraz. Victor stă în spatele bunicilor de parcă s-ar ascunde.

– Nu fi trist, frumosule! La anul te luăm la noi. De ce să plătim *ăleia* atâția bani. Vai ce sălbatic e! Un copil ciudat. Rămâneți cu bine!

– Mergeți sănătoși!

Cei rămași pe pod flutură mâinile privind cum automobilul se avântă spre marginea orașului. Se îndepărtează...S-au dus.

– Haideți, avem treabă. Destul cu trândăveala. Auzi, să ia copilul! Nu plânge, puiule, nu plânge, buna nu te dă, nu!

Cum vă spun

Acolo ne-am făcut slujba și eu și nevastă-mea ca niște americani, ea cu mîncarea, spălatul și curățenia, eu cu grija copiilor și ce mai trebuia pe acasă, îi duceam dimineața, pe cel mic la kindergarden, adică la grădiniță, pe fată la școală, veneam acasă și curățam *lonul*, adică pajiștea din fața casei, la amiază iar fuga cu mașina după ei și între timp mai ziceam și câte o vorbă englezească fiindcă acolo ești mort fără engleză, noroc cu nepoții, ei vorbesc numai englezește, Anita, acolo-i zic Ann, mai știe ceva românește, fiindcă era mărișoară când au plecat, dar cel mic, Sandy, adică Sandu, s-a născut acolo, dar o rupe și el că am dus cu noi un abecedar din țară și după-amiază mai făceam cu ei câte un pic de Română ca să nu-și uite limba, doar sunt români, nu?, dar și ei numai că-i auzeai: grandpa, adică bunule, cum se zice la *table*, de-l pronunță *teibl*, și aratau spre masă, masă îi ziceam și așa ne învățăm unii pe alții, adică ne învățam, pentru că nici nu știu cum au trecut trei ani de atunci, trece timpul mai rău ca și gândul, dar chestia aia cu orezul a fost de tot hazul, numai în filme mai vezi așa ceva, că de asta zic, dacă nu știi englezește, ești omul ploii. Deci îl iau pe ăl mic de la kindergarden, plecăm și mă opresc la supermarket, nu-mi cereți să vă spun cum se scrie, că nu am habar, unele cuvinte le-am prins, că așa e engleza asta, scrii fum și pronunți lapte, dar nu te pune nimeni să scrii, știi să spui ce dorești e în regulă, nu, se uită toți la tine. Nu e cazul cu Gelu și Nory, copiii noștri, ei vorbesc perfect încă din țară mai bine decât americanii, de aia au slujbe la bancă, finanțiști, amândoi, de câștigă vreo trei patru mii de dolari pe lună, faceți și voi socoteala

cât vine asta în banii noștri, altfel cum reușeau ei ca numai în doi ani să-și cumpere casă mobilată cu tot ce gândești și nu gândești, că la început nu te duce mintea la ce-s bune toate alea, dar până la urmă înveți, că nu e prea mare scofală, acum au apărut și pe la noi, cum zic, mașină fiecare, concedii în lumea largă, că abia ne întorsesem din New York, pe cuvântul meu dacă vă mint, asta a fost cu două zile înainte de unsprezece septembrie, ziua aia nenorocită, adică prin nouă ale lunii, că în dimineața aia mi-a zis Gelu, ginerele nostru, un băiat de zahăr, că mi se rupe inima după el, de ce oare trebuia să li se întâmple tocmai lor nenorocirea asta, că parcă îi aud glasul când îi rostesc numele: tata Vic, astăzi mergem la World Center să vezi ce nu ai mai văzut și vă dau cuvântul meu că am urcat până acolo în vârf de am admirat arhitectura aia de vis și numai ce ne-am întors acasă acolo în Florida aia ruptă din soare toți șase, adică ei doi, Gelu cu Nory, copiii, eu și nevasta într-o mașină de aia ultramodernă că nici în vis nu vedeai altădată, acum au apărut și pe aici, că nu am dormit vreo două nopți după ce am ajuns acasă la ei unde am pus mâna pe hârtie și creion și i-am scris unui prieten din Dolmă, orașelul nostru, inima industriei de maișinării, unde, așa amărât cum a ajuns, lăsat în voia sortii de ăștia pe care i-am tot ales, e mai la inimă decât alea ale lor, și i-am scris douăzeci de coli de hârtie pe ambele fețe de s-a mirat Gelu cât de bine am reușit să prind pe hârtie locurile pe care le-am vizitat, ca peste două zile să aflăm că acele turnuri nu mai există, că vă dau cuvântul meu, am văzut la televizor cum s-au transformat în nori de praf, dar m-am gândit că e vreun trucaj ceva, cum vezi destule pe acolo, fiindcă e greu să pricepi dacă nu înțelegi ce vorbesc ăia pe ecran, dar ceva ceva mi-am dat eu seama și i-am spus Nelei, nevastă-mea, uite turnurile unde am fost noi, și numai vedem fumul ăla, dar, cum zic, am crezut că trebuie să fie vreo simulare ceva până ce au venit copiii acasă și Gelu zice tata Vic, s-a întâmplat o nenorocire: teroriștii au distrus World Center cu avioanele și ne-a tradus cuvânt cu cuvânt tot ce ziceau la televizor. De groază, ce mai! Și Nory plângea și eu

am crezut că plânge după turnuri, așa cum plângeau toți, de aia am liniștit-o, nu plânge, fata tati, fac americanii voștri altele, habar nu aveam ce ascundeau lacrimile ei, dar să termin mai întâi cu supermarketul care a fost chiar în acea dimineață. Și cum spun, întru eu să cumpăr orez ca să facă ele sarmale așa ca la noi în România, și zic *ai uont tu bai* și mai departe mi se înțepenește limba, uitasem cum se zice la orez, orez, zic eu și accentuez cuvântul, dar negresa, mă cunoștea fetișcana că de la ea cumpăram întodeauna, îi prezentam doar lista alcătuită de Nory și miss aia îmi punea mărfurile în coș, că așa-i acolo, dacă vrei ți le aduce și acasă, dar acum nu-mi aminteam cuvântul ăla fiindcă nu-l notasem. Mă, zic către nepotul meu, cum îi zice la orez, dar el deși ascuțit la minte, de unde să știe sărăcuțul cum îi zice românește la orez din moment ce nu l-am învățat, cu toate că faceam lecții în fiecare zi, și fac eu pumnul rotund ca o sarma și cu degetul mare tot înghesui în el cum înghesui umplătura în frunza de varză și negresa se încruntă crezând că am alte gânduri cu ea, apoi pricepând că nu aia vreau, mă ia de braț râzând și mă duce de mă plimbă pe ulițele alea printre rafturi până ce văd o puțină cu varză. Iau de acolo o frunză, o învățesc și fac semn că trebuie pus ceva acolo, *put, put, put*, îi zic. A, se dumirește și râde cu gura până la urechi, dar mă duce la cărnuri și-mi arată zecile de sortimente, iar eu îi dau tare no, no, no! și dau să plec, nu au decât să vină ei la cumpărături, când văd în față scris *rice*, și-mi aduc aminte raiz, strig. A, *raiz!* Râde negresa și mă apucă de braț, vrea să spună probabil că sunt simpatic. Ei bine, acasă când le-am spus toată întâmplarea asta hazlie, nu a răs unul, parcă li se înecaseră corăbiile, ca să folosesc o vorbă de pe la noi. Gelu era cu un geamantan gata de plecare, mă gândeam că se duce în vreo călătorie de bussines, și mă îmbrățișează, nu te întrista tata Vic, îți explică ea, Nory, și sărută copiii și iese și eu nu pricep nimic, că așa e băiatul esta, uneori vorbește vrute și nevrute, alteori tace mormânt, ori răspunde cu jumătate de gură, gândind la treburile lui fiindcă e foarte priceput, harnic ce să mai zici, și ascultător, țin

la el chiar și acum mai mult decât la Nory, că din dragoste s-au luat aici în țară la noi la Dolmă, unde își făcuseră singuri o situație excelentă, apoi le-a venit primul copil, încât era mare bucurie pe casa noastră, Anita, frumosă și deșteptă, și erau fericiți, iar noi pe lângă ei, fericiți de fericirea lor, dar într-o seară au venit la noi, fiindcă aveau casa lor, apartament cu trei camere, frumos mobilat, mașină și tot ce trebuie, și zic că li se desființează fabrica, asta chia așa a fost, s-a desființat într-o lună, încât au rămas toți fără slujbă de ne invidiau pe noi pensionarii, după cum s-au dus pe nimica și celelalte opt fabrici de a rămas orașul de izbeliște, urbe de șomeri și negustori. Și zic ei: noi ne ducem în America, vindem tot, scoatem pe ce avem vreo cincisprezece mii de dolari și plecăm, am fost deja la interviu, așteptăm vizele. Atunci am înțeles de ce mergeau ei de trei ori pe săptămână la unul la lecții de engleză și așa în nici două săptămâni au vândut apartamentul cu tot ce a fost în el, mașina, până și din haine, și au plecat. Cum au ajuns, Gelu a și găsit de lucru în specialitatea lui, că amândoi au fost șefi de promoție, și pe urmă și-a găsit și Nory tot la bancă, dar a născut al doilea copil și a stat acasă cam doi după care s-a angajat tot într-o bancă și așa ne-au scris să venim la ei ca să ne ocupăm de creșterea copiilor și de casă, că între timp și-au cumpărat casa aia ca un palat, două mașini, fiecare cu a lui, fiindcă acolo ești mort fără mașină. Și am văzut noi că ajungea acasă tot noaptea, mult după ce venea Gelu că și el lucrează până târziu, că așa e acolo, trag de le sar ochii cu zi cu noapte, câștigă în adevăr mult, dar pentru ei case e doar așa un loc de dormit, ori unde să-și petreacă week-endurile, adică sâmbăta și duminica după ce vin de la biserică, că în orașelul ăla de-i zice Up and Down, plouă ninge, oamenii se duc duminica la biserică, nu ca la noi, nu ai chef, nu te duci că te iartă Dumnezeu și așa.

Și după ce a ieșit Gelu, Nela, nevastă-mea, zice, mă Vicule, să știi tu că nu e bine cu copiii ăștia. – De ce, au început și pe aici restructurările? – Nu, nu e asta, e ceva foarte rău, s-au despărțit, nu mai stau împreună. – Cum adică, așa cum ai bate din palme, ne

despărțim, eu plec încolo, tu încolo, vedem noi ce mai facem cu kizii, cum zic ăia copiilor, las'că văd eu ce e cu ei.

Nely a mea bătea pe calculator, concentrată, parcă habar nu avea că-i plecase bărbatul de acasă lăsând-o de izbeliște cu doi prunci într-o țară străină.- Spune tu, ce s-a întâmplat de te-a părăsit Gelu? Și ce credeți că răspunde stând în fața mea picior peste picior, cu aerul ăla de superioritate ca în fața unor proști, adică eu și maică-sa, că așa-s copiii în ziua de azi, se cred deștepți, habar nu au ce e aceea foame, sau viață grea: -Nu el m-a lăsat, zice, eu l-am părăsit pe el, dar astea sunt problemele noastre, nu vă privesc pe voi, avem fiecare viața noastră, iar eu sunt ferm hotărâtă să mi-o trăiesc.- Cum, neroado, ți-ai lăsat bărbatul, tatăl copiilor tăi, pentru vreun vagabond de pe aici? – Nu e vagabond, zice, e un om de afaceri, și el divorțat.- Dar, tu, sclintito la minte, ce faceți cu copiii, îi lăsați de izbeliște?- Nu, deloc. Îi îngrijim împreună. –Cu ăla?- Nu, cu Gelu. Vor sta când la mine, când la el. Despărțiți fiind, nu înseamnă că nu rămânem prieteni, ne vizităm chiar cu John, prietenul meu, tot tată a doi copii din prima căsătorie. Și el se vede cu fosta care are un băiat din cea de a doua căsătorie și discută zilnic de copii. Așa am aflat că așa e acum acolo, vezi pe una care îți place, și dacă și ea vrea, îi lași pe ai tăi și te întolăcești cu aia, nimeni nu face o tragedie din asta, fiecare își duce viața cum îi place, e ceva foarte normal să-ți trăiești viața asta care și așa e foarte scurtă.- John, dragă tăticule, mă iubește și eu îl iubesc ca pe ochii din cap.- Da' ce, Gelu nu te iubește? –Nu e același lucru. Eu toată viața am dus dorul unei mari iubiri pe care, în sfârșit, am găsit-o, nu îi voi da cu piciorul. -Și tu, flușturatic, că nu știu ce mă împiedică să-ți trag un toc de bătaie ca să-ți recapeți mintea, ce faci dacă John ăla îți dă cu piciorul? Găsește pe alta și te lasă? Te întorci iar la bărbatul tău? Crezi că ăsta e chiar așa de prost să te mai primească? – Uiți, zice, că trăim într-o țară liberă unde îmi port singură de grijă. Gelu nu are decât să-și găsească pe cineva, e liber.

În zadar ne-am omorât cu vorbele toată seara, și încă vreo două zile după aceea, Nory nu și nu, s-a săturat de Gelu, îl vrea pe John.- Auzi, proasto, i-am strigat, dacă John ăsta te *aia* așa de bine, tăvăleşte-te cu el cât poțfești când te apucă năbădăile, dar casa să-ți fie casă, că nu-i fi tu singura adulterină de pe mapamond, sunt destule și pe la noi în Dolmă, că numai anul trecut s-au încurcat vreo două cu niște pripășiți, dar casa le e casă, iar aia de lângă noi, Măriuca, de-și duce zilele mai mult prin stațiuni, frământă salteaua cu unul de pe la poștă rămas și el șomer, are și aia bărbatul plecat prin Grecia, dar nu se gândește să-l lase, ori te pomenești că Gelu și-o fi pierdut bărbăția pe aici? – Nu, nu e aia, zice, dar e foarte obosit, nu mai are chef de nimic, viața și-o dedică muncii, nu mai are casă, nu mai are masă, cum altfel ar putea câștiga dolarii.

Nici cu Gelu nu te mai puteai înțelege, că atunci când ne-a expirat viza, chiar în luna aia, a venit să-și ia rămas bun, că își cumpărase și el o casă, de stă singur în ea, dar venea zilnic să vadă de copii, și i-am zis, Gelule, tată, de ce nu vă împăcați voi? – Dar nu suntem certați, a răspuns, dacă asta vrea Nory, e dreptul ei să-și trăiască viața. Treburi de astea se întâmplă destule pe aici. Auziți, treburi de astea! – Treaba voastră, noi luăm copiii acasă ca să le purtăm de grijă, nu-i lăsăm aici să ajungă niște vai de capul lor. Au sărit foc amândoi: nu, nici gând, alte posibilitați au aici, adică acolo. John ăla a găsit pe o fostă doctoriță româncă, care să grijească de copii, adică și ai lui și ai lor, nu știi dacă pricepeți, asta peste săptămână, iar sâmbăta și duminica îi iau acasă cu rândul, săptămâna asta eu, adică Nory, săptămâna cealaltă tu, adică Gelu.

Ce-i drept, Gelu ne mai scrie din când în când, Nory mai rar, e supărată de când i-am spus, atunci la plecare, că nu o mai recunoaștem de fiică, dar pe urmă tot eu i-am scris că o iert, ce să facem, e fiica noastră, dar nu ne e atât de ea, cât de nepoți pe care nu i-am mai văzut de atunci, adică de trei ani, dar acum sosesc cu

avionul, vine chiar Nory cu John ăla al ei, despre care am aflat că ar fi cam de un leat cu mine, dar se înțeleg, au făcut deja un prunc, pe care îl cheamă ca pe mine, Victor, și îi zic Vic, că de asta sunt aici la Otopeni cu mașina, să-i întâmpin, fiindcă oricum ar fi, oameni suntem, de ce să zică John ăla că am fi niște ființe cu vederi învechite, că așa zicea Nory atunci:-Voi sunteți niște oameni cu vederi învechite.

Confesiunea doamnei Măriuca Pistol

... Că amândouă suntem din aceeași localitate nu departe de Dolmă, cel mai frumos oraș din lume, ba vreo câțiva ani am fost chiar colege de serviciu și ne-am înțeles ca două surori, și am venit aici în stațiune cu bilet, dar al ei era pe un alt nume, că nu a obținut, ceea ce nu a întristat-o că la salariul ei plătea dublu, adică pe numele bunicii din partea mamei, care are o pensie de ceape, crezând că poate aranja cu fetele de la recepție pentru vreo sută două de mii, dar nu a mers, se temeau de vreo provocare, ceea ce se poate întâmpla foarte ușor în condițiile astea de vânătoare de corupți, că așa e situația, îi vânează pe cei amărâți pentru câteva mii acolo, nu pe cei cu miliardele, așa că aia blondă de la ghișeu, că ea era de serviciu în ziua aia, îi zice: nu sunteți în regulă, nu vă putem primi, mergeți la vila numărul unsprezece, chiar la intrarea în stațiune, că avem contract cu ei, iar masa o luați aici, și procedurile le faceți tot aici, la bază noastră de tratament, că pe urmă am aflat că aia e vila lu' frate-su, cât despre dumneavoastră, zice, adică despre mine, sunteți în regulă, vă cazăm, dar eu, de bună credință, am refuzat, cum să mă despart de colega mea, doar locuim în aceeași localitate, ne știm de mici, așa că-i zic dacă ea trebuie să locuiască la vila aia, nu o las singură să i se întâmple ceva, merg cu ea să locuim împreună, și nu vă mai spun ce bucurie i-am produs Anișoarei, colega de care vă zisei, dar am făcut foarte foarte rău, că puteam să rămân aici la hotel în condiții civilizate, nu să mă trambalez cu geamantanul până la capătul orașului, și să tremur de frica ăluia, huliganul, da' așa e omul bun la suflet.

Ca să fiu dreaptă, nu e rău acolo, proprietarul, intrat în drepturi de vreo doi ani, că a moștenit vila aia de la un străbunic expropriat de regimul ălalalt, dar acum a revenit , de casă zic, la adevăratul proprietar, care nu mai e în viață, ci nuai urmașul, nepotul ăsta de care zic, un bărbat chipeș, ce să vă spun, suplu și cu foc în priviri, că pe loc s-a aprins în mine așa un interes pentru el aflând cine este și câte a pătimit până ce i-au dat vila, și cum a refăcut-o el că era toată numai o paragină, de a cheltuit o groază de bani, nu că aș fi urmărit vreo relație ceva, ci numai așa din admiație pentru mintea lui cea ascuțită, că rar mai vezi azi oameni cu mintea să le meargă brici ca la ăsta, ceea ce nu a fost cazul colegei mele care s-a îndrăgostit beton pe loc, că e o fată tare sensibilă când vede un bărbat interesant, se pierde cu firea, ba se dă în stambă și acum când îl vede, dar între timp a apărut individul de care vă spusei, și ăsta bărbat interesant, nu aș spune că-i o frumusețe, dar în putere, mascul de ăla capabil să nu obosească o noapte întregă, așa credeam eu atunci dar mai apoi mi-am dat seama de ce e înstare că am un dar nemaipomenit de a mă înșela în privința bărbaților, și cum vă spusei, eram cu prietena asta a mea și încă o doamnă ce stă și ea în vilă cu noi și tot în situație de bilet, și beam un suc la cofetăria de lângă hotel, că nu ne dezvățasem încă de obiceiul ăsta de a bea coca-cola la cafea, că se știe când bei ape de astea minerale nu ai voie alte lichide, dar numai după aceea ne-au spus la baza de tratament și am renunțat, și cum v-am zis, numai ce îl văd pe individ că se apropie de masa noastră și-mi șoptește la ureche: vreți să ne petrecem noaptea împreună? -Du-te domnule de aicela, zic, unde vrei să o petrecem, în gară, în cârciumă, că sunt destule? – Nu, zice, la mine. – Acolo și-o petreci singur, nu cu mine. – Atunci, zice, la un restaurant să ascultăm muzică .-La restaurant nu zic nu, fiindcă mie îmi place să merg într-un local select, dar nu-mi prea pot permite, nu pentru mâncare, ci mai mult pentru muzică și atmosferă, că au venit niște maneliști staruri, de cântă pe aici, dar nu singură, i-am spus, numai împreună cu doamnele, ele însă, femeii bine crescute, cu

educație, au refuzat, s-au ridicat scuzându-se că au să facă baie, că apa caldă la vilă e numai până la orele zece seara, așa că ne-au lăsat singuri, iar el, care, de ce să nu o recunosc, mi se părea agreabil, deci am mai băut o cafea, pe urmă ne-am plimbat prin parc, am luat chiar câte o înghețată, pe care am devorat-o stând pe o bancă lângă râu, așa un loc romantic că apăruseră deja stelele pe cer, unde el a avut o comportare demnă, nici măcar nu m-a atins pentru un sărut ori ceva, și când am ieșit din parc zice: auzi, de ce să mai pierdem vremea pe la restaurante, că au numai muzică de asta pe casete, veche, mai bine urcăm la mine, aici în bloc că-s singur și am casete mult mai bune, de astea cu manele ultimul sortiment, dar să nu-ți închipui că aș nutri gânduri de destrăbălare, ori altceva, că-s om despărțit de nevastă pe caz de imoralitate a ei, mă știe toată stațiunea cât sunt de serios, fără nici un fel de antecedente. Zic către el: bine, urc, de ce să nu urc, fiindcă ador muzica asta nouă, da' să știi, i-am mai spus, că-s femeie măritată, am și copii, nu am venit pentru aventuri aici, ci ca să-mi tratez nenorocitul ăsta de ficat, că prea și-o face de cap când nu-i convine, iar soțul meu e un domn respectat în afaceri, are magazin chiar în Subdolmă, plecat acum tocmai în Cipru după marfă, dar el îmi taie vorba și zice da' ce, dragă, eu nu te respect, poștește să te convingi.

Ce-i drept, a fost domn, am ascultat niște casete noi cu Jan ăla de la Craiova, iar el m-a mângâiat, dar asta ceva mai târziu, într-un fel anume, că până la urmă i-am zis eu personal, uite ce e, dacă e să o facem, atunci să o facem, și naiba să o ia de treabă, cu instinctul nu te poți măsura, așa că am făcut-o, dar nu a fost cineștie ce, pentru atâta lucru nici nu se făcea să-mi scot lenjeria intimă, dar ce a fost a fost, acolo un fleac, nu pierde lumea din asta, așa că m-am îmbrăcat repede și am plecat la vilă rugându-l să mă însoțească că era trecut de miezul nopții, dar el că nu poate, e frânt de oboseală, așa că am ieșit curajoasă afară, da' la ieșire, din blocul ăla, dau nas în nas cu aia de e camerista noastră, că pe urmă am aflat că e cumnată cu aia de la recepție, dar ne facem că nu ne

cunoaștem și ajung la vilă, da' colega mea nicăieri, apare abia spre dimineață numai în halat și zice, dragă, am fost cu el, adică cu proprietarul, dar să știi că nu e ceva deosebit. Tu? Eu? Nimic și m-am întors pe partea cealaltă dar mi-am spus atunci că trebuie să fie ceva cu bărbații ăștia din stațiune, o cauză a slabelor lor puteri, probabil apa de pe aici, ori clima asta umedă, ca să nu mai zic de vârstă, că au cam trecut și ei de prima tinerețe, iară ăia de nu au trecut nu se uită la alde ca noi.

Dar nu acuma s-a întâmplat, nuu! Până la scandalul de care vă zisei a mai trecut cam o săptămână, adică până ieri seară, că de atunci stăm aici în parc fără geamantane, dar cu două zile înainte de asta s-a întâmplat să fiu singură în cameră și colega mea vine iar târziu, îmbujorată la față și bine dispusă, și nici una, nici două, o trânteste așa ca proasta care dă cu bâta în baltă, că întodeauna mi-a fost oarecum oroare de oamenii care vorbesc fără să-și asculte mintea: – Auzi, dragă, zice, am fost cu ăla al tău, dar să știi că numai după ce ai afirmat tu de mai multe ori că între voi nu mai e nimic, că nu am vrut să mă bag peste tine, sper că nu te superi. Nu știi ce a fost între voi, dar te asigur că mi-a plăcut, e viril tipul! Dacă se limita la prima afirmație, cum că a fost cu el, nu le aveam treaba, mă durea în cot, dar când a rostit a doua, chestia aia cu virilitatea, parcă mi-a împlântat un cuțit uite aici în piept, ba în loc să tacă din gură, se pune ca nesimțita pe destăinui, niște porcării de alea erotice, ce să vă mai spun, că mi se face scârbă numai când le aud în urechi, și am ieșit din cameră scârbită de am fumat vreo două țigări după care m-am întors și zice colega mea, auzi, știi că asta, camerista, e nevasta lui, a dică a ăluia, dar sunt despărțiți, nu prea stau împeună? Se duce, tu, așa, inopinat pe acolo la el că nu au băgat încă actele de divorț.

Ce să mai zic! Când necuratul își vâra coada, se poate produce un dezastru. De un flagrant mai avem nevoie pe aici! Să vină ăia cu televiziunea și să ne înregistreze ca să ne vadă cei de acasă, vecinile de apartament, să râdă tot blocul de noi, vă dați seama! Bine că ne-am dezmeticit la vreme că suntem abia la

mijlocul sejurului. Și cum zic, era spre seară și stam în cameră și ne uitam la emisiunea aia cu femeile, cam plicticoasă, dar în lipsă de altceva bună și asta, eram totuși absorbite de discuțiile alea privind relațiile dintre soți, când a început scandalul, nu vociferări, ori discuții contradictorii cum ar trebui să fie între oameni civilizați, ci urlete, dar știți cum, nici nu am cuvinte să vă spui, cumplite, ca de ăia descreierații, că ne-am speriat și am ieșit repede afară să vedem ce anume s-a întâmplat, și-l văd pe tip, Fănel îi zice, beat turtă, cu cămașa fluturând peste pantaloni, dar beat, beat de tot, că întotdeauna am avut așa o repulsie pentru bețivi, îmi vine să vomit când îi văd, și asta mi se trage de la primul soț, căzut în patima asta de duhnea tot timpul a trăscau ca un butoi, de aia i-am spus actualului meu bărbat „să știi că dacă te apuci de băut, cu mine ai terminat-o, mă rog, un pahar acolo la masă, ori la anumite evenimente, fie, dar nu zilnic să-mi stai mie prin birturi, ca să-mi vii acasă mahmur”. Și cum zic, ăsta Fănel, ori Gigel, cum i-o fi zicând, ăla de am fost atunci cu el și mai apoi colega asta a mea, îl ținea strâns pe domnul proprietar de gulerul cămășii și îl zgâlțâia înjurând să-i deie banii că de nu îi crapă capul și dă foc la vilă fiindcă nu i-a plătit nu știu ce datorie și că se ține cu nevastă-sa, camerista, și tot așa până ce proprietarul i-a aplicat un pumn, aici în frunte, de l-a dezechilibrat și a fugit repede în birou, proprietarul, nu ăla, de a telefonat la poliție, iar ăla, Fănel, bătea în ușă și urla: banii, ori vă termin pe toți din vila asta plină de curve, și bate din palme și imediat intră pe ușă doi haidamaci pieptoși ce duhnea de la o poștă a băătură de aia proastă, și se postează uie așa în fața ușii și cun ne vede, se năpustesc asupra noastră cu niște vorbe foarte urâte, iertați că o spun, cu pantalonii descheiați, după noi, noi însă înspăimântate cum că dau foc la vilă, iară nebunul o căuta pe nevastă-sa, care iese cu o mătură și-l pocnește uitați aici în moalele capului, strigând și după noi, cum că am fi niște de alea, că ne ținem cu bărbatul ei, și ăla, Gigel, o apucă ca să o arunce pe geam, vă dați seama, de la înălțimea aia, de ne mai puneau și martori, asta ne

mai trebuia să ajungem pe la ușile tribunalelor, ba și la televiziune, să râdă toată Dolma de noi, așa că am coborât scările fugind apoi prin spate, dar ăia, haidamacii, după noi să ne înșface, că unul a întins piciorul ca să-mi puie piedecă, noroc cu colega mea că l-a pocnit cu poșeta în cap și când și-o revenit, noi eram deja departe, dar îi auzeam cum strigă vorbe de alea insultătoare cum că pun ei mâna pe noi, noroc că tocmai atunci ați apărut dumneavoastră, domnule comisar, cu domnii polițiști, că altfel nu știu ce se mai putea întâmpla, fugeau după noi ca să ne siluiască, ori să ne arunce în vreo prăpastie, că-s destule pe aici, cum am văzut la televizor, se petrec atâtea cazuri, de aia vă rugăm să interveniți la hotel să ne schimbe cazarea, însă de ne asaigurați securitatea, ne întoarcem la camera noastră fiindcă ne-am simțit bine acolo, iar proprietarul, un manager deosebit, fiindcă noi avem încredere în dumneavoastră, om cu muncă de răspundere, suntem femei sărmene și am venit aici în stațiunea asta cheltuind o groază de bani, nu la distracție, că nu suntem de alea, ci ca să ne refacem sănătatea...

Mașină de ocazie

– Mergeți la..? întrebă punctând cu brațul spre vest unde se află reședința județului nostru -Acolo, am confirmat privindu-l recunoscător, fiindcă eram cuprins de o neliniște declanșată de pierderea autobuzului. Cât îmi luați? l-am întrebat negustorește ca să evit eventualele neînțelegeri ce ar putea surveni la sfârșitul călătoriei. Știu din propria experiență sintetizată în sintagma *învățătură de minte*, de multe ori șocantă, că e mai bine să te târguiești înainte de a cere cuiva un serviciu, decât după. – Nu vă faceți griji, a spus, dar ca să fiți liniștit, iată: cincizeci de mii, ca la autobuz. Pofțiți în față. Așteptăm să mai apară o persoană și pornim.

Mi-am pus centura de siguranță salutându-i pe cei doi domni pe pe bancheta din spate, încleștați într-un schimb de opinii despre situația actuală și viitoare a pensionarilor. Evident, făceau politică. Peste aproximativ un sfert de oră a apărut o doamnă, prototipul gospodinei clasice, a deschis portiera și s-a înghesuit în domnul de alături. – Cât îmi cereți? a întrebat, fixându-și poșeta pe genunchi. – Cincizeci. – Atât! s-a mirat ea. Săptămâna trecută a fost treizeci. Dar nu am ce face. Vă dau fiindcă mă grăbesc. – Plecăm, stimată doamnă, și în mai puțin de o oră suntem la destinație, nu vă faceți griji, a spus omul de la volan și a pornit motorul.

Mașina în care intrasem era un Ford îmbătrânit, cu tapițeria uzată și slinoasă. Huruia nervos, încându-se la fluxul de benzină. Până la intrarea în Orașul Fabrică de Fontă, doamna ne-a povestit cum l-a luat aseară în răspăr Marius Tucă la talk-show-ul său pe noul candidat, ăla cu nume străin de zice că numai el e vrednic să doarmă la Cotroceni. – Sigur că e bun, a obiectat domnul din

spatele meu. E un om care luptă pentru binele poporului. Nu vedeți ce au făcut ăștia?! și a arătat spre peisajul selenar din stânga șoselei apărut după faimoasele demolări. Ca după cutremur! – Au distrus siderurgia! Te apucă amețeala când vezi pădurea asta de stâlpi afumați și pe amărății ăștia scotocind după fier vechi, ori resturi de cărbune. Numai ai noștri vor putea redresa situația. – Mă cam îndoiesc, l-a oprit vecinul său, ceea ce dovedea clar că domniile lor făceau parte din formațiuni politice rivale.

Aici a intervenit șoferul: – Chestia asta nu e doar la noi. Peste tot în lume siderurgia e în declin. Am văzut cu ochii mei în Belgia, apoi în Danemarca ceva asemănător. Hale întregi sunt folosite ca depozite. Or, eu, ca inginer, înțeleg foarte bine situația. Tehnologia a suferit schimbări uluitoare, încât asemenea mastodonti au devenit inutili. – Ați lucrat acolo ca inginer? l-am întrebat eu. -O perioadă. După ce am fost disponibilizat de aici. Pe urmă m-am apucat de afaceri. În Belgia, în Spania, Maroc. – Aveți aici în țară vreo firmă de transport? a întrebat doamna ce sta cam înghesuită în domnul de alături. -A, nu. Nu mă ocup cu așa ceva. Însă am venit tot pentru o afacere. E vorba de o vilă, casa părintească.

Ne-a povestit apoi cum a trimis el acasă, de mai multe ori pe lună, sume importante de dolari pe care părinții lui i-au folosit pentru ridicarea unei case, un adevărat palat cu cincisprezece camere plus dependințele. Numai faianța adusă din Italia a costat cinci mii de dolari. Acum, după moartea bătrânului, vila aduce pe lângă o veșnică tristețe și mari cheltuieli. Bătrâna stă acolo singură într-o cameră, căldura aleargă însă prin țevi până la etaj, prin toate caloriferele. O cheltuială inutilă, la urma urmei exagerat de mare. Iată scopul venirii sale în țară. Să cumpere o garsonieră pentru bătrâna sa mamă și, imediat după vânzarea imobilului, să plece acolo unde îl așteaptă afacerile. -În Spania? a întrebat doamna cu o anume curiozitate. -Nu, doamnă, de ce în Spania unde rar fac afaceri, în Maroc unde se află prietena mea.

Cât timp am depășit o coloană de tiruri s-a concentrat asupra volanului comentând lipsa de disciplină pe șoselele românești, dar mai ales gropile din asfalt ce te obligă la permanentă reducere de viteză. Cum stam bine ținut cu centura de siguranță în scaunul de lângă el, a vrut să știe ce anume fac în frumoasa noastră capitală de județ. Am vreo problemă, sau sunt doar așa într-o scurtă vacanță? Când a aflat că merg pentru afaceri, a fost de-a dreptul mirat. Un om de afaceri fără mașină! – Asta este situația, i-am răspuns, nu am mașină și nici nu am avut... – Și ce fel de afaceri faceți, stimate domn, dacă îmi îngăduiți să întreb? I-am răspuns că sunt ceea ce se cheamă agent de vânzări și că, dacă nu ajung până la zece în oraș, pierd o afacere foarte importantă pentru patronii mei. – Nic o grijă! și a apăsat pe accelerație tocmai când o Dacie semnaliza stânga. A depășit-o în ultimul moment cu brio oferindu-ne un pomelnic de înjurături. – Deci, a continuat eliberat de acea încărcătură nervoasă, se mai întâmplă să luați câte o țepă... A comentat fenomenul, o subtilitate a minților în fierbere, frecvent nu doar din zilele noastre, s-ar putea scrie o succulentă istorie a țepelor din lumea afacerilor urmărind excocheria încă din antichitate până în zilele noastre. E ceva frecvent peste tot în lume. Nici nu-ți dai seama cum poți să ai niște surprize neplăcute... Mă, boule, vezi că-ți pune nevasta lumânare la cap! O Dacie papuc intrase pe banda noastră fără să semnalizeze. Țștia, și-a încheiat comentariul, habar nu au de șoferie. Să vedeți acolo... – Conduceți mult și acolo? – Să precizăm situația, a spus. Călătoresc mult. De condus însă conduce șoferul. Afacerile, stimate domn, cer pe lângă inteligență, perspicacitate și mijloace de acțiune. Și multă mișcare. O singură dată, mânat de împrejurări, nu am făcut o astfel de deplasare și nu a lipsit mult să primesc o țepă de 15000 de dolari.

Aici relatarea lui a fost întreruptă de semnalul melodios al unui telefon mobil. Doamna de la geam era deja cu el la ureche și

înclina din cap că înțelege ce i se transmite. – Da, mamă, da, scumpa mamei, sigur, îs chiar în drum, direct acolo mă duc... Da, să-ți facă altul. Nu este exclus să ți-l fi furat, umblă atâția vagabonzi și pe acolo. Ți-l trimit cât pot de repede. Da, mamă, pentru început e bună și slujba aia la restaurant, până găsești ceva... Nu te încrede în el, draga mamei, că vezi și tu cum îs bărbații în ziua de azi, că și bietul taică-tu... Da, am destui. Euro. Sigur. Pa... Fiica mea, a precizat după ce a introdus telefonul în poșetă. Din Spania. Și-a pierdut pașaportul. De aia mă duc... Da, mai bine spuneți dumneavoastră, domnule, de țeapa aia. Vă rog să mă scuzați de întrerupere. – Nici o problemă, stimată doamnă. Cât despre pașaport, mi s-a întâmplat și mie, că de aia nu m-am deplasat atunci la Maracheș, îl rătăcisem la vila mea. Abia peste câteva zile a dat servitorul de el, un arab foarte corect.

Își aprinsese o țigară. Sta relaxat doar cu o mână pe volan, expunând un profil frumos, o linie dreaptă distorsionată de curbura reușită a nasului. Bărbia e puțin ascuțită, părul negru, bogat, lung până la baza urechii. Are ceva din perseverența acelor personaje distinse grație situației lor economice de invidiat, încât se dau în vânt după extravagante, cum ar fi blugii lustruiți în genunchi de atâta purtat, ca în cazul lui, geacă slinoasă și tricou marinăresc ce emană un vag miros de transpirație.

După ce am trecut linia ferată, ne-am încadrat în spatele unei coloane ce se târa nepăsătoare având cu siguranță vreun camion, ori un tractor în față, fapt comentat de cei doi domni din spatele meu cu *ce să faci, asta e situația aici la noi* datorat incapacității politicienilor. Ce, altădată se întâmplau asemenea lucruri? Doamna a avut aici o replică categorică: nu este cazul să readucem în discuție acele vremuri de tristă amintire. Ce, erau atâtea mașini pe atunci? – Mai bine ziceți de chestia aia cu țeapa. – Cu mare plăcere, stimată doamnă, deși, cum să vă spun, nu e ceva cu totul neobișnuit pe acolo. În lumea asta a afacerilor, domnul agent de vânzări aici de față o poate confirma, se întâmplă

și nu o singură dată. Tocmai primisem un fax că a sosit la Maracheș un container de 15000 de dolari pentru firma mea... Un moment să trec pe banda a doua.

Era vorba de un container frigorific ce conținea pește oceanic, adus tocmai din Insulele Caraibe. Auzind numele faimoaselor insule, domnul din mijloc a exclamat *fenomenal*, precizând că a citit un reportaj despre ... Era pe punctul să ne facă un rezumat al amintitului reportaj, când a fost întrerupt de vecina sa cu un enunț categoric: lăsați-l pe domnul să spună.

Povestea era destul de complicată. Cum nu se putea deplasa la fața locului, nu doar din cauza pașaportului dispărut, asta se putea rezolva până la urmă, ci fiindcă avea a doua zi o întâlnire importantă cu directorul unei companii americane pentru o tranzacție de un milion de dolari, a trimis-o acolo pe secretara sa personală, o arăboaică atrăgătoare care îl ispitea zilnic venind în minifustă, ceea ce pentru nația ei e o adevărată îndrăzneală, dar el s-a ținut departe de astfel de ispite pentru a nu ajunge în situația nefavorabilă a domnului Clinton, mai ales că are acolo o prietenă ce-i va deveni soție. În orice caz, fata își făcea slujba cu multă competență, fiind vorbitoare de patru limbi străine, plus engleza, ba și expertă în arta negocierilor. Datorită ei a câștigat la o tranzacție cu o companie germană, articole electronice, o reducere de douăzeci la sută. — I-am dat așadar o sumă importantă de bani, dolari, evident, și i-am spus: du-te și vezi despre ce fel de pește este vorba și numărul nostru de telefon, și doamna i-a întins un petec de hârtie pe când cui anume îl putem vinde cu un adaus de cel puțin cincizeci la sută. — Domnule inginer, l-a întrerupt doamna, iertați de îndrăzneală, nu ați putea să o angajați pe fiica mea la firma aia a dumneavoastră, mai ales că se află nu departe de Maroc, în Spania, și... E o fată bună, domnule patron, și foarte pricepută. — Cu plăcere, doamnă, cu mare plăcere. Lăsați-mi telefonul dumneavoastră și vă voi anunța la timpul potrivit. Pe scurt, ca să nu o lungesc prea mult, un minim de pasivitate din partea mea și pierdeam, cum am spus, 15000 de dolari. Veți

înțelege imediat ce înseamnă acolo a fi om de afaceri... – Bine, domnule, l-a întrerupt domnul din spatele meu, dacă învârti astfel de sume astronomice, de ce umbli cu mașina asta? – Pentru că îmi place, stimate domn, uită-te și dumneata ce bine aleargă. Este adevărat, se mai îneacă din cauza jetului de benzină, stă și ea rău cu circulația, probabil că aveți și dumneavoastră o astfel de problemă, dar fuge. Fiți numai atent! și a apăsat pe accelerație. Vedeți? Dar ca să termin. Peste două zile, secretara mă sună: afacerea e rentabilă, scoatem dublu, trimiteți suma, adică 15000 de dolari. Am scris imediat ordinul de plată, dar, cum am pus stiloul jos, unul complet din aur, mi-am spus: ia stai puțin, să verificăm. Serviciul meu de informații a intrat imediat în acțiune... Mergi, mă șapcă veche, pe banda ta, nu... Nici ăsta nu are să moară acasă. Unde vreți să vă las? La Ulpia? Prea bine. – Și? – Și ce? A, cu țepa. Am cerut să se facă o verificare de rutină. Și ce credeți că-mi oferă raportul pe care l-am primit a doua zi? Nu exista nici un fel de container cu pește. Fusesse doar o înscenare a familiei ei, a secretarei, familie implicată și ea în marile afaceri, ca să se răzbune pe mine pentru că nu le-am luat fata de nevastă. – Ce oameni de nimic! s-a revoltat doamna, iar domnul de alături a spus la rândul lui că așa sunt ăia de pe acolo, te poți aștepta la orice din partea lor. – Uitați-vă numai la ce se întâmplă la ei, l-a completat vecinul său. – Angajați-o, domnule, pe fiica mea și veți avea un om de încredere. Are economicele, domnule. Și? – Am dat-o imediat afară, ba i-am imputat cafeaua pe care a băut-o din fondurile firmei timp de doi ani de zile. – Bine i-ați făcut. Angajați-o pe fiica mea ca secretară și veți avea un om de bază în firmă. – V-am spus, stimată doamnă, lăsați-mi numărul de telefon... – L-am scris deja pe hârtiuța asta, sper că înțelegeți. – Fiți fără grijă, doamnă. Ei, iată că am ajuns la Ulpia. – Poftiți, domnule, deschidea portiera, l-am scris acolo și aștept să mă sunați cu vești bune că sunteți un adevărat om de afaceri, și vă mulțumesc de pe acum. Nu e nevoie să-mi dați restul. Să aveți o zi bună!

După ce colegii de drum s-au îndepărtat, i-am întins o hârtie de o sută de mii. S-a bucurat când am spus să păstreze restul. – Când vă întoarceți? m-a întrebat. – Nu prea știu, am răspuns, probabil spre seară. – Mă găsiți la gară. Vă voi povesti despre o afacere extraordinară... – Aș vrea să te întreb, cum se numește firma aia a dumitale? – Firma! Parcă asta are vreo importanță! – Și afacerile, secretara, dolarii? – Dolarii! a râs și a demarat ușor.

Abia atunci i-am văzut spatele mașinii: părea recuperată de la fier vechi.

Proprietar cu acte în regulă

Tocmai în acea dimineață pe când ne pregăteam să vorbim cu omul cel priceput și binevoitor, a sunat colegul meu de slujbă, pe numele lui Vasile Armașu, zis Binevoitorul: -Auzi, zice, tu ai de luat lemne din pădure? – Sigur că am.. Sunt proprietar cu acte în regulă.-Și cine ți le face? Sau te duci tu să le tai? Nicidecum. – Bănuiam eu. Te-am sunat să-ți recomand un bun specialist, proprietar de cal și căruță. Am rămas oarecum uimit de bunăvoința colegului meu, credeam că la mijloc trebuie să fie neapărat vreo afacere, ceva interese meschine, se cunosc atâtea cazuri de inși descurcăreți care s-au îmbogățit peste noapte din tăiatul pădurilor, ori făcând pe intermediarii, așa că am refuzat propunerea colegului meu mulțumindu-i totuși pentru bunăvoință, înrucât beneficiez de serviciile unui bun specialist posesor de căruță și cal, drujbă, secure, plus niște brațe vânjoase.

După amintita discuție, repet telefonică, am ieșit în stradă unde am urcat cu un aer solemn în mașina cuscrului Ionuț pentru a străbate distanța de două sute de metri care ne desparte de casa specialistului în pădurit, un bărbat încă tânăr, cu armata făcută la gospodăria anexă a uniății unde avea în grijă și doi cai. L-am găsit în curte, învârtindu-se pe lângă o căruță cu roți de cauciuc. A spus ceva despre munca grea în pădure, mai ales dacă omul vrea să facă o treabă cum scrie la carte, or el întodeauna face orice muncă cum scrie la carte ca solicitantul plătitor să fie...și a hârăit un *e* prelung. – Mulțumit, am completat eu enunțul, crezând că nu-și găsește cuvintele. – Ce mulțumit! Foarte mulțumit!

Ne-a spus apoi povestea lui, una simplă cum sunt poveștile disponibilizaților, foarte frecvente în zilele noastre. Pe scurt, a

precizat că nu mai are nici un ban din cei primiți pentru slujba părăsită prin voința celor în drept, iar ajutorul de șomaj s-a terminat, dar el nu disperă, acceptă orice se ivește, muncește cu plăcere pentru a-și mulțumi solicitanții, altfel riscă să fie înlăturat din competiție de o concurență nemiloasă când este vorba de a pune mâna pe niște bănuți. — Le faci în parte? l-am întrebat pentru a pune capăt expunerii sale. — Le fac, de ce să nu le fac. Dacă vreți să le vindeți, vă găsesc imediat un cumpărător. — Vai de mine, l-am oprit, nici să nu te gândești la una ca asta, am absolută nevoie de lemne, mai ales cu această scumpire a gazului. — Atunci nu ne mai rămân decît să pornim la drum. Un moment numai să-mi iau securea. Aici a apărut o femeie de vîrstă mijlocie care l-a sărutat pe obraz: -Să ai grijă, mamă, nu cumva să te lovești în vreun lemn, ca data trecută. — Lasă-mă în pace, a replicat feciorul și a pornit în urma noastră.

Si astfel am pornit în mașina cuscrului Ionuț spre pădure să intru în posesia celor treizeci de fire lemn de foc categoria a doua. De fapt nu eram singuri, ne însoțea un întreg sobor de specialiști: reprezentantul Ocolului Silvic venit cu misiunea de a supraveghea situația, împuternicitul posesorului, cu misiunea de a veghea la respectarea legalității, doi observatori de la autoritatea locală, lipsea doar pădurarul, omul plecase încă de dimineață să inspecteze parcelele ca nu cumva să intre acolo clandestin vreun nepoftit, cu cine știe ce mijloc de transport, vreunul din acei inconștienși defrișători de păduri, marile stavile în calea puhoaielor de apă.

Din marginea pădurii am pornit pe jos urcând și coborînd un deal prin locuri de vis, mă rog o frumusețe de pădure rămasă drept moștenire de la străbunii cu rang de grăniceri în slujba nu știu cărui împărat, sau împărăteasă, trecută, pădurea, în vremurile *alea* în proprietatea statului, iar acum în noua orînduire, în cea a urmașilor urmașilor, dar pe care o administrează de fapt tot Ocolul Silvic care nu mai este proprietar, dar el dispune ce și cum e voie, de unde ai voie și unde nu ai voie să tai vreun lemn, asta pentru a

proteja această bogăție a ținutului nostru, în cele mai multe cazuri nu ai voie, dar asta se aranjează în cele din urmă, după multe deplasări la cei în drept, rugăminți și intervenții. — Aici e acel loc, a spus reprezentantul Ocolului. După câte îmi dau seama totul e în regulă, așa că va puteți apuca de treabă. Până atunci noi ne mai omorâm vremea cu sticla aia din traista onoratului proprietar, adică eu, Vasile Vasaliuș Drenescu, în persoană. Între timp reprezentantul comunității a pornit în căutarea pădurarului, pe care l-a găsit în cea mai apropiată vale unde ființează o cabană, loc de relaxare pentru slujbașii cu munci de răspundere în glorioasele decenii. -Iată-ne! a exclamat omul pădurii, să ne apucăm de lucru. Și ne-am apucat.

Nu-mi închipuiam că marcatul lemnelor destinate tăierii trebuie să treacă neapărat printr-o întreagă aventură. Indată ce noi indicam un amume exemplar, reprezentantul Ocolului obiecta, asta nu se poate, luați-l pe ăla. Ne-a ținut între timp o amplă și documentată informare despre nesăbuiința ființelor mai ignorante decât copacii, numite oameni, care au distrus faimoșii noștri codri străvechi, de se abat asupra localităților dealurile despădurite, ceea ce nu e cazul pe la noi.

Până la urmă am isprăvit cam în vremea amiezii și am pornit spre casă mulțumiți. În câteva zile, a spus tânărul specialist în doborârea copacilor, le aveți în curte.

A trecut o săptămână și specialistul în tăieri forestiere nu dase nici un semn. În săptămâna următoare l-am căutat acasă. Era plecat cu ceva treburi. Lucra cu atelajul, adică calul și căruța, la niște neamuri, dar să nu-mi fac gânduri, mâine dimineată va pleca în pădure pentru a-și onora obligațiile. În adevăr, a apărut în ziua următoare dar fără căruță asigurându-mă că a doborât copacii, i-a scos la marginea drumului, restul fiind doar floare la ureche. Ce contează, zicea, o zi, două, o săptămână, în plus. Era foarte mândru de rezultate și mi-a povestit cum lucrase și, pentru că are drujba defectă, a fost nevoit să apeleze la unul din concurenți pentru a doborî câteva fire mai groase. I-am oferit un pahar cu

rachiu de prune de cea mai bună calitate. – O, vă mulțumesc! a spus și a dat pe gât întreg conținutul. Mai puneți unul! Ar mai fi ceva, a adăugat cu oarecare sfială înapoiindu-mi paharul.-Te rog, spune despre ce este vorba! – Ați putea să-mi împrumutați vreo trei sute de mii pentru ceva cumpărături? I-am împrumutat suma cerută și la plecare a spus: – Mâine voi aduce o căruță. Dar s-a corectat imediat Mâine este sărbătoare, așa că rămâne pentru poimâine, oricum, treaba e ca și făcută.

Poimâine a fost însă o zi cu ploi abundente, a patra zi la fel...Era clar că nu avea cum să urce în pădure. Peste vreo două săptămâni am bătut din nou la poarta lor. După cum își poate da seama oricine, nu eram în cea mai bună stare sufletească și am început de cum am intrat în curte: – Fiul dumneavoastră nu mi-a adus lemnele! – Și nici nu cred că le mai aduce, a răspuns mama specialistului în dobărârea, fasonatul și transportul copacilor. Am vândut calul. Din felul cum vorbea am dedus că femeia nu era nici ea în cea mai bună stare sufletească, deși avea fața tot așa de senină ca cerul dimineții. – S-a îmbolnăvit? Vreau să spun calul? – Nu s-a îmbolnăvit. L-am vândut. – Și nu v-ați gândit la lemnele mele? Evident eram enervat, gata să explodez, mă și mir cum de nu am făcut-o. –Nu ne-am gândit.

Mi-a întors spatele și a dispărut în casă.

Aveam mai multe treburi prin oraș, am intrat prin magazine după cumpărături și m-am întors pe la amiază. De fapt eram neliniștit Plătisem ceva bani pentru lemne și mi se părea nedrept să rămân fără ele, mai ales că se anunța o iarnă cu suflet nordic. Așa că am mers din nou la casa acelor oameni gândind că au vândut calul ca eu să nu am vreo pretenție din moment ce nu mai au cal. – Lemnele dumitale, vor spune, au rămas acolo în pădure, te privește cum le aduci, doar sunt lemnele dumitale, nu ale noasete, și multe alte explicații aiuritoare în fața cărora cedezi în cele din urmă, și chiar dacă nu o faci, dacă te plângi

unde trebuie și unde nu trebuie, tot acolo ajungi în cele din urmă, adică nicăieri.

Poarta era încuiată, nu a răspuns nimeni la bătăile mele în tabla amenințător răsunătoare. Mă pregăteam să plec dezamăgit, când am văzut un bărbat de vârstă mijlocie venind pe șosea cu o junincă de funie. În această parte a orașului nostru casele sunt aidoma celor de la țară, par mici sate strămutate aici, gospodării în regulă, acareturi, clăi de fân și animale mugind. Striga să aștept. – Mă cunoști, l-am întrebat? – Sigur că te cunosc, cine nu te cunoaște. Așa e, toată lumea mă cunoaște, doar sunt urmașul bunicului meu, om de vază pe aici, ceea ce nu înseamnă că îmi și poartă un respect deosebit. I-am spus scopul vizitei, acuzându-i feciorul de înșelătorie fiindcă auzisem ceva prin oraș, cum că a vândut lemnele. Mințeam, evident, dar minciuna mea era mai mult un test. – Nu avea când să le vândă, a spus bărbatul foarte sigur pe el. A venit și soția lui cu fața înutnecată și a izbucnit de cum a dat cu ochii de mine: – Ce vrei, domnule! Faci atâta scandal pentru niște amărâte de lemne... De te mai prind pe aici pun câinlele să te muște de turul nădragilor! – Oameni buni, am îndrăznit, ce e cu voi? I s-a întâmplat ceva băiatului? – Sigur că s-a întâmplat, dar pe unul ca dumneata îl doare în cot. Băiatul nostru e în spital la Timișoara la reanimare și dumneata vii aici să ne amărăști zilele. De aia am vândut calul ce era tot sprijinul nostru. – Liniștește-te, a încurajat-o bărbatul, ne-om descurca cumva, nu e prima dată când suntem la greu. – Da, nu e, dar acum am dat peste oameni cu inimă de piatră...

Doamne, mi-am spus, cuprins de remușcări, iată câtă răutate și meschinărie zace în sufletul ăsta al meu, în noi, cei cu pretenții de oameni pașnici, noii proprietari de pădure și grădini, le vedem doar pe ale noastre, ne doare în cot, așa cum zice dumneaei, de necazurile altora. – Rămâneți cu bine, le-am spus, dacă e nevoi de ceva, vă ro să apelați la mine... M-au sărutat amândoi pe frunte, sfătuindu-mă să nu-mi fac griji, doar e plină pădurea de lemne.

Veneam fluierând spre casă ca un optimist ce sunt. Prin centru l-am întâlnit pe colegul meu, supranumitul Bienvoitorul: – Ascultă, zice, nu ai putea să-mi recomanzi pe acel specialist care ți-a făcut lemnele că al meu e un escroc, le-a vândut... E unul care locuiește pe strada ta, unul blond ce a făcut armata cam de multă vreme. Se zvonește că și-a vândut calul și a plecat în Spania. – A vândut calul!, am exclamat eu și am început să râd cum rar o mai făcusem în acea lună.

Grevă individuală

Prezența mea zilnică în fața instituției cu o placardă ce preciza că eu, cetățeanul Nevoitu, cer o mărire de salariu și două cafele gratuite pe zi a stârnit interesul trecătorilor. Stăteam acolo pe un taburet cumpărat anume în acest scop, întrucât în garsoniera mea confort doi nu dispun de scaune. Cunoscuți și necunoscuți se opreau apreciind demersul meu. Spuneau că-mi admiră curajul. Erau destui sceptici. Femei frumoase exprimau prin râsul lor anumite intenții. Alții vedeau efortul meu ca ceva efemer, ca să nu spunem mai mult, adică inutil. Treaba lor, îmi ziceam, ei cu ale lor eu cu ale mele. Sunt un luptător pentru rezolvarea, scuzați acest termen uzat, a doleanțelor colective, exprimând ceea ce se aude zilnic nu doar pe stradă.

Veneam încă de dimineață, înainte de intrarea salariaților, a colegilor în instituție. Îmi zâmbeau cu o vădită complicitate: asta ar trebui să facem toți, dacă nu am fi posesorii unei doze de lașitate.

De îndată ce se închideau porțile în urma ultimului salariat se așternea acea liniște specifică străzilor mărginașe ceea ce trezea în mine o inexplicabilă stare, nu de somnolență, din contră, încât mă cufundam iar în lumea aceea a mea, retrăind visul de o viață, atât de lucid că părea real. O realitate numai a mea. Încă de pe vremea când aveam o familie, și ca urmare a nesfârșitelor controverse cu soția veșnic nemulțumită de câștigul meu de salariat categoria a doua, hotăram să plec fără să las măcar o urmă, un semn ceva și să-mi duc restul zilelor undeva la țară într-o căsuță simplă, fie chiar o colibă, așezată într-un peisaj cum numai la țară poți să vezi. Mai era și absurdă mea șefă de birou căreia îi

ninge și plouă zi lumină. Mai ales acum când e vorba să fie promovată ca director executiv în locul domnului Crăznoianu, destituit în urmă cu patru ani pentru poziția sa politică, una de centru-dreapta. Odată, după obișnuita amenințare cu diminuarea retribuției, era în vremea când acest termen avea statut oficial, am luat o coală de hârtie și am desenat casa pe care o vedeam clar în fața ochilor. Am așezat-o pe un deal cu vârful teșit, în apropierea unui râu, putea să fie Mureșul, Crișul, Oltul, oricare altul, dar unul limpede încât să-ți vezi fața în undele lui. Casa oferea o largă panoramă a ținutului întins până în poala orizontului, sate răzlețe, culmi de dealuri și un cer limpede plumbuit în zilele frumoase, ca să nu mai spun de momentele de la sfârșitul zilei, când da să apună soarele. Văzusem un asemenea asfințit în Bărăgan pe vremea când îmi satisfaceam stagiul militar. Era în zori, iar eu făceam de planton trei ca urmare a pedepsei nemeritate dată de sergentul comandant de grupă pentru ceva vini doar de el știute. Se albeau zărilor, cerul la răsărit se înroșise ușor, apoi tot mai roșu, tot mai însângerat până ce s-a ivit, ca o deplină încununare, pecetea discului solar, ceea ce mi-a dat curaj, o încredere oarbă în reușita viații mele, indiferent câți sergenți absurzi vor comanda în existența mea. Am privit uitând de lume acel răsărit, iar seara spre apus, curios să văd cum apune soarele. Pe măsură ce dispărea la marginea Bărăganului, cerul se înroșea, dar într-o nuanță mult mai sângerie rămânând așa mult timp până ce văzduhul se plumbuia chemând luna și puzderia de stele. Acel peisaj îl vedeam atunci de acolo de pe dealul transilvan unde îmi instalasem imaginara mea casa. Fac precizarea că e vorba de una virtuală pentru a înlătura orice confuzie. Geamul de la cameră, singura de altfel, da spre râu. Puteam să-i admir albia puțin cenușie când aveam chef. Era o casă simplă, cameră, bucătărie și hol. Pe atunci nu mă gândisem la baie, abia mai târziu am construit-o. La început am mobilat-o ca în vremea copilăriei mele cu un pat simplu și saltea umplută cu paie, laviță în loc de scaune și o sobă de tuci în bucătărie deasupra căreia am instalat un suport pentru cratițe și diverse ustensile

obligatorii într-o bucătărie. Mult mai târziu, după ce au apărut și la noi magazinele particulare numite *second hand* de mobilă de import am renunțat la acele obiecte. În fiecare zi cumpăram câte o piesă nouă. Mai vizitez și acum astfel de prăvălii. Cum apucam un moment de singurătate instalam mobila cea nouă în camera mea multifuncțională: cameră de zi, birou, dormitor.

Întrerup pentru moment relatarea despre modificările aduse casei mele, unele chiar în minutele trecute. Dau buluc peste mine mai mulți domni înarmați cu aparate de fotografiat, camere de luat vederi. Vor interviuri, explicații în privința conflictului meu de muncă, vor să afle amănunte, faptele, atitudinile. Nu mai prididesc cu răspunsurile, intențiile, planurile personale pentru viitor, adică ce voi face dacă nu-mi sunt satisfăcute doleanțele. Vor să știe ce părere am despre scumpirea benzinei. Sunt complet dezamăgiți aflând că nu posed mașină și că nu am avut în viața mea una, că pe mine mă interesează în principal cafeaua zilnică. Erau și întrebări referitoare la viața intimă, cam prea directe. O domnișoară de la un hebdomadar de specialitate întreabă dacă fac sex, și altele de felul acesta. A fost oarecum mirată, ca să nu spun dezamăgită, când a aflat că asemenea manifestări sunt pentru mine de domeniul trecutului. Chiar a precizat că asta o miră întrucât sunt încă un bărbat în plină putere, chiar tânăr. I-am mulțumit pentru aprecierile ei, să le numesc măgulitoare.

Au plecat în vremea amiezii, așa că mi-am îngăduit o întrerupere a protestului timp de o oră pentru a-mi lua prânzul la un mini snack-bar din centru și convenita cafea pe care o beau zilnic acolo. Mi-am luat prin urmare scaunul și placarda, uneltele mele indispensabile pentru ceea ce aveam de făcut, și am plecat. M-am trezit și acolo în centrul atenției, cei prezenți mă priveau nu așa spune cu simpatie, cât mai degrabă cu o reală curiozitate, ba chiar ironie. Ce faci, domnule, ai isprăvit greva? Sigur, răspundeau tot ei, și în timpul grevei trebuie ca omul să mănânce. Mi-am luat în grabă prânzul încercând să mă detașez de atmosfera din jur, cum că așa fi nu în această cârciumă destul de agreabilă, ci

în căsuța mea de la marginea râului. Era o zi însorită, învăluită într-o liniște benefică, iar eu ca un solitar ce sunt îmi luam prânzul nu aici în fum de țigară, ci acolo pe terasa mea, la umbra unui copac a cărui identitate nu o stabilisem încă, putea fi un nuc, ori un cireș, ba chiar un măr, ori un brad, va trebui să mă decid fiindcă stările acestea confuze sunt dăunătoare. Și ce frumos răsună corul rândunecelor, ori probabil alte păsări, va trebui să consult Enciclopedia, ori vreun specialist în ornitologie pentru a afla cam ce fel de păsări cântă vara într-un mediu rustic ca al meu. După ce am isprăvit prânzul, am fumat două țigări în timp ce îmi luam cafeaua admirând acel peisaj extraordinar, o combinație de culori dominate de albastru și alb, verde și o nuanță de negru șters întins pe coama dealurilor. Am fost întrerupt din această stare de beatitudine de un ins veșnic sobru, destul de tânăr, un avocat ajuns celebru, care s-a oferit să-mi reprezinte interesele într-un eventual proces, ori ceva cercetări referitoare la prestația mea în instituție. L-am refuzat scurt și la obiect: obișnuiesc să-mi port singur de grijă. M-am apărat personal în acel epuizant proces de divorț în care m-a târât fosta mea consoartă. E adevărat că am pierdut apartamentul cu tot ce agonisiseam timp de opt ani, ba a trebuit să plătesc și cheltuielile de judecată, dar scăpasem, eram independent, eu cu dorințele mele, cam nefericit din moment ce nu mai aveam casă, dar nu-mi făceam gânduri, sigur fiind că autoritățile se vor milostivi de mine și-mi vor oferi un adăpost, ceea ce s-a și întâmplat. Domnul director Crăznoianu, pe atunci tovarăș, mi-a oferit o garsonieră confort doi în care locuiesc și astăzi. Am acolo timp berechet să mă ocup de casa mea de la țară.

Era deja trecut de amiază, așa că am pornit la locul ce mi-l alesesem pentru protestul meu vehement. Mă așteptau, cel puțin așa cred, două automobile înghesuite de oameni ai legii, câțiva în uniformă și înarmați, ceea ce mi s-a părut o acțiune de intimidare pentru a mă izgoni de la poarta fabricii. Îmi aruncau priviri iscoditoare, dar eu, știindu-mă apărat de hârtia expusă la vedere, aprobarea celor în drept, nu-mi făceam gânduri. Aveam însă o

stare ciudată de neliniște, încât nu am mai reușit să mă ocup de amenajarea casei de la țară. Am plecat peste două ore cu nemulțumirea în suflet pentru a continua a doua zi exact de la orele șapte.

Au apărut ziarele. Titluri incitante pe primele pagini: *Cetățeanul Nevoitu cere o mărire de salariu, Nevoitu și ieftinirea cafelei, Nedreptate socială, Un cetățean de mare curaj, Grevă individuală*. Ziarele apreciau demersul meu. Se făceau calcule exacte ce arătau clar pierderile și beneficiile. Beneficiile erau consistente, pierderile la buget ne semnificative. Existau și dezaprobări. Unde vom ajunge, ziceau, dacă fiecare salariat ar ieși în stradă urlând în gura mare că el dorește cine știe ce aberație cum ar fi gratuitatea cafelei în instituțiile statului. Voci pierdute în vânt, dezaprobrate de marele public.

Odată parcurse articolele din ziare, am ascultat la radioul meu portativ știrile locale. Mi-am recunoscut vocea. Vorbeam foarte convingător despre acțiunea mea individuală în interesul salariaților. Erau și comentarii tendențioase, imixtiuni în viața personală pe care le-am tratat cu indiferență.

Cum strada era ca și pustie, am folosit restul timpului pentru amenajarea în continuare a casei mele de la marginea aceluia râu superb. După cum am mai precizat, aveam de înlocuit vechiul mobilier, făcusem câte ceva în ziua trecută până la venirea ziariștilor. Bucătăria lăsa de dorit. Am continuat după sfaturile oferite de publicația *Casa noastră*: dulapuri suspendate pe un întreg perete, chiuvetă de inox, fără obișnuitul filtru de apă cum am fost nevoit să instalez în garsoniera mea, pentru a scăpa de rugina ce curge veșnic pe conducte. Apa plată de prin magazine e un produs derizoriu pe lângă acel lichid dumnezeiesc ce există din abundență în fântâna pe care o săpasem chiar în prima zi a instalării mele acolo. Am avut unele dificultăți în alegerea covorului. În cele din urmă am renunțat la un persan roșu în favoarea dușumelei din panouri moderne care imită așa de bine parchetul. Restul dimineții l-am petrecut depunând un mare efort

mental în alegerea mobilierului potrivit pentru camera de zi: o canapea extensibilă, din piele, cu arcuri foarte solide, un birou de mărime medie, e de neconceput o încăpere fără această emblemă a unei minime existențe intelectuale. Cu rafturile pentru cărți a fost mult mai ușor. După ce le-am instalat, ceea ce nu mi-a luat prea mult timp, am constatat lipsa fotoliilor. Eram de-a dreptul revoltat, cum a fost posibil să uit tocmai fotoliile. A trebuit să trec în revistă mai multe modele ca în final să aleg două îmbrăcate tot în piele, pe care le-am instalat unul în fața biroului, pe celălalt afară pe terasă unde îmi place să stau pentru a admira peisajul, repet, unul de o mare frumusețe. A venit rândul televizorului. Am instalat unul color cu ecran mijlociu, sfidând astfel preistoricul *Temp* din garsoniera mea, unul cu ecranul aproape șters. Mai am baia ceea ce voi face probabil chiar în această după-amiază.

În restul timpului, până în vremea prânzului, m-am instalat pe terasă întrucât ar fi fost un adevărat sacrilegiu să nu profit de asemenea zi desfătăată de soare. Era o încântare să stau acolo adâncit în fotoliu ascultând glasurile diferitelor păsări. După cum am mai precizat, habar nu am ce fel de păsări sunt, cu siguranță vrăbiile nu pot lipsi dintre ele.

Astăzi au venit politicienii. Opoziția mi-a adus sticle cu apă minerală, țigări și cafea. Mă întreabă când voi declanșa greva foamei pentru a dovedi nevolnicia Puterii. Nu știu, le-am spus, nu intră în planul meu, eu vreau doar să sensibilizez conducerea, se știe prea bine în ce scop. E absolut necesară, spuneau domnii din opoziție, o grevă a foamei, singura care poate trezi o putere despotică. Dar lucrurile nu vor merge mult timp așa! Am obiectat. Puterea își are în adevăr păcatele ei, dar și foarte multe realizări. Remarca mea absolut sinceră a produs o imediată schimbare pe mimica domnilor din opoziție și un zâmbet de mulțumire pe fața domnilor reprezentanți ai puterii. Vor face absolut tot ce se poate face pentru a veni în sprijinul meu, spuneau aceștia, doar sunt un cetățean loial care înțelege situația. Sfatul lor sincer era să-mi iau scaunul și să plec imediat la serviciu unde să aștept cerutele

schimbări. Era de față și ziarista. Mi-a zâmbit, un zâmbet încurajator.

După-amiaza acelei zile am petrecut-o pe terasa casei mele de la țară întrucât era o splendidă zi de august. Stam acolo adâncit în fotoliu, ba nu, mai bine pe canapea, a, nu, rămâne totuși fotoliul, e mai comod, mai odihnitor, pot contempla în voie cerul, nemărginirea. De fapt nu sunt singur, ci în compania plăcută a domnișoarei ziariste, pe numele ei Vera, iar eu o strig cu un accent englezesc, un obicei care mi-a rămas din timpul liceului de la orele de engleză, o limbă pe care am studiat-o cam zece ani, ce-i drept, cu slabe rezultate. Cum spun, domnișoara ziaristă tocmai iese din casă, evident din bucătărie, cu tava pe care aburesc două cafele ce emană un miros amețitor, cafele de foarte bună calitate. Alături pe tavă, plicurile cu zahăr și o cană cu lapte, ceea ce nu e cazul meu, nu suport laptele, spre deosebire de ea, Vera, care bea cafeaua numai cu lapte. A deprins asta în Anglia unde a făcut o scurtă specializare. Ducem ceștile la gură, apoi ne întindem pe canapea într-o înclăștare plină de dăruire, momente dumnezeiești, ca să spun așa. Când ne-am revenit din acea dăruire, epuizați, se făcuse deja seară, soarele însângerase pânza cerului, o imagine care mi se pare foarte potrivită. E totuși cald, zăpușeala de peste zi mai dăinuie, dar noi nu o simțim aici în cerdacul umbrat de ramurile nukului meu spectacular, fiindcă asta este, un nuc. Trebuie să intrăm în casă, e vreme să pregătim cina, apoi, eu, adâncit iar în fotoliu, îmi voi relua lectura, ea, Vera, se va așeza la biroul meu ca să-și scrie articolul pentru săptămâna viitoare, ori poate chiar pentru mâine; ar putea să plece în zori cu mașina proprietate personală, ori să transmită articolul prin telefonul mobil. Ar mai fi și altele de spus despre acea splendidă zi.

Aseară am renunțat la demersul meu. S-au produs evenimente neașteptate pentru unul ca mine, așteptate de alții care nu sunt asemeni mie. A trebuit să mă prezint în această dimineață

în fața domnului director Crăznoianu, destituit de vechea putere și repus în drepturi de noua putere prin ordonanță judecătorească cu toate scuzele de rigoare, plus substanțiale daune morale pentru a le șterge pe cele stricătoare de imagine.

O nemărginită iubire i-a cuprins pe absolut toți colegii mei față de domnia sa, o nespusă admirație, profunde sentimente, mai ales că în această dimineață, fabrica s-a privatizat, iar domul Crăznoianu Virgil nu e doar acționarul principal, ci și directorul executiv. Cea mai entuziasmată a fost în primele momente însăși șefa mea de birou, doamna Felina, care, ce-i drept, când a fost directorul dat pe ușă afară în urmă cu patru ani, a emis un pronunțat agreement de huiduieli, o răbufnire feminină de moment, dar i-a revenit nețărmurita ei considerație, admirație, prețuire, ca să nu mai spunem de iubire până ce a aflat că e trecută și ea pe lista disponibilizaților.

Acum, când serviciul resurse umane mi-a înmânat hârtia cum că în urma disponibilizării am dreptul la douăsprezece salarii compensatorii, sunt cuprins de un val de fericire. Ies pe poarta fabricii cu servieta mea jerpelită ce conține în principal foile pe care am desenat îndelungatele mele vise. În curte, disponibilizații au organizat manifestația de protest. Tocmai ei să fie dați afară după ani de muncă devotată și deplină credință conducerii în frunte cu domnul director, omul cel mai imprevizibil de capabil din câți a lăsat Dumnezeu pe pământ. Mă strigă în cor: – Ce faci, nu vii la grevă, poftim ia un steag și vină să protestăm. Dar eu trec printre ei cu demnitate, nu ca un învins, deși am deocamdată doar servieta de sub braț. Pentru moment, fiindcă îndată ce voi intra în posesia cuvenitelor sume oferite în schimbul slujbei, voi pleca la țară, undeva în apropierea unui râu, trebuie să existe undeva un asemenea loc cu o căsuță nelocuită. Până atunci voi face alte mici modificări în casa mea de la țară, cum ar fi instalarea unui duș.

Întors de pe lumea cealaltă

Sinceritate

Îl stăpânea o neliniște gen „acum să vezi ce se întâmplă” pe măsură ce se apropiau de școală. Cum au intrat în sat, unii îl întrebau de pe la porți: Ai înviat, mă Serafime, copil prost, cum e pe acolo pe lumea cealaltă? Adevărul este că nu venea de pe lumea cealaltă, ci dintr-un salon de spital obositor de alb pe care l-a părăsit după ce medicul a încheiat recomandările: să-și bage mințile în cap că la o recidivă ar putea fi mult mai grav, dacă nu fatal. E clar, Serafime? Era, cum nu. Tocmai pentru el să nu fie clar? Medicul i-a recomandat apoi aspirine și ceai. Cât mai mult ceai cald. Între timp dirigintele ridicase foaia de ieșire. Gata. Toate acestea s-au întâmplat într-o vacanță de primăvară când părinții lui plecaseră la părinții lor iar el a rămas acasă să vadă de iepuri. Aveau în spatele casei o adevărată crescătorie de care se ocupa el cu fratele lui cel mai mic.

Tot drumul dirigintele nu i-a spus nimic și în cancelarie unde așteptau „conurenții” cu un aer de „e lată rău” a început în cel mai nepotrivit mod:

– Tocmai tu Serafime. Tocmai tu. Fără să te gândești la consecințe? Dacă nu era impiegatul cu Dacia lui să te transporte la spital?

Împrecinații, în număr de șapte, stau în rând ținând căciulile în mâini, cu frunțile plecate. Numai Gelu Alexiu, autorul moral al întregii epoei pare mai sigur pe el. – Asemenea lucruri nu sunt, nu sunt bune... El a spus, s-a gândit, dar ei... Se vede că a ticluit o istorioară, ceva, pusă la punct până în cele mai mici amănunte, de aceea îl ajută cu o întrebare: „Cum ați și

îndrăznit să vă și gândiți la așa ceva?” ceea ce-i dă curaj. Expune cu atâta convingere încât îl uimește până și pe Serafim care face ochii mari când aude. De aceea s-au dus ei acolo în poiană ca să vadă un lup. Nici mai mult, nici mai puțin decât să privească un lup, un exemplar pașnic ce își face frecvent promenada prin partea locului. -Știți, argumentează Gelu cu îndrăzneală, foarte mulți l-au văzut pe acolo, s-au întâlnit cu el nas în nas fără să le facă ceva. Da, se învâрте pe acolo, apoi pleacă. Cât despre cele întâmplate, dacă Serafim nu se împiedica...Este adevărat că... ăăă le-a spus dar ăăă fiindcă eee... – Și concursul? -Da, sigur, a fost și un concurs. Ăăă... Au făcut ei un concurs foarte reușit. Probele, explică el ca un profesionist, nu au fost dificile. Nu! O sută de metri alergări, săritura peste pârâu, cățărarea pe Stânca teșită și, la urmă, proba finală, alergarea în sac. Ion a căzut în groapă, Doru și Cazan de pe stâncă, dar nu s-au lovit, iar ceilalți au abandonat. Singur Serafim s-a cățărat până în vârful stâncii.

Probabil, rememorează profesorul diriginte cele spuse de Ion, răcit și el acum, cu ochii umflați, că Serafim N. Popescu a trecut și atunci prin starea sa de excesivă mândrie. A venit rândul sacului! – Gata, mă! Ce, crezi că mi-e frică? Nu avea cum să piardă, gândea probabil, în timp ce legau sacul la gură, din moment ce nu există alți concurenți. A reținut reperatele, denivelările terenului, fiindcă de văzut nu avea cum să vadă, se putea baza doar pe simțuri.

A străbătut deci poiana în sacul legat strâns la gură, în îndemnuri și huiduieli. A ajuns la marginea poienii în strigătele supporterilor „Hai, nu te lăsa!” iar altele cu „Hooo! Abia te miști!” Bănuia că se află pe valul de pământ. Avea de mers în direcția sud douăzeci de pași și gata, victorie! A făcut câteva sărituri după modelul cangurului, sigur că este pe direcția cea bună. S-a împiedicat, s-a rostogolit ca un bolovan pe coastă până în râu. Restul nu mai știe. Apoi panica. Au intrat cu toții în apă până la brâu de l-au scos, fuga lui Gelu la gară, transportul la spital, o noapte de efort și acum toate acestea. Profesorul diriginte

zâmbeste: – Asta da, zic și eu curaj la niște școlari din a VI- a isteți nevoie mare! Gelu așteaptă. S-a descurcat, nu s-a descurcat? Tace. Ca și ceilalți de altfel. Numai Serafim N. Popescu, înalt, mai degrabă deșirat, premiant la toate, căruia mereu i se întâmplă câte ceva, începe hotărât: – Noi am făcut pe grozavii, domnule diriginte. Asta e! Pe aici nu există lupi.

Cu un an în urmă Serafim, dar nu numai el, ar fi început să plângă. Acum tace, ca și colegii lui. Ce se mai poate spune?

Între timp frigul se întetise. Soarele dispăruse într-un nor sprijinit în zidul cetății din vârful dealului, semn că în curând avea să ningă.

Destin...

– De unde o locuință pentru patru persoane aici în comună unde mai dăinuie proprietatea privată, fi-ar mama ei a dracului să fie! Ești tânăr, în putere, pe deasupra și proprietar de grădină la marginea orașului, adică la nici doi kilometri de comună, așa că fă-ți casă! Lasă bibliotecile, barurile, poezia și treci la treabă !

Serafim N. Popescu, de cinci ani profesor titular pe catedra deținută o jumătate de veac de fostul său diriginte, pensionar onorabil printre pensionari onorabili, urmă întocmai sfatul primarului. Adună toată vara bolovani de pe râu, făcu împrumuturi, cumpără materiale, săpă singur fundația, sluji ca holoangăr la toți meșterii pe care îi angajă și peste vreo cinci ani deveni proprietar de imobil cu terasă, grădină în care sădi trei meri și doi peri, de roabă, ferestrău, secure, lopată, sapă și alte unelte absolut necesare în curtea gospodarului, plus un perete de cărți, birou, mașină de scris, anunțată în termen la miliție în primele zile ale anului pentru a demonstra că nu are gânduri ori intenții dușmănoase, fiind el gospodar sânguincios în timpul liber din zi, iubitor de familie, confecționar de poeme și istorioare textualiste în timpul nopții.

Ceea ce urmează dovedește temeinicia aceluia faimos principiu estetic apreciat chiar de marii nonconformiști, ce dăinuie oficial din vremea lui Aristotel, dar cu o existență mult mai veche, cum că soarta, destinul sau cine o mai fi îl ridică pe un soclu impozant, cât mai înalt, pe individul ajuns erou principal ca să aibă de unde îl trânti. În cazul lui Serafim N. Popescu trimisul destinului purta numele de Legea 22 dată în grabă de M.A.N., adică Marea Adunare Națională..

Primarul îl chemă cu adresă oficială, îl pofti să ia loc, semn că „e o problemă care ridică alte probleme”, îl felicită pentru rezultatele obținute la muncile agricole cu elevii, apoi îi întinse o coală albă, hârtie de foarte bună calitate : Declarație! Cum ce declarație! În legătură cu prevederile Legii 22 privind stabilirea domiciliului în localitatea unde muncești pentru binele oamenilor muncii de la sate.

Reprezentantul puterii rezumă paragrafele din numita lege, menită să întărească rolul intelectualilor care muncesc la țară, după cum urmează : a) dacă locuiești în comună, dar lucrezi la oraș, indiferent de distanță, nu te muți cu domiciliul; b) dacă locuiești în comună și lucrezi în unul din satele acesteia, indiferent de distanță, nu te muți ; c) dacă locuiești în oraș, dar lucrezi într-un sat, indiferent că distanța e un kilometru ori o sută, te muți rapid, fără nici un fel de comentarii, altfel ți se desface contractul de muncă. Nimeni nu te obligă, faci cum vrei! doar trăim într-o societate cu cea mai largă sferă de manifestare a libertății individuale și colective.

Numitul Serafim N. Popescu avu o străfulgerare, un scurtcircuit, cum că literatura absurdului nu a ajuns nici pe departe la punctul ei culminant. Deci, gândea el, dacă nu mă mut, rămân fără slujbă, dacă mă mut cu domiciliul, consemnat în buletinul de identitate, în comună, nu am unde locui, pierd rația de alimente pentru oraș, mai mare ca cea oferită slujbașilor stabiliți la țară, precum și dreptul de a mai participa, dacă se va ivi ocazia, la vreun concurs pentru un post la oraș.

– Chiar dumneavoastră m-ați sfătuit, îndemnat...
– Acelea au fost condițiile atunci, acestea sunt condițiile acum.

– Și ce fac, am acolo casă! La marginea orașului, nici un kilometru până la școala mea...

– Faci alta! Ești încă tânăr. Dacă vrei să o vinzi, o cumpăr chiar eu. Eu nu sunt sub incidența Legii fiind organ ales, înțelegi? Și acum scrie! Dacă te muți, scrii un *DA* citeț, dacă refuzi, scrii un *NU* tot citeț și adaugi că ești de acord să ți se desfacă contractul de muncă. Ce faci, nu scrii?

Scriind acel *NU*, Serafim N. Popescu plecă acasă cu gând să scrie o petiție forurilor competente, dar fiind ocupat în timpul nopții cu scrierea unui poem despre evenimentele fragile din viața comunităților, uită complet de Legea 22. Dar, în pragul noului an școlar, aflând că trebuie să facă cerere de suplینire pentru propria catedră, începu să arunce cu bolovani în instituțiile publice. Ieșit, după un alt an, din spitalul de boli mintale, pensionat pentru incapacitate de muncă, adună grămezi de bolovani pe marginea râului unde făcuse o baie strașnică pe când era prin clasa a VI-a, pentru a ridică o nouă casă. Refuză după revoluție vechea titulatură fiind decis să se lanseze în afaceri.

Un om de afaceri eficient

Se orientă spre o afacere intelectuală complet inexistentă orașul lor și anume mașinării inteligente. Nu avea concurent și nici nu se întrevedea vreunul în următorul deceniu. O afacere absolut rentabilă, cu mari posibilități de câștig.

Abilul om de afaceri, fiindcă asta se considera Serafim, făcu toate demersurile, cheltui o sumă importantă din capitalul împrumutat din bancă pentru amenajări, dotări și reclame. Odată formalitățile îndeplinite, bucureștenii trimiseră marfa, scrisoarea

de intenție și alte hărții absolut obligatorii în această afacere atât de folositoare pentru spița umană.

La deschiderea localului, numit de Serafim N. Popescu stabiliment, se rostiră scurte discursuri din partea autorităților locale, din partea unui mic grup de prieteni dezamăgit de atitudinea patronatului care refuzase cu invidie noua inițiativă afiliată celor din capitală.

Câștigurile erau acceptabile. Creșteau în fiecare zi. Au fost și zile fără vânzări, dar în ciuda acestui fapt, înverșunarea stimulată de o debordantă bucurie a posesorilor de mașini inteligente nu mai cunoștea margini. Puteau dispune de propria inteligență după dorință reglând aparatul pe plus ori minus. Evident, majoritatea posesorilor utilizau aparatul numai în programele plus pentru a le spori inteligență, dar existau alții care, din când în când, sătui de prea multă deșteptăciune, apelau la programele minus. Împătimiții făceau împrumuturi bancare. Patronii din București erau încântați de priceperea noului lor asociat, fiindcă asta era Serafim N. Popescu, asociat cu propria firmă.

Știa patronul Serafim că lumea noastră trăitaore prin afaceri îl invidiază, dar nu se gândise nici măcar un moment că ar încerca să-l concureze. De unde până unde asemenea îndrăzneală! O avusese doar el, era afacerea lui, îi aparținea. Aparatul său inteligent semnala în unele seri o primejdie fără a indica și căile de contracarare.

Când a apărut prima firmă concurentă într-un local învecinat, a spus că intrușii nu au sorți de izbândă, nu rezistă. Dar au rezistat. Nici locuitorii orașului nu au fost deloc surprinși când a apărut și a treia Casă Specializată în vânzarea de Mașini Inteligente, apoi a patra. Ultima firmă spânzurată deasupra unei săli înșesată de computere și liste afișate electronic purta nu nume nemțesc. O deserveau două domnișoare stilate ce se remarcă nu doar prin configurația capului, cât mai ales prin forma picioarelor

lungi, sculpturale, acoperite cu o fustiță de două palme. Dispuneau de o extraordinară fantezie în utilizarea mașinilor inteligente.

Cum se poate lesne înțelege, această bijuterie expertă în arta de-a stoarce bani prin cele mai subtile mijloace a fost un concurent devastator, cu toate că autoritățile financiare i-au arestat patronii pentru colosale evaziuni fiscale.

Ce a urmat poate întrevedea orice om implicat cât de cât în afaceri: Serafim N. Popescu, optimist cum îl cunoaște orașul, întrezări o extraordinară posibilitate de câștig în țara lui Cervantes. Urmează prin urmare relatarea sa sinteză trimisă fostului său diriginte primitor de pensie modestă, omul care i-a stimulat nu doar imaginația, ci și gândirea speculativă.

Trimitere pentru Călinata

– Mai încercați. Poate aveți noroc luna viitoare.

– A trecut anul de când tot încerc, replică Serafim N. Popescu liniștit ca într-o discuție amicală, deși îi vedea de fiecare dată doar ceva din cap, mai precis, ochelarii, un segment din obrazul drept, nasul, gura și ceva din bărbie.

Îi despărțea un zid prevăzut cu o nișă prin care să comunice două persoane, cea investită cu atribuții executorii stând obligatoriu pe scaun, cealaltă, solicitantul, aplecat bine de spate.

– Nu sunteți un caz singular, a comentat doamna și i-a oferit un sfat ca și în luna trecută: să consulte zilnic afișierul din stradă și când apare anunțul „Astăzi se fac primiri pentru Călinata, începând cu ora...” să vină încă din zori în fața ușii și cu puțin noroc... Numai să aveți dosarul complet!

– Sigur că îl am complet. Am consultat chiar și un specialist.

– Asta e bine. Foarte mulți vin cu dosare incomplete.

– Vreți să spuneți că sunt foarte multe solicitări?

– Enorme! Toți vor să plece la Călinata, să obțină certificatul cum că au o stare mintală perfectă. Veniți așadar în luna viitoare.

A venit cu dosarul în geantă, cu toate actele încopciate, dovedind că el, semnatarul cererii tip, soția și soacra solicită înscrierea pe liste, fiind ei într-o stare corespunzătoare, după cum atestă adevărurile medicale (valabile 30 de zile) eliberate de comisia de specialitate. Au reluat conversația din luna trecută cu un mic adaus: doamna spunea că-i pare foarte rău, dar nu îl poate servi întrucât toate locurile au fost ocupate. Oricum, situația lui va fi rezolvată în tranșa următoare.

Peste două luni, adică la tranșa următoare, situația era foarte clară: locurile au venit cu destinație specială. Se primise o listă de undeva de Sus. Și-a exprimat nemulțumirea în scris acuzând Centrul de Distribuire a Locurilor de încălcarea drepturilor cetățenești citând precizarea de pe cererea tip cum că orice persoană are dreptul de a pleca la Călinata. A redactat plângerea într-un stil impersonal, circumspect, având în vedere diagnosticul stabilit de comisie, fără aluzii, ori amenințări, exprimându-și speranța că va urma o hotărâre favorabilă.

A fost chemat pentru clarificarea situației, considerată chiar de oficialități ca intolerabilă. Avea chiar unele asigurări cum că numele lor se aflau în capul listei.

Soacra era foarte mulțumită și a comentat cu vecinii adresa trimisă de Centru. A apărut invidia. Aștia se duc la Călinata! Așa-i în ziua de astăzi. Tot ăia cu relații.

Și el avea o stare, să-i spunem de mulțumire. Lumea în jurul lui s-a schimbat miraculos, a fost cuprinsă de bucurie, oamenii nu mai păreau încruntați din cauză că li s-au închis fabricile, ori că nu și-au primit ajutorul de șomaj. Iată ce înseamnă priceperea, dar mai ales îndrăzneala de a te adresa în scris forurilor competente. În sfârșit, vor pleca și ei în acel loc al mântuirii numit Călinata unde se pot obține certificatele cerute de UE.. Cei doi fericiți din oraș care fuseseră în primăvara acolo plecaseră deja la cules de căpșuni în Spania.

A petrecut noaptea premergătoare întâlnirii cu directorul de resort revizuind actele din dosar: adevărul de achitare a

impozitului pe anul în curs, că nu are restanță la întreținere, de onestitate eliberate de forurile bisericești și cele privind starea sănătății, reactualizate. Acestea arătau o anumită agravare a stării de sănătate, fără a preciza că tensiunea lor nervoasă se apropie de limita maximă.

Când a închis servieta personală, folosită ca auxiliar în exercitarea atribuțiilor sale profesionale pe vremea când explica teorema lui Tales, talk-show-ul la TV Europa Internațional se terminase de mult. În restul nopții un vis în alb-negru cu nuanțe de verde și roșu i-a creat o stare de disconfort. El și soția lui, însoțiți de soacră, se plimbau pe lângă un șir de case vechi fiecare cu câte un plop doinitor în față descântat de păsări minuscule care se repezeau asupra lor gata să-i lovească cu ciocurile. Asta să fie oare Călinata?

Oricum, dimineța, cuprinsă de zăpușeală deși era abia ora opt, se afla în biroul indicat. Un domn în costum impecabil, îi semăna foarte mult, a spus că ar vrea ceva detalii.

I-a pus dosarul în față.

– Călinata! a exclamat el și în colțul gurii i-a apărut o umbră.

– Pentru noi, i-a spus, plecarea asta are o mare importanță pentru atingerea scopului final, obținerea aceluia absolut necesar certificat „no weakness and mental apathy”, adică sănătoși la minte, singurul recunoscut pe plan internațional, certificat obligatoriu pentru obținerea unui loc de muncă în agricultură.

– Domnule, a spus directorul cu o nuanță de regret, dumneata nu urmărești presa, instrucțiunile, nu știi să citești?

Era în situația de a deschide gura pentru a oferi răspunsul cerut, citește perfect în limba maternă precum și în limbile obligatorii în UE, dar el l-a oprit cu un gest ce semnifică „așteaptă”:

– Conform instrucțiunilor în vigoare coroborate cu instrucțiunile elaborate de UE, persoanele peste cincizeci de ani nu beneficiază de acel drept privind acordarea certificatului de

competență și integritate mintală în vederea acupării unui loc de muncă în condițiile cerute de centrele anunțate .

Și a ținut-o în același tempo exact un sfert de oră dovedind după sistemul pașilor mărunți fragilitatea spiritului unor solicitanți de a sesiza esența dintr-un text publicat de mai multe ori în presa de specialitate. Serafim N. Popescu preciză că nu citește presa de specialitate. „Ei, vezi, asta e urmarea”.

S-au despărțit într-un mod civilizat, dar cu o anumită încărcătură nervoasă, Serafim argumentând că toată chestia asta e o aiureală, șeful că el, solicitantul Serafim, ar fi un ins fără orientare.

Adolescență

Amenințat cu expulzarea în pivniță, „tembelul” mărturisi: Vede acolo în imensitatea diafană ochii ei mari, rupti din pânza boltită. Și astfel domnul Serafim N. Popescu află în timp ce deschidea sticlele de bere, că ochii aceia îi chinuie cumplit fiul, împiedicându-l să pătrundă în esența științelor exacte pentru care dispune de certe aptitudini. Tot privind stelele din ochii fetei și-a însușit câteva discipline noi, printre care aceea a iubirii și a demnității. Întâmpină greutăți la geometria frazei clasice, încurcă minunile lumii antice, constelațiile și chiar formulele esențiale. Ochii îl urmăresc la școală, pe stradă, pe terenul de sport, dar mai ales la masa de lucru. Apar, spune el, din formule și poezii, din obscuritatea paralelelor, de peste tot. Dar este fericit. De fericire a prins toți luceferii de pe cer și vorbește numai cu ei, iar marile adevăruri au devenit lucruri neînsemnate. Constată la fiul său un fel de zâmbet sau rânjet, ceva greu de înțeles. Indiferență? Disperare? Dispreț? Își aminti de preceptele marilor pedagogi studiați cândva la cursul de pedagogie cum că în asemenea situații nu repetenția ar fi singurul remediu pentru a-l readuce pe rătăcit în lumea cea mare a postulatelor. Făcu o expunere, concis, ca fiul să

înțeleagă, atât cât își mai amintea, încheind cu analiza unor cazuri concrete.

Alte și alte situații îi veneau în minte. Retrăi momente din viața lui. Își aminti de o fată blondă, de o întâmplare hazlie cu un concurs de alergare într-un sac la care participase și o fatră, una cu niște ochi de culoarea cerului. Trăia momente ciudate, de mult pierdute prin cutiile vieții. Da, fata aceea avea în priviri stropi dintr-un segment de cer. Și zâmbea tot timpul până chiar și prin gesturi, prin mers.

– Cum să-ți explic, fiule, asta este așa, cum să-ți spun... Nu trebuie să pui la inimă toate chestiile. Ține mai bine o bere! și să ne gândim mai bine la ziua de mâine.

Lazăr nu mai vine

Era vărul Lazăr un bărbat elegant, un brunet cu ochi albaștri venit pe lume anume pentru a răscoli sufletele femeilor sensibile. Purta costume elegante, un gri deschis ziua, unul negru din stofă englezească, seara. Diminețile lui începeau cu bărbieritul electric, avea un aparat ultraperformant, se bărbiera în pat ascultând știrile la radio, dușul fierbinte alterna cu biciul șuvoiului rece. Miruna-Anamaria, soția, mama unicului lor copil, un băiat isteț ca tatăl său, îi aducea cafeaua pe care el o sorbea cu intermitențe în timp ce se îmbrăca. Revenea de multe ori la miezul nopții, alteori după-amiaza târziu, și atunci chema copilul la verificare, să spună ce a învățat, îl pedepsea pentru lenevie cu zece exerciții în plus pe care nu le controla niciodată, intra în dormitor pentru a repeta ceremonialul dezbrăcatului, ieșea de acolo numai în chiloți și maieu și se instala pe terasa ce da în curtea casei, un bloc retras, cu șase apartamente. Apărea și Miruna-Anamaria, modestă funcționară, ființă ce vorbea mai mult cu privirea, și repeta ritualul schimbării hainelor pentru a îmbrăca un capot înflorat, încălzea mâncarea, așternea masa în sufragerie, mâncau în liniște, ascultând muzică simfonică, apoi se retrăgeau în dormitor, băiatul, pe numele lui Emil, în camera lui.

În cele două săptămâni cât a fost oaspete în acea casă cu totul neobișnuită pentru el, Zian, soțul Alexandrei, provincial profesor venit la cursuri de perfecționare, a învățat, printre altele, că e bine să vorbească puțin și să nu pună întrebări. O făcuse de câteva ori vrând să afle ce serviciu are acest văr al soției, unde și ce anume lucrează. „Ascultă, i-a spus: te întreb eu ceva, ce faci?

Sunt treburile mele, slujba mea, nu ai ce stă te bagi! Și cu asta basta”. Prioncipiul lui dominant: ăsta e lucrul meu, eu am făcut, eu am dres, nu ai ce să te bagi.

Într-una din zile, scăpat de grija examenelor, Zian a intrat la Continental. Acolo, Lazăr! Costumat în chelner. La întâmpinat cu profesionalism: „Domnu’, cu ce vă servim? Pofțiți lista”. „Vă mulțumesc, domnule, a răspuns cu glasul celui lovit de o cărămidă în moalele capului, vreau doar o cafea”. „Imediat, domnule”. A ieșit și a revenit după câteva minute: „Pofțiți, cafeaua dumneavoastră”. S-a îndreptat spre o altă masă, a luat comanda și a ieșit din sală. A apărut purtând pe brațul drept până aproape de umăr farfurii cu friptură, le-a așezat elegant în fața celor patru domni, evident străini, care l-au întrebat ceva în engleză. A răspuns afabil cu un zâmbet cuceritor, oferindu-le sticla pusă la rece în frapieră. Au ascultat explicația și au acceptat mulțumiți. S-a apropiat de o altă masă unde stau doi domni ce purtau costume asemănătoare cu al lui și Zian a surprins un anume zâmbet. Le-a adus câte un coniac și s-a îndepărtat spre altă masă. Așadar, asta-i este misterioasa meserie despre care refuză să vorbească de parcă ar fi faimosul detectiv Holmes. Nu degeaba spune Alexandra că acestui văr al ei dinspre tată îi cam lipsește ceva la mecanismul gândirii. Dar explică, omule, simplu, spune ce ești și gata, chelner, meserie bănoasă, și nu fă pe grandomanul. A revenit spre Zian cu note de plată și acesta i-a lăsat o bancnotă de cincizeci de lei, refuzând restul. „Mulțumesc, domnule!” a spus destul de tare și a plecart. A venit acasă târziu. „Poftim, ia-ți banii! Acum întreabă”. „Ce să întreb?” „Ce poftești”. „Nu am ce”. „Bine. Asta e slujba. Doar te-ai convins. Altceva?” „Nimic. Măine plec. Am isprăvit cu perfecționarea. Sunt grozav de bine instruit.”

Până la revoluție, nu i-au mai văzut chipul. Doar Miruna-Anamaria telefona din când în când că sunt sănătoși, băiatul merge bine cu școala, e la liceu, se pregătește pentru facultate, are mulți meditari care vin acasă, iar el, Lazăr, e ocupat cu slujba. În decembrie, l-au văzut la televizor. Avea tricolorul pe mâneca

dreaptă și striga, o voce pierdută în mulțime, jos dictatura! În zadar l-au căutat la telefon, telefonul lor amuțise. Și astfel au mai trecut doi ani.

A sunat chiar el. Vrea să vorbească cu Zian. Un glas de om suferind:

– Ascultă-mă cu atenție și nu mă întrerupe: m-au operat de stomac. Am zăcut două luni. Taci din gură! E telefonul meu, eu am format numărul, eu vorbesc, când vei forma tu, vorbești tu...Nu mai am stomac. Cum ai auzit, sunt un om fără stomac...Și acum reține: venim mâinecu trenul. Sper că știi când sosește la voi. Să ne aștepți cu mașina la gară.

Alexandra intră în acea stare numai potrivită pentru a trânti violent bolul pe care tocmai îl avea în mână. Urmează cu oarecare inexactitate expunerea de motive, cu adausuri de furie a enunțurilor constatative cum că vărului Lazăr Liviu Octavian i-ar cam lipsi, pe lângă corecta funcționare a mecanismului mintal, și bunele maniere. Cinici ani nu a mai dat un semn de viață și acum hodoronc-tronc, scoate capul din nisip ca struțul, gata, ăsta sunt, m-au operat de stomac, venim la voi, pregătiți-vă... Zian reproduce mesajul. Îl comentează. Acum înțeleg. Cu Lazăr e rău. Nu mai are stomac. Ce ți-e și viața asta. Un bărbat ca el, cât un munte. Mama Alexandrei, optimistă: va rezista, a trecut el prin momente mult mai grele. Va trece peste toate. Plâng, Alexandra, mama, verișoarele, deapănă amintiri până seara târziu. Era un băiat cuminte, știa să se comporte când venea aici vara. Câte nebunii nu făceau împreună! Știți că vrea să se facă popă?

În ușa vagonului a apărut un bărbat lung și deșirat, cu o față cenușie. Puțin mai rămânsese din acel zdrahon pe numele lui Lazăr, ceva din configurația capului, fața altădată rotundă, părea acum neobișnuit de lungă, ochii, două puncte negre, pierdute în niște găuri scobite sub o fruntea teșită, cenușie, părul negru altădată, bogat, era acum o sită rară, complet sură. A ridicat brațul

în semn de salut. Miruna-Anamaria îl ținea apoi de braț și zânbea. S-au îmbrățișat.

Stă pe bancheta din față lângă Zian. Povestește cum a deschis resaturantul, la început cu o companie din București, a foștilor lui șefi. Pretindeau tot venitul, ceea ce l-a determinat să-și deschidă propria firmă. I-a luat ceva efort și mulți bani. Nu e de mirare că s-a îmbolnăvit și a trecut prin toate câte a trecut. E mulțumit în privința firmei. Merge bine. Alexandra întreabă cum au călătorit. Mulțumitor. Deși trenurile lasă mult de dorit, mai ales din partea unor călători. Miruna povestește cum un ins, care s-a urcat dintr-o stație oarecare, s-a instalat pe bancheta din fața lor, a deschis sacoșa jechoasă, a scos un pachet ce mirosea a grăsime stătută și a început festinul cu resturile dintr-un pui ostoit ce emana miros grețos de grăsime. Sugea ca un hămesit oasele, ca apoi, lustruite cu limba, să le arunce pe jos la picioarele lor. A scos din plasă o sticlă de vin, probabil trezit, și a tras cu poftă până ce i-a golit tot conținutul. A urmat țigara, la fel de mirositoare și s-a proptit cu spatele de perete închizând ochii. „Ce faci, omule, nu..?”. „Lasă că adună ei”, a răspuns fără să deschidă ochii. Miruna a luat cu un ziar toată mizerea de pe jos și a aruncat-o pe geam.

Alexandra clatină din cap a lehamite. Zian zâmbește îngăduitor: clasa de jos sfidează clasa de mijloc, subțire, manierată!

Păcat că nu poate gusta din toate bunățile. Are în față un bol ceva mai mare decât un pumn. Miruna spune că aceea este măsura stomacului lui: o jumătate de bol cu supă, apoi, tot până la același semn, piure de cartofi. Toate mâncărurile indicate trebuie bine încălzite. Cu asta își duce zilele. Mănâncă puțin și des. Cam din trei în trei ore. Nici gând de cafea. Câte un pahar de ceva tare mai merge. Vorbește despre afaceri. Are un restaurant lângă Bega frecventat de lumea bună. A plătit contribuția pentru sănătate,

pentru pensii, dar e în urmă la impozite. Aici, la acest capitol o cârpește cum poate.

Seara, s-a încins petrecerea. Zian, amețit, cântă. Lazăr îi ține izonul: trăiască veselia și lumea cea nouă! Asta pe care o lăudăm și o înjurăm. Apoi preceptele nu se mai leagă, incoerența se derulează prin șiruri dezordonate, frânturi de cuvinte până în miez de noapte, când Alexandra strigă:

– Sus, gata, v-am făcut paturile, toată lumea la culcare!

– Asta în nici un caz, se revoltă Lazăr, ce, eu v-am făcut program când ați fost la mine? Zi, vere, dacă nu e adevărat! Ce ați vrut aia ați făcut, dar, mă rog, sunteți la voi acasă, voi comandați.

Alexandra spune că e târziu, un somn bun nu strică.

– Corect, strigă Lazăr. Hai, Miruna, că le stăm în cale. Le e frică să nu rămână fără bucate. Gata, v-am salutat. Mergem în brațele lui Orfeu, pară ăsta e zeul responsabil cu somnul. E bine, corect. Gata, am recepționat, la culcare...

Îi trezește zumzetul aparatului electric de bărberit. Exact la orele șase treizeci de minute. O deprindere de o viață. Nu-și mai permite dușul acela matinal. Se spală totuși până la brâu cu apă rece. Îmbracă costumul albastru, neobișnuit de larg acum. Îl cheamă pe Zian. Închide Biblia și o pune pe noptieră.

– Așează-te în fotoliu și ascultă. Nu te pun să juri, nu e nevoie să-ți dai cuvântul.

Stă pe marginea patului. Se exprimă scurt, concis, de parcă ar recita un text învățat anume. Zian ascultă copleșit. Alexandra are dreptate în privința vărului Lazăr Liviu Octavian, întodeauna a fost un ins imprevizibil. Se pare însă că rotițele din mintea lui funcționează afurisit de bine. Vorbește despre lucruri cumplite, pe care oamenii obișnuiți nici măcare nu îndrăznesc să le gândească, de cum să le spună cuiva. Spune scurt, concis, fără cuvenita încărcătură emoțională, ca și când ar fi vorba despre o banalitate. Asta este situația, zice, asta a trebuit să facă. De ce să-și bată alții capul cu treburile lui. Bine, dar xplozia de veseleie de aseară, optimismul insuflat celor din jur, tot comportamenul de om fără

necazuri, căruia toate îi merg din plin, totul ca într-o piesă, pusă în scenă și jucată de un mare actor, dar în mare taină, fără ca cei din jur, Miruna, Emil, plecat în Franța acum, Alexandra, mătușa, să afle ceva. Totul sub strictă tăcere până la căderea cortinei.

– Ești sigur? întreabă Zian.

– Absolut sigur.

– Mă uit la tine și am impresia că fabulzi. Nu cumva...

– Te bag în aia a mătii! Ai rămas cu aceleași suspiciuni. Nu am nevoie de compasiunea nimănui. Crezi că ne aflăm la iarbă verde ca să ne ținem de glume? Asta rste situația. Sper că vei tăcea din gură.

Alexandra:

– La masă, bârfitorilor! Se răcesc plăcintele. Avem ceva special pentru stomacul domnului.

Râde. Stomac! Nu este cazul lui. El a scăpat de blestematul ăla de burduf. Are regim sever, dar merge. Nu se plânge. Păcat că nu a venit cu mașina. Va fi o toamnă splendidă pe aici. Întodeauna a iubit locurile acestea. Munții, văile, dealurile, oamenii. Dar călătorului îi șade bine cu drumul. Peste o oră au tren.. După-amiază vor fi acasă. Alexandra plânge: abia au venit...

Era apoi toamnă târzie cu zile de acută zăpușeală, alternând cu valuri de frig. Au aprins focurile în sobe chiar și în camerele nelocuite pentru a menține temperatura normală. Dacă vine Lazăr cu Miruna, ori Emil, așa pe nepusă masă și ei să nu aibă camerele pregătite! Zian stă gânditor. Doar el știe că Lazăr nu mai vine. Dar nu o spune. De ce să ucidă speranța. Au terminat lucrul prin grădină, au scos legumele, le-au pus la depozitat în pivniță. Seara stau la televizor, urmăresc manifestațiile. Toți cer bani. Disponibilizații vor salarii compensatorii, sute de milioane. Asta e lumea cea nouă pe care o edificăm acum, zice Alexandra. Mama are părerea ei în privința construirii de lumi noi, experiența proprie. De când se știe, ea s-a tot sacrificat, a trăit în lipsuri, numi pentru a construi lumea cea nouă pentru generațiile viitoare care să trăiască

ca în sânul lui Avram, dar s-a constatat că nu era bună, așa că au dărămat-o ca să facă alta mai bună. Păcat că nu-i Lazăr aici să audă! I-ar spune ea ce lume ne așteaptă pe fiecare.

Lumea care ne așteaptă pe fiecare!, gândește Zian. Mai rostise aceste cuvinte și Lazăr, cu aceeași încercătură, deloc optimistă. Nu vorbea despre afaceri, ci espre moarte.

Telefon în plină noapte. Miruna plângând.

E în costumul lui cel negru înconjurat de flori. Are pe față acea expresie, numai a lui, de om hotrât, și Zian parcă îi aude vocea poruncitoare, cazonă: Ți-am spus ce va fi, nu? În fond ce ți-am spus? Că mi-am comandat casa de veci în cimitir? Că las fiecăruia un cont în bancă? Că voi fi între aceste scânduri peste două luni? Taci din gură! Să bocești la tine acasă, nu aici! E sicriul meu, eu am plătit penru el, e înmormântarea mea, nu ai ce să te bagi...

O zi neobișnuită

Steagul negru

Casa de la capătul aleii, scăpată ca prin minune de furia demolărilor, are forma unui vagon zugrăvit în galben pătat de ploii. În vremea ei de fericire, stăpânea acolo o femeie grasă și un bărbat pricăjit, soțul, care sta o bună parte a după-amiezii în geamul larg deschis și fuma, privind peste blocuri în depărtare unde trebuia să fie pădurea pe care o contemplase mulți ani, mascată acum de zidul alb al așezării celei noi. Fetița lor, siluetă fragilă, cu două codițe aurii, se juca pe grămada de nisip din curtea casei, loc vizibil mai ales de la geamurile blocurilor din partea dreaptă. Toți știau că se numește Iozefina. Era zglobie și cânta cu un glas cristalin cântecele învățate la școală.

Într-o dimineață de iunie a apărut la poartă casei steagul negru: bărbatul cel pricăjit și-a pierdut viața într-un accidente în mina unde lucra. Pe urmă s-a așezat liniștea ce a ținut zece ani, timp suficient ca fetița să devin o domnișoară admirată de întregul cartier.

Când a fost iar arborat steagul negru, de data aceasta pentru femeia cea grasă, domnișoara Iozefina a îmbrăcat straie negre pe care le-a purtat un an de zile. Avea serviciu bun la șantierul de construcții al orașului. Între timp și-a isprăvit studiile superioare la științe economice și s-a perfecționat în arta comerțului clandestin cu mărfuri aduse de terțe persoane de prin țările vecine. Inși cu o reputație îndoielnică, doamne ahtiate după modă, intrau și zăboveau în casa de la capătul aleii.

A urmat nunta cu inginerul-șef al șantierului, eveniment mult comentat, ce a dat naștere celor mai neobișnuite controversse

privind sursele bănești ale mirilor. Soțul făcea parte din nomenclatura orașului, avea *probleme* cu realizarea planului, ceea ce în limbajul acelor vremuri însemna încurcături, necazuri, nereguli, iar el, ca șef, lupta cu ele ca să le descurce. Peste un an s-a născut primul copil, un băiețel dolofan, picătură din chipul mamei. Peste doi ani au făcut botezul celui de al doilea copil. Și băieții au crescut și se jucau la fel ca mama lor făcând castele în grămada de nisip rămasă în curtea casei din vremea bunicului, pe care îl vedeau în fotografia expusă în holul de la intrare.

Se împlinise bine noua ordine a țării, când șantierul de construcții se desființă. Construisese prea mult în orașul Dolmă, astfel că nu-și mai avea rostul. Inginerul, adoratul tată al celor doi copii, plecă tocmai în Africa să construiască, nu se știe exact ce. Rămasă singură în casa de la capătul aleii, doamna Iozefina era încrezătoare în forțele proprii, singura avere pe care o moștenise, exceptând casa. Venise vremea afacerilor.

Într-una din zile meșterii zidari au deschis o ușă în peretele dinspre stradă. Alții au atârnat o firmă la intrare: „La Iozefina”, în ciuda altora care arboraseră deasupra intrării împletiri de cuvinte străine. „La Iozefina” vindea nu doar produse alimentare, ci orice ce se putea vinde.

A venit și epoca de glorie, spre invidia concurenței, a neizbândiților, a neputincioșilor frecvenți observatori din spatele geamurilor, ochi veșnic deschiși în pereții șirurilor de blocuri cărora nimic nu le scapă din ceea ce este vizibil, ori invizibil. Uite, ziceau, iar se vinde ceva „La Iozefina”, s-a format coada. Asta era în primii ani. Pe urmă, când s-a împânzit orașul de buticuri, au dispărut cozile. Gem rafturile de mărfuri. Lipsesc cumpărătorii, dar nu și la „La Iozefina” unde prețurile sunt acceptabile.

Și doamna Iozefina e tot mai frumoasă. Și tot mai singură. Bărbatul ei, încăruntit bine acum, apare odată la trei luni. Stă doar o săptămână pe acasă. Și atunci doamna Iozefina este fericită. Nu apare deloc în prăvălie. Vara se întorc și copiii de la studii. Pleacă

împreună la munte. Apoi, rămasă iar singură în micul ei domeniu comercial, pornește la drum. Discută, negociază. Aduce zilnic marfă. Vociferează că cele două angajate nu se străduiesc suficient. Au scăzut încasările, or afacerile cer bani, cât mai mulți bani.. Are destule cheltuieli. Școlarizarea băieților în State. Mașinile performante. Avea două, acum trei: două pentru transportat mărfuri, un Volvo doar al ei, o prelungire a ființei, coabitând împreună..

Mașina ei Volvo! Sora de singurătată! Aducătoare de liniște în momentele de căutări, de zbucium. Inspiratoarea gândurilor îndrăznețe. Vestitul Volvo al doamnei Iozefina, gonitor cu o sută douăzeci pe oră, imbatabil la drum de orice fel, în țară, ori prin alte țări fără a da semne de uzură. Vestitul ei Volvo! De ce oare un lucru care te slujește cu credință, ușurându-ți viața, e asemeni unui animal adorat, dar imprezvizibil, capabil, chiar în momente de dezmiardare, să îți curme viața?

S-a anunțat seara la buletinul de știri al postului local de televiziune, ca pe un fapt divers, un accident grav la ieșirea din oraș. Un Volvo ce rula cu viteză excesivă a efectuat o depășire neregulamentară și a intrat în coliziune cu un tir. Cei doi pasageri, soț și soție, au decedat pe loc. Stop cadru. Crainica, cu surâsul pe buze continuă: în municipiul Dolmă au avut loc în această zi mai multe evenimente importante...

Și acum iar steagul negru la intrare. Poarta e larg deschisă. Aseară a venit lumea la priveghi. Rânduri de mașini străine ocupă trotuarele. E o zi de iulie cu miros amețitor de lubrifianți. Dimineața s-a dezlănțuit o ploaie scurtă ca o lacrimă a cerului. Apoi s-a arătat iar soarele, unul insistent, cu zâmbet înțelegător.

Intrușii

Un ins zdrențăros, cerșetor, e urmat de o haită, paria canină, prin minusculul parc dintre blocuri: un dulău flocos pe a cărui coapsă iese în evidență o rană sângerândă merge leneș în urma cerșetorului arătându-și colții agresivi de o culoare galbedn-lividă, urmat de două cățele, Doamna Albă și Juna Neagră, apoi un nobil dalmațian, probabil un rătăcit, ori abandonat, picioare lungi, scheletic, înconjurat de trei javre răpciugoase, iar la urmă un cățeluș cafeniu cu zgardă și număr la gât, cu blănița curată, lucitoare.

Cerșetorul s-a așezat pe o bancă la marginea aleii centrale, sub un tei umbors, punând alături pe asfalt o cutie de carton pe fundul căreia zac câteva monede. Desface larg pardesiul slinos expunând pieptul transpirat. Haita s-a oprit la umbra tufișurilor. Colți-Ascuțiți, șef prin clasicul procedeu al forței, s-a întins în mijlocul asfaltului cu limba scoasă. Nobilul dalmațian sare în spatele Doamnei Albe cu o vădită intenție. Colți-Fioroși mârâie agresiv repezindu-se asupra îndrăgostitului pe care îl mușcă de ureche. Sare el în spatele cățelei care încearcă fără succes o împotrivire. Acuplarea s-a produs, continuă prin mișcări tot mai precipitate.

O atmosferă de liniște domnește acum în mijlocul zile neobișnuit de fierbinte. Trecători grăbiți, pe bănci, domni pensionari discută despre pensii, scumpete și guvern. Cât de ineficient este guvernul.

Colți-Fioroși s-a întins la umbră, Doamna Albă se retrage lângă un buxus și ridică piciorul apropape de boturile javrelor răpciugoase. Cățelușul face un ocol larg în jurul tufișurilor. Evident, își caută stăpânul. Domnul cel Gras ia o piatră care nimerește nu în spatele naivului cu zgada la gât, ci în piciorul Doamnei Albe. -Potăi nerușinate! Patrupedele ripostează furioase, gata să se repeadă asupra bătrânilor. Domnul maior Pileanu exclamă „asta e cățeaua aia de sta la poarta ăsteia de muri”, adică la poarta Casei din capătul aleii. Le spune istoria.

Greu de spus de unde a apărut la poarta casei de la capătul aleii. De milă, îi vârau pe sub poartă un vas cu resturi de mâncare, oase, supă și pâine uscată. I-au permis apoi să intre în curte pentru a evita comentariile răutăcioase ale clienților: uite la ăștia, niște oameni fără inimă, nu o perimesc nici în curte. Înfulca grăbită știind că o vor goni iar în stradă. Cunoștea perfect sensul acelor sunete: gata, acum pleacă, locul tău nu este aici. Ieșea ascultătoare și își ocupa locul în fața porții.

Era suplă, cu părul alb, curat, deși avea la un picior o rană care sângera. Altfel, nepăsătoare, pentru că nu avea, cu siguranță, în creierul ei ceea ce numim grija zilei de mâine. Sta la acea poartă, unde s-a oprit epuizată de foame și doamna Iozefina i-a adus o bucată de pâine. E adevărat că bărbatul cel gras din primul bloc arunca în ea cu bolovani și o numea potaie răpciugoasă, ba chiar încerca să o lovească cu piciorul beteag. Salvarea era întotdeauna curtea părăsită a fabricii de șuruburi, acum în ruină, unde sta ascunsă până ce agresorul dispărea. Atunci revenea liniștită la locul din fața porții, un loc cucerit, la urma urmei, prin propriul efort.

Nu doar vecinul cel șchiop o dușmănea. În curte mai exista și acel cățel obraznic și îmbuibat. Când i se permitea să intre pentru a-și goli strachina, alearga glonț spre ea lătrând obraznic: Pleacă! Aici eu sunt stăpân absolut, nu admit alte creaturi să-mi surpe drepturile! E negru și parfumat. Are parte de o baie în fiecare săptămână, cotețul lui e curat, așezat la umbră. Copiii se jucă numai cu el, pe ea o evită, se tem că ar putea să-i muște. Asta e lumea. Unii sunt prea îmbuibați, au parte de toate mângăierile, altora nu li se permite măcar o palmă de loc sub nu pom, ori la o poartă.

Apoi stăpânul casei, domnul cel blond, a spus: trebuie să scăpăm de ea. A deschis poarta și i-a oferit un os. A mângăiat-o pe cap, a luat-o în brațe și a așezat-o pe un nailon curat. O frică cumplită a cuprins-o când ușa portbagajului a căzut trăznet peste ea cufundând-o în întuneric.

A urmat un drum cu hurducăituri și acel hârăit al mașinii, zgomot prea cunoscut, îl auzea în fiecare zi pe stradă. Apoi a urmat liniștea. Ușa s-a deschis și o lumină alb-lucitoare i-a lovit ochii. A sărit și în momentul următor mașina a pornit în goană.

Se afla în plin câmp la marginea șoselei. Ceva mai de parte se vedeau acoperișurile caselor. Peste o lună a ajuns iar în oraș.

Dalmațeanul o amușină pe Juna Neagră, răpcigoasă și ea ca urmare a lipsei de igienă. Stăpânul își arată colții gata să se repeadă asupra rivalului. Scheleticul se balansează pe picioarele din față cu lătrături înverșunate, muștrătoare, îl sfidează cu atâta înverșunare încât fiorosul întoarce capul sătul de atâta gâlceavă. Se întinde cât e de de lung în mijlocul asfaltului. Un somn pe asemenea căldură e binevenit. Nobilul scheletic trece disprețuitor pe lângă Doamna Albă pentru o aventură cu Juna Neagră. Împerecherea se termină total nefericit. Un strigăt al domnului maior, „cât credeți voi că mai durează situația asta!”, îi sperie așa de cumplit că amarezii nu se mai pot desprinde, schelăie de durere, și-au schimbat pozițiile încât au ajuns coadă în coadă. Colți-Fioroși ridică plictisit capul: așa vă trebuie! Javrele o amușină fără folos pe Doamna Albă, apoi se întind leneș la umbră.

La marginea pieții a oprit un Mercedes. O domnișoară în șort și tricou coboară și fuge spre parc. Cățelușul aleargă spre ea și îi sare în brațe. Îi linge fericit fața, ea îi mângâie spatele: prostuțele, să nu mai pleci de capul tău!

O doamnă în rochie largă de vară scoate din portbagaj o pungă de plastic plină cu resturi menajere pe care o aruncă în iarbă. Haita se repede, dar cerșetorul o alungă cu bățul: marș, javre împuțite! Cu o mișcare agilă ridică punga și își reia locul pe bancă. O doamnă ce trage un cărucior pune în cutia de carton o monedă. Bogda proste, să aveți parte... Cercetează punga. Reține un șnițel infectat de căldură și jumătatea de franzelă uscată. Azvârle restul în mijlocul haitei care se repede hămisită. Colți-Fioroși înșfacă osul cel mare și se retrage la umbră.

Domnul cel Gras spune sentențios că situație este intolerabilă. Perțurile cresc alarmant. Cică altfel nu ne primesc în UE.-Doar bine a spus aseară la Tv doamna M: numai un nou guvern poate redresa situația conform recomandărilor UE.

Dalmațianul, desprins de Juna Neagră, scheaună de durere. Cerșetorul se ridică, atârnă pe umăr sacul burdușit și pleacă spre casa cu steagul negru, poate pun, DUPĂ, pomana. Colți-Fioroși pornește în urma lui mârâind. Haita îl urmează leneșă printre trecătoririi rari la acest ceas al zilei.

Întâlnire...

Ea vine dinspre blocurile de pe malul râului și se îndreaptă spre Piața mică cu poșeta ținută strâns pe umăr și sacoșa goală în mâna stângă, el dinspre Piața mică cu o sacoșă burdușită ce-i atârnă în spate. Se opresc față în față în mijlocul aleii dintre două blocuri cu tencuiala vizibil măcinată de vreme. Stau astfel nemișcați privindu-se insistent, apoi el istorisește ceva punctând cuvintele cu degetul arătător pe pieptul ei și ea izbucnește într-un hohot de râs prelungit, după care revin la poziția contemplativă, mișcându-și buzele ușor, probabil șoapte cu mare încercătură.

Trei inși, doi bărbați și o femeie, ies din barul de la parterul blocului vecin. Bărbații sunt în vârstă, poartă șalopete jerpelite de un negru slinos, parcă sunt alcătuite din fâșii de hârtie gudronată încinsă la soare, femeia e îmbrăcată într-o rochie înflorată, la fel de murdară și o basma de o culoare incertă legată la ceafă. Toți trei au în picioare cizme grele de cauciuc. Cel mai înalt, ar putea fi numit Bătrânul, urcă în remorca ce-i așteaptă de trei zile în fața containerului de gunoi supraîncărcat cu resturi meneajere în care roiuri de muște zumzăie într-un nesfârșit festin. Bărbatul și femeia rămași jos apucă pungile de plastic din container și le aruncă în remorcă unde Bătrânul le așează într-un capăt și arată spre container, indicând grămada de saci aruncați de cineva grijuliu cu munca lor. Femeia ridică o mătură și gonește roiurile de muște

impertinente. Bărbatul cel negricios aruncă sacii în remorcă. Bătrânul se retrage gata să urce pe cabina tractorului. Nu face față avalanșei de recipiente, ripostează agitând lopata gata să o lanseze în spinare celui de jos. Negriciosul ridică brațele: ce vrei, așa suntem noi, harnici. Femeia, râzând în hohote, scoate o basma pe care și-o leagă peste gură, semn că nu mai suportă mirosul de resturi menajere intrate în putrefacție. Încarcă un coș cu aceeași materie în descompunere aruncată aici de-a valma direct din găleți. Îl cheamă pe Negricios să o ajute. Ridică amândoi coșul și-l răstoarnă în remorcă. Bătrânul împinge cu lopata grămezile în stiva care a ajuns deja la marginea oblonului. Urmează un alt moment de odihnă, cei de jos, pe aceeași bordură, bătrânul pe cabina tractorului, privind spre steagul cel negru atârnat la intrare în casa de la capătul aleii. Comentează, evident, situația, ce dovedește perisabilitatea lumii, toți avem soarta resturilor din container pe care ei le colectează în remorcă pentru a fi depuse în cimitirul numit rampă de gunoi.

Între timp oala cu supă de tăiței a fiert și așteaptă într-un colț al balconului, cartofii pai s-au rumenit în cuptor, aspiratorul a înghițit praful din camere, serialul TV de dimineață s-a încheiat lăsând loc știrilor. Nimic deosebit în afară de cazul unui traficant de obiecte interzise prins la graniță cu două valize. Vrea să treacă granița fraudulos! În schimb se anunță o toamnă lungă și însorită, fără ploi și vânturi devastatoare.

Bărbatul și femeia, purtători de sacoșe, sunt tot acolo. Au o discuție aprinsă. Ea descrie acum volte dezarticulate susținute și de mișcarea intermitentă a capului, evident o relatare, ca apoi să enumere ceva, cu volubilitate, pendulând brațul drept: sus, jos, sus, jos! spre fața bărbatului care încearcă să culeagă o scamă de pe fâșul ei, dar ea îi respinge mâna cu brutalitate, ceea ce s-ar părea că-l enervează; brațul lui argumentează marcând mai multe semne de întrebare, la care ea clatină din cap, haida de!, cu un

zâmbet batjocoritor, urmat de o vehementă negare cu capul: nu, nu, nu!

Din piață ies mai mulți domni. Au genți elegante, unul mai tânăr ține sub braț o agendă. Gunoierii privesc cu îngrijorare: șefi veniți în control. Grasul și femeia apucă lopețile. Bătrânul a găsit ceva, un obiect pe care îl șterge de pantaloni și-l introduce în buzunarul de la spate. Domnii se apropie de ei. Cel cu agenda consemnează ceva, dă din mâini nemulțumit, bătrânul vociferează arătând spre vinciul care ar trebui să ridice containerele. Un alt domn gesticulează: ce să faci, asta e situația, nu mai poate fi reparat, vă descurcați, e treaba voastră cum..Femeia obeiectează că asta e treaba conducerii. Stăpânul agendei face precizări, spune ceva care schimbă atmosfera, femeia plânge, se justifică, unul din oficiali o contrazice, îi cere să sufle în fiolă, femeia refuză cu o alură umilă. Bătrânul coboară din remorcă, domnii își duc palmele la nas. Arată spre haita de câini, spre rondouri cu sensul pofim în ce hal sunt florile, și asta e treaba voastră. Pleacă spre barul de la parterul blocului vecin. Femeia se întoarce spre ei și scoate limba: neisprăviților! Bătrânul s-a așezat pe bordură și aprinde țigara. Cei doi îi spun ceva. Bătrânul se ridică și toți trei se îndreaptă spre prăvălia îndoliată .

Bărbatul și femeia cu sacoșe sunt tot acolo. El își schimbă poziția, se întoarce cu fața spre blocul din stânga, ea se postează amenințător în fața lui. Acum li se disting bine trăsăturile chiar și de aici de la etajul al patrulea. Să nu bănuiască monitorizarea permanentă de la aproape toate ferestrele? Bărbatul, trecut bine de patruzeci de ani, – ea abia ieșită din adolescență- poartă o geacă de culoare închisă, mai precis, neagră, pantaloni și ghete de aceeași culoare, e brunet, neobișnuit de pletos, cu fața rotundă ca un castron, mustața groasă îi acoperă buza de sus; ea, numai în roșu: fâșul, pantalonii, cizmele, poșeta, sacoșa, exceptând părul, blond platinat.

Un biciclist. Ce frână a mai pus ca să evite impactul! Îi privește mânios, înjură, apoi pleacă uimit că nici nu i-au remarcat

prezența. Este trecut de amiază și puștimea fără ghiozdane acum aleargă pe role, trece vijelios pe lângă cei doi.

Bărbatul rânjește, un rînjete lung, cu o mare doză de nervozitate, apoi gesturi amenințătoare ceea ce o înverșunează. În momentul următor geanta de pe umărul ei zboară proiectil în capul lui, lovitură urmată de o suită de înjurături. Năucit, a rămas nemișcat, parcă nu-și poate reveni și, când ea se aruncă cu ghearele, o cuprinde ca într-un clește, stai, nebuno, ajunge!, o lipește de el, ea se zbate, geme, îi împlântă dinții în braț, dar strânsoarea nu slăbește și înfrântă, rămâne fără putere în acea îmbrățișare pătimașă spre uimirea privitorilor ascunși în spatele perdelelor.

După ce-și revin, se țin de mână și vorbesc în șoaptă.

Apare un bărbat tânăr în sacou de piele urmat de un polițist. Omul în uniformă ridică sacoșa și-i cercetează conținutul. Brunetul protestează. Bărbatul în sacou de piele îl apucă de braț și-l împinge spre mașina parcată lângă piață. Femeia izbucnește în plâns. Când mașina demarează, se îndreaptă și ea spre Piața mică.

Tocmai s-a pornit convoiul mortuar.

Casa de la marginea aleii a rămas pustie. Deocamdată privirile iscoditoare din spatele ferestrelor nu-i mai acordă nici o atenție.

Nunta

Coloana de limuzine rulează la relantiu acompaniată de orchestra clacsoanelor. În față, o Dacie-papuc, singura din tot convoiul, în care un ins numai în cămașă, cu o enormă cameră video pe umăr, filmează aplecat în față cu maximum de concentrare ca să nu scape vreun detaliu. Două Mercedesuri negre precedă un Alfa Romeo alb decapotat, mașina mirilor, care stau înfundați în canapele, puțin în trocar, pentru a putea fi admiați de

curioșii ieșiți de prim blocuri la marginea trotuarelor. Mireasa, într-o superbă rochie albă, ține în brațe un buchet enorm care atinge bărbia mirelui, un brunet cu vârful creștetului gol, un mic cerc, semn al unei iminente calviții.

Vine grosul coloanei într-o combinație de culori, negru-roșu-alb-negru-galben, doar mărci străine. Li se se adaugă un Volvo alb metalizat, cel al Petreștilor, trăitori în blocul nostru. Au coborât la primele semnale date de euforia clacsoanelor, doamna într-o rochie până în pământ, roșie, soțul, în costum negru și papion. Doar fiul lor, student, pe numele lui Nelu-Nicușor e numai în blugi și tricou alb fără mâneci. Până la sosirea coloanei a avut loc chiar în fața treptelor un susținut consiliu de familie. Gesturi interrogative, enervări încheiate cu urcarea soților în Volvo, proprietatea firmei la care domnul Petrescu este acționar alături de italianul cel scund pe post de mire acum. Mașina lor încheie cortegiul.

Nelu-Nicușor intrând în barul de peste drum. Rostogoliri de glasuri greu decodabile. Bărbați, numai în maieuri, pantaloni scurți, intră în bar de unde se întorc cu sticle de bere în mâini pentru a se așeza la umbra teiului stufos din fața blocului. Doamne ce au părăsit în grabă bucătăria numai în ușoare capoade îmbibate cu miros de prăjeală se înghesuie pe băncile de sub tei comentând evenimentul. Nunta anului! Așa ceva nu a mai văzut orșul. Și mirii! Mai ales mireasa. Una din alea care se știu învârti, săracă lipită pământului, dar cu marfă căutabilă, frumusețea și alte atribute femeiești, încât nu i-a fost greu să-i sucească mințile ăștuia, italeanul cu punga plină, ce dacă insul avea logodnică la dracu în praznic pe la ei pe acolo prin Sicile aia, ceea ce nici nu e sigur, ori că ea avea logodnic și încă ce fecior, frumos și deștept, uite-l săracu cum suferă colo la intrare în blocul ăsta nenorocit. Acum va fi bogată, patroana fabricii de Jaluzele. Nevasta ăștuia, un ins comun, dar plin de bani, italian pur sânge, investitor în oraș, printre altele și proprietar al numitei fabrici.

Nelu-Nicușor cu o sticlă de whisky golită pe jumătate. O duce la gură și trage cu furie. O azvârle în peretele blocului, gata să spargă ferestrele propriului apartament. Lichidul gălbui descrie o hartă zdrențuită în dreptul geamului. Domnii îl prind de subsuori, îl consolează: s-a întâmplat și altora! Să fie părăsiți pentru unul mai bogat. Dar, se știe, iubirile pătimașe sunt nebunii trecătoare. Există destule fete frumoase în orașul nostru.. Nelu-Nicușor se îndreapăt spășit spre ușa blocului. I se aud pașii cum urcă scările la unu.

Doamna Victorița de la trei are o presimțire rea. A avut un vis ciudat. Numai să nu se întâmple ceva! Povestește visul, o invitație la cină într-o vilă de *asta* nouă. S-au prezentat, ea și soțul ei – domnul maior în rezervă, Pileanu Veniamin, pensionar în plină putere creatoare, e de mirare cum armata nu mai are nevoie de o asemenea capacitate- la vila ăloră cu ceva cadouri cum cere protocolul. Numai că la masa aia luxoasă erau tacâmuri numai în fața gazdelor. Aia, gazdele, după ce i-au primit cu zâmbete și îmbrățișări, s-au apucat de mâncat, nici măcar nu i-au mai băgat în seamă... Și doamna Hermina, văduvă resemnată, după dezamăgiri frământate ceva timp împreună cu domnul vecin de apartament, scriitorul, ins singuratic mângăitor de hârtii noapte de noapte, a avut un vis, unul din acelea ce te face să tremuri când te ridici din pat ca să te duci la baie să-ți dai cu apă pe ochi. Se făcea că... Și spunea cam un sfert de oră ce amune făcea în plină noapte onorata sa persoană, probabil efectul ultimei telenovele terminată abia la miezul nopții. Se făcea, dragii mei vecini și prieteni, că mă aflu în într-un stabiliment întocmai ca și eroina din serial, adică închisă de dușmani la casa de nebuni.

Străbat deci Stabilimentul în căutarea bărbatului, începe doamna Hermina, asta de care zic, scriitorul, până ce dau nas în nas cu Iozefina, asta de o îngropară, contrariată de prezența mea, zice că sunt într-o situație de-a dreptul hilară din moment ce am plecat în picioarele goale. Nimic nu e mai dezagreabil decât o femeie în minijupă și cu picioarele goale. E din cauza Lui, zic.

Din cauza Lui am uitat să-mi pun pantofii. Ea scoate din geantă o pereche de pantofi scofâlciți pe care îi depune la picioarele mele. Ia-i! Nu sunt buni, sunt prea mici, mă strâng. Asta nu are nici o importanță! Sigur că are importanță. Să mă prezint în fața Lui în pantofi uzați! Nu are nici o importanță, repetă Iozefina și pleacă să adune obiectele și conceptele desperecheate. Trebuie să le identifice, mai ales conceptele, ceea ce nu e prea ușor, zice. Încearcă acolo, zice, și arată spre o ușă vopsită în alb.

În spatele ușii, un fel de tobogan cum sunt cele de prin parcuri pentru delectarea micuților. Undeva, în partea de jos răsună glasuri stranii : „Unde este perechea mea?” apoi un ropot de aplauze, probabil cineva a rostit un discurs de circumstanță. Constat că toboganul, deși incomod, oferă un mijloc rapid de deplasare. Aterizez în fața altei uși, vopsite tot în alb. În fața ei, mai multe perechi de pantofi desperecheați. Îi recunosc pe cei din garderoba mea. Și mărimile sunt deosebite. Și culorile. Albi, negri, cenușii. Simt nevoia unor precizări, pe care nu le pot formula din cauza emoțiilor.

Dincolo de ușă, un pat răvășit pe care stau întinse două persoane complet dezbrăcate. Iozefina și scriitorul. Îmi dau seama că nu am vreo șansă. Mă retrag cu scuzele de rigoare. Regulile buneii cuviințe. Iozefina se ridică de pe nășalie și vine după mine. Și-a legat o pânză în jurul șoldurilor. -Să nu strigi! șoptește. E mort. Scriitorul, bărbatul-inteligent, e mort. -Imposibil! Mi-a spus să-l caut, că mă adoră. -E mort. E mort de mult, zice. Te rog să-l scuzi. Avea mania desperecherii. Desperechea tot ce-i ieșea în cale, nu doar obiecte ori cupluri bine sudate, ci și cuvintele, ca să nu mai spunem de idei. Ideile le așază unele împotriva altora și le măcina mărunț, mărunț, încât, pe lângă acele inevitabile stări conflictuale, declanșa o permanentă stare de melancolie, dar și de bună dispoziție. Îi spun că, în ce mă privește, toate acele stări, precum și altele, nu mai au importanță. Mai bine ar fi, dată fiind situația, să plângem, să ne dăm cu capetele de pereți, să suferim ceva mai mult decât înainte. Spune că ar fi un sacrilegiu. El adora

râsul în hohote, cel mai potrivit ar fi să râdem împreună. Un râs euforic ar fi foarte potrivit. Îi spun că vreau să plec. Pe străzi, în parcuri, la lumină, să caut iarbă, o pădure. Mă compătimentește. Să pleci de aici tocmai în acele locuri stăpânite de mult uzitatele verbe a fi, a avea, a face !. Aici nu există nici măcar a fi. Auzi cum râd în hohote? Și aplauze furtunoase...

Ce mai vis! Exclamă doamnele. Domnul maior Pilianu: o aiureală acolo. Toți am fost afectați, loviți suflatește de trecerea fulgerătoare în neființă a mult iubitei doamne Iozefina, fie-i țărâna ușoară!

Cât timp să fi trecut? Cel mult o oră. Iar claxoanele. La fel de insistente. Huruitul silențios al motoarelor. Comentatorii aleargă spre marginea trotuarului. Evident, au fost la fotograf, ori la biserică. Mirii, la fel, adânciți în canapele, cu privirile impasibile spre cei de pe trotuare. Părinții miresei, veterinarul Firescu, într-o poziție statuară. Ai mirelui nu sunt prezenți. Din însoțita Sicilie până aici e un drum prea lung. Persoane sobre, fețe abia vizibile pe banchetele mașinilor. Flori, panglici colorate fixate pe capote, aruncate de privitori spre limuzina mirilor.

Și împușcătura! Nelu-Nicușor la geamul propriului apartament cu arma de vânătoare a domnului Petrescu. Bubuitura alarmează mulțimea. Mirele duce mâna la umăr. Se prăbușește. Coloana demarează înspăimântată. Brațe întinse spre geamul Petreștilor de unde încă se mai trage.

Polițiști cu pistoalele în mâini năvălesc pe ușa blocului. Somații. Focuri de armă. Glasuri alarmante. Forfotă. Apoi salvarea, după minute bune de așteptare. Nelu-Nicușor, coborât pe targă. Salvarea pornește alarmând orașul cu sirena pusă la maximum. Se eliberează șoseaua.

Luniște. Soare copleşitor...

Proza lui Radu Igna sub lupa criticii

Revista Origini,(a review of literature, ideas and the art), din S.U.A.. în numărul său 6-7 / 2004, publică un amplu articol despre Radu Igna, scris de doamna **Teresia B. Tătaru**, o reputată scriitoare stabilită de mult: ani în Germania. *“Despre scriitorul hațegan Radu Igna, puțin cunoscut, scrie autoarea, nu se poate vorbi decât la superlativ. Este un autentic talen: un om de o modestie model și de o ținută de conștiință, la fel. Scriitorul și criticul hunedorean, Dumitru Hurubă, spune: “Radu Igna este unu. dintre cei mai înzestrați și mai serioși prozatori români de la această oră ”*

Citindu-i lucrările ajungi singur la această concluzie, cu sentimentul de satisfacție că aprecierea criticului nu este nici periută de “biseriçuțe” literare, nici vorbă de clacă.

Prozatorul, continuă articolul, s-a născut în 1934, 6 noiembrie, în satul Glodghilești, Hunedoara, din zona frumoasă a Văii Almașului, pe dreapta Mureșului. Este absolvent de Filologie din București și a lucrat c i profesor la școlile din Almaș Săliște, Zam, tot pe dreapta Mureșul-. Sântămaria-Orlea și Hațeg, localități cu răsunset de îndepărtată ș îndelungată istorie. Zam, unde Munții Metalici (nord) și Munții Poiar » Ruscă (sud) se apropie formând un frumos defileu îngustând valea largi a Mureșului, adevărată stațiune climaterică, a fost o regiune extrem de păduroasă pe vremuri și un colț al vestiților haiduci. Sântămaria-Orv- i din Țara Hațegului, bogată în vestigii dacoromane, își cunoaște istor i scrisă din secolul al XIII-lea, iar Hațegul, orașul care a dat numek depresiunii de la poalele Retezatului, “Țara Hațegului”, este, de asemenea bogat în vestigii ale istoriei noastre străbune, iar documentele scri>; 1 atestă din secolul al XII-lea”.

“Prozele sale stau sub semnul umorului sec al lui. Moș Nichifor Coțcarul sau al lui Caragiale și pulsează de viață printr-un fel de perpetuum-mobile care pune în mișcare o lume măruntă de profesori și elevi, mici afaceriști, produși mai vechi sau mai noi ai economiei de piață, muieruști, grandomani proveniți din neica-nimeni, o lume care se freacă și se uzează, ca piesele unui mecanism neîngrijit. Dar o lume pe care scriitorul o tratează cu compasiune, cu un fel de solidaritate, sancționând cu de-a râsuplânsu și ironie tarele dobândite într-un anacronic orășel de provincie, a cărei atmosferă e atât de viu colorată încât eu, lectorul, am identificat în hazoasele porecle cunoscuți de ai mei.” (Gligor Hașa).

“Lumea lui Igna este lumea care se închide singură într-un bar ca să descopere armonia nimicului, unde spiritul este un lux greu de găsit pentru persoanele anoste... Cu fraze concise, dar pline de ironie, o ironie prezentă ca ceața londoneză menită să ascundă trădările noastre de peste ani, proza sa scurtă devine oglinda electrică, oglinda mișcătoare. Din fapte banale se naște o lume plină de umor, o lume care vrea, care are, riu se știe ce însă...” (Constantin Stancu).

“Observator atent, dl .Igna este câteodată poematic, alteori grav, alternând registrul comic cu tonul ironic. Fie că povestește despre “aventurile” unor doamne într-o stațiune (Confesiunea doamnei Măriuca Pistol,), fie că e vorba despre o experiență americană - Nory își descoperă marea iubire în tomnaticul John (Cum vă spun), prozatorul dezvoltă regimul confesiv, mimând oralitatea. El cercetează fauna tranziției, escrocii (Mașină de ocazie) sau visătorii ei, precum cetățeanul Nevoitu (Grevă individuală), sperând la “casa virtuală”. Nu lipsesc infiltrațiile lirice (Simbioză), unde bătrânul “fără minte” (după spusele soției) se luptă cu fereastră și nukul.” (Adrian Dinu Rachieru)

CUPRINS

I. Paznic la nuntă

Secvențe	9
O emoționantă poveste cu un borcan de vopsea	14
Cei mai harnici ceapiști	16
Paznic la nuntă	
Cu voce tare	
Vivat professores	
Supeu pentru refacerea vieții	

II. Armonia Snack-Bar

Piramida	
Z 428	
Drumul mare	
Sacoșa de vinilin maro	
Acțiunea	
Călătoria	
Așteptare în hol	
Mama și fiul	
Ori mori, ori rămâi tâmpit	
Sărmanul Al	
Armonia snack-bar	
Vă trecem pe listă	
Bună dimineața, doamnă consilier	

III. Lazăr nu mai vine

Persuasiune

Drumul spre subterane

Simbioză

Mergeți cu bine!

Cum vă spun

Confesiunea doamnei Măriuca Pistol

Mașină de ocazie

Proprietar cu acte în regulă

Grevă individuală

Lazăr nu mai vine

Întors de pe lumea cealaltă

Lazăr nu mai vine

O zi neobișnuită

Tipar executat la SC CORMINA IMPEX SRL

*„Există multă concentrare, ironie și
savoare în aceste schițe ale lui Radu
Igna. Sub anecdota aparent
neinteresantă sau sub micile întâmplări
cotidiene pulsează întodeauna firul
unei subtilități subtextuale,
personajele sale se învârt în mica lume
obișnuită, însă ele ni se dezvăluie în
momente ieșite din comun. Stilul lui
Igna este unul concentrat, atins de un
fin umor, el reușind să contureze o
tipologie sau o atmosferă din câteva
linii trase cu siguranță”.*

Ion Arieșanu

ISBN 978-973-88768-1-1